

ДРЖАВЕН АРХИВ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА - СКОПЈЕ

**НАУЧНО-ИНФОРМАТИВНИ ПОМАГАЛА ЗА
АРХИВСКАТА ГРАЃА НА СТРАНСКИ ЈАЗИЦИ**

В О Д И Ч

**НИЗ СОДРЖИНАТА НА МИКРОФИЛМУВАНАТА АРХИВСКА
ГРАЃА ДОНЕСЕНА ОД РУСКИТЕ АРХИВИ**

**ФОНД: "КОМУНИСТИЧКАТА ИНТЕРНАЦИОНАЛА И
БАЛКАНСКАТА КОМУНИСТИЧКА ФЕДЕРАЦИЈА
ЗА МАКЕДОНИЈА" (1908-1951)**

**Подготви
Тронда Пејовик**

С к о п ј е, 2001 год.

В О В Е Д

Информација за фондот и фондообразователот

Водичов претставува научно-информативно средство кое нè упатува во содржините на архивските материјали што го сочинуваат фондот "Комунистичката Интернационала и Балканската комунистичка федерација за Македонија".

Фондот "КОМУНИСТИЧКАТА ИНТЕРНАЦИОНАЛА И БАЛКАНСКАТА КОМУНИСТИЧКА ФЕДЕРАЦИЈА ЗА МАКЕДОНИЈА (1908-1951) се состои од архивски материјали истражувани во руските архиви Российский центр хранения и изучения документов новейшей истории (Руски центар за чување и проучување на документите од најновата историја) и Институт марксизма-ленинизма при ЦК КПСС - Центральный партийный архив (Институт за марксизам-ленинизам при ЦК на КПСС - Централен партиски архив) што се наоѓаат во Москва. Овие материјали, снимени на 12 микрофилмови со 8.616 микроснимки, се резултат на долгогодишните научни истражувања на Спиридон Благоев во архивите на поранешниот СССР.

Комунистичката Интернационала (Коминтерната) е формирана со цел да се обедини пролетаријатот од сите земји за борба против империјализмот. Основачкиот конгрес на Коминтерната е одржан од 2 до 6 март 1919 година во Москва.

Односот на Коминтерната спрема македонското прашање произлегува од Лениновиот принцип за самоопределување до отцепување. Колку таа му посветувала внимание на националното прашање се гледа уште од Прогласот на Првиот конгрес на Коминтерната упатен до комунистичките партии на Југославија, Бугарија, Грција, Турција и на Романија, во кој решението на националното прашање го гледа во обединувањето на балканските народи во една баланска или балканско-подунавска федерација. На трите следни конгреса (1920-1921) националното прашање на Балканот е редовно на дневен ред. Македонското прашање, како резултат на специфичните настани во македонското револуционерно движење, е предмет на најконкретен интерес

меѓу Четвртиот и Петтиот конгрес (1922-1924). Во тој период Коминтерната директно ќе учествува во контактите со различните струи од македонското националнореволуционерно движење, правејќи напори да го придобие за општа револуција на Балканот, во која ќе биде решено и националното прашање.

Уште поголем интерес спрема националното прашање се забележува на Петтиот конгрес на Коминтерната. Во резолуцијата на овој конгрес за националното прашање посветено му е внимание и на македонското прашање, кое се гледа како "цврст стремеж на македонскиот народ, поделен помеѓу Југославија, Грција и Бугарија, од сите делови на неговата опустошена татковина да создаде обединета и независна Македонија". Во конгресната резолуција од Петтиот конгрес на Коминтерната прифатени се паролите за "обединета независна Македонија" и решително се станува против секаква локална автономија на раскинатите делови на Македонија во рамките на државите- потписнички. Балканската комунистичка федерација е задолжена да ја обедини и насочи работата на комунистичките партии во одделни балкански земји во поглед на националното прашање и другите проблеми на Македонија, и покрај тоа што ставовите на директно заинтересираните балкански комунистички партии во однос на македонското прашање беа мошне противречни.

По Петтиот конгрес македонското прашање и понатаму ќе биде повремено присутно во работата на оваа организација, главно во рамките на дискусиите или критиките на некои ставови за националното прашање, каде што е нагласено дека решавањето на македонското национално прашање не може да се реализира преку плебисцит, туку само со борба.

Балканската комунистичка федерација е сојуз составен од претставниците на комунистичките партии на некои балкански земји: Бугарија, Грција, Југославија и Романија и е формирана на 15 јануари 1920 година на конференцијата во Софија. БКФ е орган на Коминтерната составен од нејзините секции на Балканот. Програмските задачи на БКФ произлегуваат од програмските задачи на Коминтерната, но тие ги одразуваат задачите што требаше да ги извршуваат балканските комунистички партии и кои произлегуваат од специфичната состојба на Балканот. Во програмата на БКФ, меѓу другото, се вели дека само "пролетерската револуција и диктатурата на

пролетаријатот... ќе ги ослободи балканските народи од секакво господство, ќе им помогне слободно да се самоопределат и ќе ги обедини во Балканска советска социјалистичка република".

Центарот на БКФ е во Виена. Одржани се 8 официјални конференции, последната во 1928 година.

Македонското прашање првпат отворено е поставено на Петтата конференција на БКФ одржана во 1922 година во Москва. Во резолуцијата на таа конференција балканските комунистички партии ги разобличуваат завојувачките цели на политиката на српската, бугарската и на грчката буржоазија во однос на Македонија и се залагаат за создавање македонска советска република како составен дел на една баланска социјалистичка федеративна советска република.

Архивските материјали што се содржат во презентираните микрофилмови се однесуваат, пред сè, на историјата на револуционерното движење во трите дела на Македонија. Од нив се гледа положбата на Македонците во земјата и во емиграцијата, македонското ослободително движење со сите негови струи и фракции, состојбата и задачите на ВМРО и ВМРО (Об.) во трите дела на Македонија, положбата во балканските земји и комунистички партии, главно во Македонија и во Југославија, како и состојбата на некои балкански ослободителни движења и дејноста на синдикалното и селанското движење. Во документите станува збор за борбата против воено-фашистичкиот режим во Југославија, за апсењата, за политичките процеси и убиства и белиот терор на режимот, за активноста на Црвената помош, за работата на револуционериот и на комунистичкиот печат. Исто така, во нив е опфатена дејноста на Информбирото против Југославија како и Граѓанската војна во Грција со нејзините последици - организираното раселување на децата-бегалци во источноевропските земји и прифаќањето на борците на ДАГ и нивните семејства од страна на земјите на народната демократија по поразот на Граѓанската војна во Грција. Еден дел документи се однесува на разговорите што се водени меѓу СССР, Англија и САД за поделба на интересните сфери.

Документацијата од овој фонд главно произлегува од работата на Комунистичката Интернационала и Балканската комунистичка федерација. Тука е, пред сè, преписката на Комунистичката Интернационала и Балканската

комунистичка федерација со балканските комунистички партии и движења, потоа имаме резолуции, директиви и решенија на пленуми на Извршниот комитет на Комунистичката Интернациоанала, реферати, резолуции и декларации од конгреси, конференции и советувања, записници од седници, преписка на активисти на комунистичкото движење и на дејци на македонското и на југословенското револуционерно движење.

На крајот на Водичот се приложени регистар на личните имиња и географските поими како и тематски регистар.

**РОССИЙСКИЙ ЦЕНТР ХРАНЕНИЯ И ИЗУЧЕНИЯ
ДОКУМЕНТОВ НОВЕЙШЕЙ ИСТОРИИ - МОСКВА**

**РУСКИ ЦЕНТАР ЗА ЧУВАЊЕ И ПРОУЧУВАЊЕ НА
ДОКУМЕНТИТЕ ОД НАЈНОВАТА ИСТОРИЈА - МОСКВА**

**ФОНД: КОМУНИСТИЧКАТА ИНТЕРНАЦИОНАЛА И
БАЛКАНСКАТА КОМУНИСТИЧКА ФЕДЕРАЦИЈА
ЗА МАКЕДОНИЈА**

МФ: 4439

ГОДИНИ: 1926 - 1939

СНИМКИ: 850

Д.М.: 31

ЈАЗИК: руски, германски, француски, бугарски

СОДРЖИНА: Состојбата на Балканот низ документацијата на КИ и БКФ

ФОНД: 495

ОПИС: 11

ДЕЛО: 152

13.05.1930

- За односот на КИ спрема македонското движење, односот спрема ВМРО воопшто и ВМРО (Об.); сугестији да се избегнуваат досегашните грешки, да се создаде Македонски национален фронт на чело со Национален комитет. (сн. 4)

ДЕЛО: 360

1.07.1939

- Известување дека сè уште нема претставници на КПЈ во ИККИ. (сн. 1)

ОПИС: 18

ДЕЛО: 798

17.05.1930

- За состојбата на национално-револуционерните организации на Балканот: ВМРО (Об.); положба и дејствување во трите дела на Македонија; Добруџанска револуционерна организација (ДРО); Тракиски револуционерен комитет; Комитет за национално ослободување на Албанија (Конаре); Косовски револуционерен комитет; Сојуз на револуционерните селани на Бесарабија; украинска организација "Визволение". (сн. 5)

19.05.1930

- За состојбата на КПЈ: организациона положба, внатрепартишка состојба, раководење со борбата на пролетаријатот и селанството. (сн. 6)

23.05.1930

- За состојбата на КП Грција: економската и политичката положба на земјата, развиток на комунистичкото движење, национално прашање. (сн. 18)

ОПИС: 69

ДЕЛО: 1

31.07.1926

- Записници од седниците на Балканскиот секретаријат (Президиум на БКФ) во врска со некои прашања како: синдикалното обединување во Бугарија; прашања на БКП и ГКП; Романската КП. (сн. 4)

8.10.1926

- Писмо до сите партишки организации во Грција во врска со промените настанати во политичката положба на Грција: директиви до организациите, предлог-писмо до ЦК на КПГ. (сн. 18)

6.11.1926

- Непосредни задачи на БКП за свртување кон работните маси на градот и селото. (сн. 36)

ОПИС: 69

ДЕЛО: 4

4.01.1927

- Записници на Лендерсекретаријатот за Балканот (Президиум на БКФ) во врска со печатот во Турција, Конгресот на романските синдикати, за бегствата на комунисти од затворите и др. (сн. 5)

17.02.1927

16.02.1927

8.03.1927

14.03.1927

- Записници од седниците на Балканскиот лендерсекретаријат на ИККИ во врска со положбата во Југославија; работата на КП на Романија; белиот терор во Бугарија; состојбата во Бесарабија; положбата во Бугарија и во Грција. (сн. 46)

5.04.1927

6.04.1927

- Записници од седниците на Лендерсекретаријатот во врска со опасноста од војна на Балканот и упатства како да се однесуваат балканските комунистички партии во услови на оваа опасност; за можностите за војна меѓу балканските држави поради македонското прашање; предлози и решенија во врска со овој проблем. (сн. 73)

26.04.1927

4.05.1927

10.05.1927

- Записници од седниците на Лендерсекретаријатот со извештај за конференцијата на КПГ; романските синдикати; македонското прашање; изборите во Бугарија. (сн. 73)

ОПИС: 69

ДЕЛО: 5

1.06.1927

2.06.1927

- Записници од седниците на Лендерсекретаријатот во врска со задачите на Романската КП; положбата во КПЈ и др. (сн. 90)

3.06.1927

- Записник од седницата на Балканската комисија за: националното прашање во Грција: македонското прашање; односот на балканските буржоазии кон ова прашање; односот на балканските КП; начини за решавање на ова прашање со овозможување на правото на самоопределување. (сн. 13)

3.06.1927

4.06.1927

- Записници од седниците на Лендерсекретаријатот на кои е разгледувано националното прашање во Грција; дискусији за македонското прашање. (сн. 19)

31.05.1927

- За Балканскиот секретаријат на ИККИ како раководно тело на Коминтерната за балканските комунистички партии. (стр. 4)

17.06.1927

23.06.1927

- Записници од седниците на Балканскиот лендерсекретаријат - дискусији и решенија околу парламентарните избори во Романија; положбата во Југославија - развитокот на работничкото движење пред изборите, економската, политичката и друга состојба. (сн. 20)

25.06.1927

- За задачите на КП на Бугарија и КП на Романија. (сн. 8)

ОПИС: 69

ДЕЛО: 6

26.09.1927

- Записници од седниците на Балканскиот лендерсекретаријат за: положбата во Југословенскиот сектор на КУНМЗ; за положбата во Грција. (сн. 12)

ОПИС: 69

ДЕЛО: 7

31.05.1927

- Записник од проширното балканско совствување на тема "Борбата против воената опасност" - реферати, дискусиии. (сн. 114)

ОПИС: 69

ДЕЛО: 40

- За заканата од војна против СССР; состојбата во Егејска Македонија. (сн. 2)

ОПИС: 69

ДЕЛО: 44

27.08.1931

7.09.1931

- Извештај за состојбата на национално-револуционерните организации во Балканскиот комитет; дејноста на КПЈ по национална линија: дејноста на БКФ како раководно тело на Балканскиот револуционерен центар; информација за движењето во Косово. (сн. 25)

ОПИС: 69

ДЕЛО: 91

4.01.1930

- Изјава на Х. Кабакчиев во врска со некои негови грешки за време на Септемвриското востание во 1928 година. (сн. 10)

4.01.1930

- За критиката на воведната статија во в. "Комунистичко знаме" во врска со грешките на Работничката партија. (сн. 23)

6.01.1930

18.01.1930

10.02.1930

- Расправии на некои членови на ИККИ за фракционерските појави во БКП; за превратот на генерал Женев во 1925 година и др. (сн. 48)

17.02.1930

- За внатрепартиските односи во БКП и кризата во раководењето на оваа партија; предлог до партискиот конгрес за пополнување на ЦК на БКП. (сн. 16)

18.02.1930

- Ставови на Г. Димитров во врска со бугарското прашање: решенија на II партишка конференција (1928 г.); елиминирање на опортунистичките елементи; пополнување и зацврстување на партиското раководство во земјата; решенија на ИККИ во врска со положбата во Бугарија. (сн. 32)

24.02.1930

13.03.1930

13.04.1930

- Борба меѓу разни струи во БКП: Коларов-Димитров и Искров-Сашо; организирање кружок од страна на Искров и Сашо; критика на ставовите на Кабакчиев во однос на историјата на БКП; прашањето на другарот Марко. (сн. 27)

17.05.1930

- Ставови на Коларов во врска со некои критички забелешки на Антонов во однос на основните решенија на БКП и некои решенија на ИККИ. (сн. 42)

18.05.1930

- Погледи на Кабакчиев во врска со критиката на некои негови ставови во брошурата "Комунистичките партии на балканските земји". (сн. 20)

28.06.1930**25.07.1930****23.08.1930**

- Предлози на способни и проверени лица за членови на ЦК и политбирото на ЦК на БКП. (сн. 4)

- Известување на Јанко Панков за некои негови сомневања за провокаторска дејност на Младен Стојанов. (сн. 6)

**РОССИЙСКИЙ ЦЕНТР ХРАНЕНИЯ И ИЗУЧЕНИЯ
ДОКУМЕНТОВ НОВЕЙШЕЙ ИСТОРИИ - МОСКВА**

**РУСКИ ЦЕНТАР ЗА ЧУВАЊЕ И ПРОУЧУВАЊЕ НА
ДОКУМЕНТИТЕ ОД НАЈНОВАТА ИСТОРИЈА - МОСКВА**

**ФОНД: КОМУНИСТИЧКАТА ИНТЕРНАЦИОНАЛА И
БАЛКАНСКАТА КОМУНИСТИЧКА ФЕДЕРА-
ЦИЈА ЗА МАКЕДОНИЈА**

МФ: 4440

ГОДИНИ: 1924-1942

СНИМКИ: 962

Д.М.: 37,90

ЈАЗИК: руски, бугарски, германски, српски, француски

СОДРЖИНА: Состојбата на Балканот низ документацијата на КИ и БКФ

ФОНД: 495

ОПИС: 69

ДЕЛО: 92

2.01.1930

5.03.1930

16.03.1930

- Состојбата на БКП: мерки за зајакнување и стегање на партијата; задачи за подобрување на состојбата; составот и дејноста на БКП; работата на БКП во национално-револуционерното движење; организациона структура на партијата; податоци за отпечатените нелегални материјали; спор околу членувањето на Марко во ЦК на БКП. (сн. 48)

20.04.1930

- Извештаи на ЦК на БКП за состојбата во партијата од ноември 1929 до март 1930 година и резолуции во врска со нив. (сн. 43)

12.11.1930

- Информација до ЗБ и ЦКИ за: одбележувањето на 1 август; организирањето и спроведувањето на штрајкови; за борбата против левите и десните отклонувања; за работата во синдикатите и на село; за положбата на ЦК и партијата во земјата и за зајакнување на врските со ЗБ и ЦКИ и др. (сн. 80)

20.08.1930

- За поврзувањето на манифестиците за 1 август со резолуциите на Општиот работнички конгрес; за статијата "Против бегството од работата со масите". (сн. 6)

12.11.1930

- За конгресот на бугарската Социјалдемократска партија. (сн. 2)

24.09.1930**2.12.1930****12.10.1930**

- Податоци за членовите на БКП: бројот, составот, организационата состојба, бројот на членови по окрузи и ќелии; социјалниот состав; политичката дејност. (сн. 17)

18.01.1931**13.11.1930****13.12.1930****20.12.1930**

- За резолуцијата на ИККИ во врска со дејноста на БКП; за одржувањето на пленумот на ЦК; за резултатите од последните избори; таблица за организационата состојба на БКП по извештаите на ЦК; решение пленумот на ЦК да се одржи во земјата и да започнат подготовките за одржување на конгрес. (сн. 25)

5.12.1930

- До III пленум на ЦК на БКП за грешките на партијата и нивна критика.
(сн. 11)

18.12.1930

- За состојбата и недостигот на техничката служба надвор од земјата; за некои нови методи што треба да се применат во задграничената техника; за социјалниот состав на членовите на БКП; за движењето на членовите по окружни организации; за организациониот состав на партијата на крајот на 30-те години. (сн. 7)

ОПИС: 69**ДЕЛО: 238****4.04.1930****9.04.1930****10.04.1930**

- За состојбата во Југославија и КПЈ: односите со Бугарија и Албанија (Бедри Пејани и Ахмед Зогу); односот на масите спрема КПЈ; партискиот печат: "Класна борба" и "Пролетер", став спрема националното прашање и настаните што се назираат. (сн. 14)

13.04.1930**18.04.1930**

- За кризата на конспирацијата во Југославија како резултат на зајакнатата реакција; кон прашањето за КПЈ; за масовната работа; кризата на довербата; мерките на владата за зацврстување на своите позиции; диктатурата. (сн. 8)

23.04.1930

- Податоци за смртта на Милан Зотавниковиќ, застрелан од комунистите поради провокаторска дејност. (сн. 1)

26.04.1930

- Забелешки за дејноста на Тимов во Југославија; развојот на југословенското стопанство; решавањето на аграрното прашање; борбата меѓу српската и хрватската буржоазија; расположението спрема странскиот капитал. (сн. 7)

април 1930

- Положбата во Југославија по IV конгрес на Профинтерната: јануарскиот преврат; воено-фашистичката диктатура; забрана на синдикалните организации; формирање културно-просветни и спортски организации; организирање штрајкови; одржување на првата илегална синдикална конференција. (сн. 6)

- Економската и политичката состојба и задачите на КПЈ: за земјоделската криза; безработицата; политичката криза; опасноста од војна; католичката црква; положбата на работничката класа: штрајкови. (сн. 4)

28.06.1930

- Забелешки за развитокот на фашизмот во Југославија: почетоци на фашизмот (1918); втора фаза (1923-1929); воведување воена диктатура. (сн. 7)

18.07.1930

2.08.1930

- Забелешки на илегалец за неговото патување низ Југославија и Бугарија: воспоставување врски во Нови Сад и во Загреб; V конгрес на Профинтерната и неговите подготвки во Бугарија; воспитување на партииски кадри; фракции и врски со партијата и др. (сн. 18)

25.07.1930

- За новиот закон за земјоделството; за предлогот на Полска до белградската влада за создавање "агарен блок"; за југословенско-бугарските трговски договори; за основањето фашистички синдикати и др. (сн. 2)

20.07.1930

- Забелешки кон извештајот за Кривиенко: процес поради преминувањето на југословенско-австриската граница; обиди за бегство од затворот. (сн. 2)

31.07.1930

5.08.1930

15.08.1930

5.08.1930

15.08.1930

- За југословенско-романските односи; за создавањето сојуз на балканските држави; за создавањето "агарен блок"; за социјалдемократите и фашистичките синдикати; католичката црква и воено-фашистичката диктатура; германската буржоазија во Југославија и воено-фашистичката диктатура; граѓанските партии во Далмација и воено-фашистичката диктатура. (сн. 8)

20.08.1930

- Материјал од Меѓународниот селански совет во Југославија: состојбите во земјоделството; фашизацијата на Југославија; надворешната трговија; социјалфашистите и кралот. (сн. 4)

1.09.1930

- Активностите на социјалфашистите; продорот на францускиот капитал; односите во Бугарија и во Унгарија; градбата на мостот на Дунав. (сн. 4)

27.09.1930

- За борбата и задачите на КПЈ: тешкотиите на партијата во борбата против диктатурата на буржоазијата; белиот терор; недостатоците во самата партија. (сн. 5)

1.11.1930

11.11.1930

- За положбата во Југославија под воената диктатура; ситуацијата во партијата; положбата на комунистите во затворите на БиХ; за кризата во

земјата и безработицата; ставот на народните маси спрема воената диктатура. (сн. 6)

8.12.1930

9.12.1930

- За состојбите во старите партии: Радикалната, Демократската, Партијата на Радиќ; Прибичевиќ; Словенската клерикална партија; Социјалистичката партија. (сн. 12)

13.12.1930

- Организационата положба на КПЈ; "Пролетер" и "Класна борба" - органи на КПЈ; задачи, односот спрема диктатурата, спрема националното прашање; организационите прашања. (сн. 7)

- За карактерот на претстојната револуција во Југославија: податоци за нивото на развитокот на капитализмот во Југославија; положбата во индустријата, трговијата, шумарството, земјоделството, банкарството; за големината на градовите и населението; за бројноста на работничката класа; програмата на Коминтерната за развиток на процесот на пролетерската револуција во Југославија; за состојбата во селото: феудалните остатоци, состојбата во одделни области од селското стопанство; за колонизацијата во Македонија; за раслојувањето на селанството. (сн. 22)

1929

- За стопанската ситуација во Југославија: земјоделство-аграрната реформа; индустријата на памук; состојбата на работничката класа-бројот на наемни работници; пазарот и кредитната политика; трговијата; буџетот; даноците. (сн. 7)

- Кон 13-та годишнина на руската Револуција: за изградбата на социјализмот во СССР; за кризата во капиталистичкиот свет; за перспективите на Коминтерната. (сн. 3)

ОПИС: 69

ДЕЛО: 254

26.01.1932

14.02.1932

- Преписка на Балканскиот лендерсекретаријат со ЦК на КПЈ во врска со некои тековни проблеми. (сн. 4)

29.02.1932

- Писма до ЦК на КПЈ во врска со носењето оружје и неговата употреба при акциите од страна на илегалните партииски работници. (сн. 4)

23.04.1932

- Отворено писмо до КПЈ: за револуционизирањето на работниците, за кризата во раководењето на партијата по убиството на Ѓ. Ѓаковиќ; за воено-фашистичката диктатура и теророт во земјата; за паролата за оружено востание; за борбата на партијата со "десните" и "левите" опортунисти; за борбата за советска револуција во Југославија. (сн. 56)

2.07.1932

21.07.1932

10.08.1932

- За борбата за национално ослободување на потиснатите нации во БиХ и Далмација; за подготовките за конференција што ќе се одржи во ноември; за некои договори во врска со дејноста на партијата; за доаѓањето на г-ѓа Кирш. (сн. 26)

9.10.1932

15.10.1932

- За решенијата на XII пленум на ИККИ; задачите за популаризација и спроведување во дело на овие решенија; за активностите на партијата и отстранувањето на недостатоците. (сн. 16)

4.11.1932

- Директиви за национално-револуционерно движење; за мерките преземени во врска со овие директиви; согласност за 12 предложени лица. (сн. 11)

ОПИС: 69

ДЕЛО: 266

4.09.1934

- Првобитна проект-резолуција за селското и националното прашање: услови за успех на селското и националноослободителното движење; пречки и недостатоци во работата околу селското и национал-револуционерното движење; задачи на партијата во целина и на секоја организација одделно за отстранување на недостатоците. (сн. 10)

4.09.1934

- Првобитна проект-резолуција за работата на синдикатите: борба за самостојно и единствено синдикално организирање, за слободно дејствување; организирање на дејноста на безработните. (сн. 8)

ОПИС: 69

ДЕЛО: 268

6.01.1934

- За вонредниот конгрес на Реформскиот сојуз на железничарите на Југославија: за легализација на синдикатите и борба против навлегувањето на фашистичките синдикати; решенија за потребите во врска со состојбата на железничарските работници. (сн. 3)

9.02.1934

- За вонредниот конгрес на полиграфските работници на Југославија: за проблемите во полиграфската дејност; директиви на ИК на Сојузот; предлог за реорганизација на Сојузот; одлуки на Конгресот.
(сн. 9)

25.03.1934

- Повик на КПЈ до селанството и полупролетаријатот: за положбата на работните маси на село; бесправие, терор, национално угнетување; неопходност од сојуз на работничката класа со селанството за укинување на воено-фашистичката диктатура и против империјалистичката војна; борба за земја, против глад, експлоатација, терор, национално угнетување и војна. (сн. 6)

26.04.1934

- Социјалфашизмот во Југославија: создавањето на Социјалистичката партија на Југославија; создавањето на КПЈ и Независниот синдикат; фракциска борба во КПЈ; историја на создавањето на социјалфашизмот во Југославија. (сн. 7)

5.05.1934

14.05.1934

- За кадрите и кадровската политика во КПЈ: уништување на кадрите преку провали:

- провали во Сплит, Словенија, Загреб; за состојбата и дејноста на КПЈ; борба против фракционерството, против воено-фашистичката диктатура; масовни апсења и ликвидирање на партиските кадри; чистка во редовите на раководството; резолуција на Коминтерната за задачите на КПЈ (1932); зајакнување на партијата. (сн. 14)

10.05.1934

- Економската положба во Југославија: аграрната криза; индустриската криза; создавањето и политиката на воено-фашистичката диктатура; осиромашувањето на широките народни маси. (сн. 7, 8)

3.11.1934

- За нездоволствата во југословенската воена морнарица; за набавувањето марксистичка литература и организирањето илегална работа; за улогата на руската бела емиграција. (сн. 11)

28.11.1934

- Положбата во Југославија по атентатот во Марсеј: создавање на регентски совет; хрватското усташко движење; југословенската социјалдемократија; влијанието на КПЈ; ставот на КП на Италија и КП на Југославија по словенечкото прашање; правото на самоопределување до отцепување; приходите на југословенската секција во 1934/35 год. (сн. 16)

ОПИС: 70

ДЕЛО: 34

- Националното прашање на Балканот: Југославија - создавањето на Југославија; национално-ослободителната борба на Србија; создавањето на Хрватите како нација; националниот состав на Хрватска и Далмација; создавањето на словенечката нација и националниот состав на Словенија; националниот состав на Црна Гора; БиХ - историскиот развој и националниот состав; Војводина: националниот состав; Македонија - историскиот развој и националниот состав; создавањето на СХС; националното прашање во Југославија; задачите на КПЈ. (сн. 17)

ОПИС: 70

ДЕЛО: 91

22.09.1933

15.10 -24.10.1933

21.12 - 14.12.1933

14.02.1934

- Преписка меѓу ЦК на КПЈ и илегален член (Алекса) испратен во Македонија во врска со: изборите за Облком и Облконф.; организирањето на МК и привремен ОК за Македонија и ОК во Ниш; бројниот состав на партијата и младината; врските со другите градови во Македонија; создавањето партииски ќелии; за работата по национална линија: за обновувањето на ВМРО(Об.); за борбата против денационализаторската политика на српската власт; за борбата против националфашистите; за дејноста на "михайлловистите" и "протогеровистите" и други тековни проблеми. (сн. 12)

ОПИС: 74

ДЕЛО: 73

13.11.1938

- Г. Димитров го известува Ежов за испратените материјали (меѓу кои и за Г. В. Петров). (сн. 1)

ОПИС: 74

ДЕЛО: 77

20.03.1940

10.05.1940

8.05.1940

3.07.1940

- Препораки од партииски раководители за Г. Белов да биде применен во членството на ВКП(б) и на Г. Петров да му се даде соодветна партииска работа. (сн. 6)

- Список на 122 бугарски политички емигранти уапсени од НКВД со податоци за нивната партииска дејност и барање да се преиспита обвинението. (сн. 41)

ОПИС: 74

ДЕЛО: 84

15.04.1940

- Писмо на Г. Димитров до Сталин во врска со состојбата во Бугарија по склучувањето сојуз со фашистичка Германија; за состојбата во Македонија; за односот на македонското население спрема бугарските окупаторски власти; за ширењето на комунистичкото движење во Македонија; за дејноста на И. Михајлов; за активноста на БКП против вовлекувањето на Бугарија во војна со Советска Русија. (сн. 4)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 2

- За политичката и економската положба во Грција: економска положба - земјоделство, индустрија, увоз, позајмици; политичка положба - политички партии, појава на КПГ, работничко движење-синдикати, комунистичко движење. (сн. 11)

ОПИС: 1

ДЕЛО: 44

6.04.1924

- Т. Паница за револуционерното федеративно движење во Македонија: Серската организација на ВМОРО; идејата за автономија на Македонија; создавањето на Народната федеративна партија; Серската група и врховистите во Балканските и во Првата светска војна; комунистичкото движење и идејата за федерализам на Балканот. (сн. 7)

ОПИС: 1

ДЕЛО: 50

6.01.1924

- Известување до ЦК на КПГ дека се испраќа записник од седницата од 3.01.; циркуларно писмо до БКП, КПЈ, КПР и КПГ; заклучоци за понатамошна изградба на единствениот револуционерен фронт. (сн. 5)

24.12.1924

- Известување на Виктор Рихард за решението на Президиумот во врска со Унионот и формирањето шесторки. (сн. 1)

- Апел од Презид. на БКФ да се распушти групата "Унион комунист" и нејзините членови да се вратат во редовите на КПГ. (сн. 2)

7.12.1924

- До ЦК на КПГ, КПЈ, КПР и КПГ во врска со претстојното заседание на ИК. (сн. 2)

13.01.1924

- Протест на македонското благотворително друштво "Г. Делчев", културно просветното друштво "Илинден" и др. против тешката положба на Македонците во трите дела на Македонија; барање да се реши македонското прашање со создавање независна македонска држава како основа за идната балканска федерација. (сн. 2)

ОПИС: 1

ДЕЛО: 72

30.09.1925

11.10.1925

- Записници од седниците на основачката конференција на дејците на македонските организации и групи: за положбата на Македонците во земјата и во емиграција; за меѓународната положба на Македонија: за организационата поставеност на групите; за односите меѓу групите, друштвата и лицата од македонското движење; за односот спрема КП; донесени резолуции: за положбата на Македонија и македонското прашање; за организацијата и задачите на ВМРО(Об) и др. (сн. 85)

ОПИС: 1

ДЕЛО: 44

4.01.1924

- Записници од седниците на Президиумот на БКФ: решенија по извештаите за положбата во Грција, Бугарија, Југославија; решенија во врска со македонското, бугарското прашање, селанското прашање; дискусији за составот на Секретаријатот; за распределбата на работата на Президиумот; за одредување делегати и др. (сн. 11)

ОПИС: 1

ДЕЛО: 41

22.07.1924

- Седма балканска комунистичка конференција: анализа на положбата во балканските земји; положбата, задачите и дејствувањето на одделните КП на Балканот; резолуции за положбата на Балканот и непосредните задачи на КПЈ, КПР, КПБ; резолуција за македонското и тракиското прашање; историја на македонското револуционерно движење, борбата на народите на Тракија за независност; резолуција за селанското прашање; статут на Комунистичката балканска вспомагателна група при Московскиот комитет на РКП - задачи, права, обврски; резолуција на БКК по МОПР и политичката емиграција; проект на протест во врска со прашањето на теророт во Југославија и завојувачките стремежи на бугарската буржоазија во однос на Македонија. (сн. 41)

ОПИС: 1

ДЕЛО: 123^a

декември 1929

- Апел на ИБ на БКФ за поддршка и помош на штрајкот на петролејските, електричарските и трамвајските работници во Атина; апел на ИБ на БКФ да се поведе кампања против растурањето на УОСС (Унитарен општ синдикален сојуз) во Грција. (сн. 2)

ОПИС: 6

ДЕЛО: 144

7.01.1930

- Записник на ЦК на БКП: решенија за избор на ЦК; подготовка на конгресот: давање материјална помош на дејци. (сн. 4)

19.04.1930

- Записник од седницата на ВМРО(Об.) со решеније кон оваа организација да се приклучи движењето на Горѓиков како близко на идеите на ВМРО(Об.). (сн. 2)

17.09.1930**11.10.1930**

- Предмет во врска со решението на ЦК на ВМРО(Об.) да се одобрат средства за издршка на семејството на Тодор Паница. (сн. 4)

14.09.1930

- Записник од средбата во Цариград меѓу претставници на ВМРО(Об.) и претставници на македонски националнореволуционерни групи и дејци со националнореволуционерна ориентација со договор за обединување. (сн. 2)

26.10.1928

- До членовите на ЦК на ВМРО(Об.) и претставниците на ССР, БКП и БКФ во врска со некои недоразбирања меѓу ЦК на ВМРО(Об.) и ОК на 3-та област. (сн. 4)

2.11.1930

- Записник за конституирањето на Времено биро на ВМРО(Об.) во Бугарија. (сн. 1)

28.11.1930

- Записник во врска со изборот членови за ВБ на ВМРО(Об.). (сн. 1)

- Писмо на д-р Атанасов до ЦК на ВМРО(Об.) за целите на народноослободителната борба на македонскиот народ. (сн. 3)

декември 1930

- Информација од ЦК и Задграничното претставништво на ВМРО(Об.) за терористичката дејност на групата на Иван Михајлов. (сн. 2)

ОПИС: 1

ДЕЛО: 150

21.01.1931

- Писмо до БКФ со барање да се преземат мерки против фракциските борби меѓу комунистите во Грција. (сн. 1)

ОПИС: 1

ДЕЛО: 164

1.01.1933

- Информација на В. Василев до Балканскиот револуционерен центар за прашањето на подготовкa на кадри во СССР од емигрантите од трите дела на Македонија, од политичката и економската македонска емиграција и од студенти во капиталистичките земји; за прашањето на врските на ВМРО(Об.) со соодветните комунистички партии на Балканот; за буџетските средства на ВМРО(Об.). (сн. 7)

17.03.1933

- Писмо на илегален партиски деец во врска со илегалната работа, акциите на македонските фашисти од ВМРО, неговото заминување во странство. (сн. 10)

26.04.1933

- Причините за провалата на Кавракиров: разоткривање и ликвидирање на членовите на организацијата од страна на михајловистите: положбата на македонската емиграција во Стара Бугарија; БКП и македонскиот фашизам; ВМРО(Об.), протогеровистите и михајловистите; печатената пропаганда на обединетата организација; дејноста на организацијата од јуни 1932 до февруари 1933. (сн. 9)

19.06.1933

- Писмо на Василев за состојбата по прекинувањето на врските со Балканскиот револуционерен центар; недостиг на средства за работата на организацијата; престанување со печатењето на "Македонско знаме" и "Студентска трибуна". (сн. 2)

16.09.1933

- Писмо до ЦК на БКП од Рашко за масовните убиства; барање средства за илегална работа. (сн. 1)

28.12.1933

- За работата на ВМРО(Об.) во Бугарија: успешна работа; недостиг на средства. (сн. 1)

23.10.1933

- Писмо на В. Василев до Балканскиот револуционерен центар во врска со организационите и политичките проблеми на децентрализацијата во македонското националноослободително движење и во ВМРО за трите делови на Македонија. (сн. 3)

- Обраќање до Македонците за улогата на ВМРО(Об.) како единствена вистинска националнореволуционерна организација на македонскиот народ, за разлика од фашистичката ВМРО со нејзините 2 крила: михајловистите и шандановистите. (сн. 2)

21.12.1933

- За организационите прашања на ВМРО(Об.): оценка на организационата состојба на ВМРО(Об.): слабостите и недостатоците; организационите задачи на ВМРО(Об.) во Бугарија, Југославија, Грција; задачите на комунистичките партии во однос на ВМРО(Об.). (сн. 15)

јуни 1932

- Повик на ИБ на Општиот комитет на емигрантските националноослободителни организации на протестен собир поради убивањето на

македонските револуционери од прогресивното македонско движење од страна на бандата на Михајлов. (сн. 1)

"МАКЕДОНСКО ЗНАМЕ"

бр. 12; 28.01.1933

- Орган на македонската прогресивна емиграција.
- За убиството на Х. Трајков и обидот за убиство на А. Мартулков; протести против крвопролевањето меѓу Македонците; извештаи за дејствувањето на македонските братства. (сн. 4)

бр. 16; 6.11.1933

- За создавањето сојузи за прераспределба на светот преку војна; за решавањето на националното прашање во Советска Русија; за брошурата "Врховизмот и неговата пропаст"; за местото и улогата на в. "Македонска правда"; за дејноста на михајловистите во делот на Македонија под Србија; платформа на македонската прогресивна младина. (сн. 4)

бр. 17; 14.12.1933

- За бегалството како резултат на завојувачката политика на балканските држави; за изјавите на Шанданов во "Македонска правда" во врска со струите во македонското движење; за улогата на врховизмот во подготовките на Балканската војна; за дејствувањето на михајловистите во Мелиничко и Неврокопско; за расцепот во македонското револуционерно движење. (сн. 4)

ОПИС: 1

ДЕЛО: 171

1934

- А. Папанастасиу: "Балканската конференција и Балканскиот сојуз" - сумарен извештај од XXX светски мировен конгрес. (француски јазик, сн. 15)

**РОССИЙСКИЙ ЦЕНТР ХРАНЕНИЯ И ИЗУЧЕНИЯ
ДОКУМЕНТОВ НОВЕЙШЕЙ ИСТОРИИ - МОСКВА**

**РУСКИ ЦЕНТАР ЗА ЧУВАЊЕ И ПРОУЧУВАЊЕ НА
ДОКУМЕНТИТЕ ОД НАЈНОВАТА ИСТОРИЈА - МОСКВА**

**ФОНД: КОМУНИСТИЧКАТА ИНТЕРНАЦИОНАЛА
И БАЛКАНСКАТА КОМУНИСТИЧКА ФЕДЕРАЦИЈА
ЗА МАКЕДОНИЈА**

МФ: 4441

ГОДИНИ: 1927-1933

СНИМКИ: 453

Д. М.: 17,80

ЈАЗИК: руски

СОДРЖИНА: Состојбата на Балканот низ документацијата на КИ и БКФ

ФОНД: 495

ОПИС: 69

ДЕЛО: 4

25.01.1927

17.02.1927

- Записници од седниците на Балканскиот лендерсекретаријат на ИККИ во врска со: положбата во Југославија; романскиот конгрес на унитарните синдикати; кампањата против белиот терор во Бугарија и др. (сн. 5)

ОПИС: 69

ДЕЛО: 5

02.06.1927

23.06.1927

- Записници од седниците на БЛС на ИККИ за: положбата на КПЈ; националното прашање во ГКП; обиди за основање легална романска партија. (сн. 23)

ОПИС: 69

ДЕЛО: 6

21.07.1927

27.09.1927

18.10.1927

- Записници од седниците на БЛС: за положбата во Југославија и во Бугарија; за предлогот за заедничко дејствување на балканските комунистички партии; за некои конфликти во КПЈ; за независниот синдикат во Југославија; за писмото до КПГ; за понатамошната линија на КПЈ; за положбата во Грција и др. (сн. 44)

ОПИС: 69

ДЕЛО: 17

15.01.1929

- Записници од седниците на БЛС во врска со настаните во Југославија: апел до работниците и селаните на целиот свет; задачи на КПЈ во врска со превратот во Југославија и воведувањето воена диктатура; романското прашање. (сн. 36)

ОПИС: 69

ДЕЛО: 19

24.10.1929

- Записник од седницата на БЛС: заклучоци и решенија во врска со меѓународната кампања против теророт во Југославија. (сн. 2)

ОПИС: 6

ДЕЛО: 21

27.12.1929

29.12.1929

31.12.1929

- Записници од седниците на БЛС: дискусии во врска со југословенското прашање: политичката положба во земјата; дејноста на партијата; дејноста на синдикатите; економските и политичките штрајкови; резултатите на диктатурата; односите со Италија, Албанија, Бугарија и со Австројапонија; дејноста на партиите на франковистите; Павелиќ, Радиќ, Михајлов; положбата во Македонија; задачите на партијата; карактерот на претстојната револуција; Ленин за Македонија. (сн. 276)

ОПИС: 69

ДЕЛО: 22

12.07.1929

- Дискусии од советувањето на Балканскиот секретаријат: за работата на Балканската федерација; за работата на партиите во нелегални услови; за карактерот на револуцијата на Балканот; за синдикалното движење на Балканот и организирањето штрајкови; за појавата на социјалфашизмот во балканските земји; за поврзувањето на селанството со пролетаријатот; за опасноста од војна на Балканот; за националното и селанското прашање; за понатамошната работа на Балканскиот секретаријат. (сн. 44)

ОПИС: 69

ДЕЛО : 26

18.01.1929

- Писмо на В. Вуиќ до ИККИ во врска со положбата во Југославија по воведувањето на диктатурата; барање дозвола за реорганизација на Политбирото; барање средства за отворање илегална типографија и за продолжување на работата на партијата во илегални услови. (сн. 4)

ОПИС: 69

ДЕЛО: 56

20.12.1933

22.12.1933

26.12.1933

- Записници од седниците на Бирото на БЛС: распоред на работата во врска со македонското, словенечкото, југословенското, романското и грчкото прашање; проект на апел во врска со односот на ВМРО(Об.) кон шандановистите; одобрување на паролите за единствена и самостојна Македонија и за балканска федерација и др. (сн. 6)

ОПИС: 69

ДЕЛО: 40

20.03.1931

- Дискусији од Советувањето по националното прашање на Балканот: правото на нациите на самоопределување до отцепување (Ленин); македонските националнореволуционерни организации и националното прашање; програмата на минимум: јазична и културна слобода, политичка слобода, рамноправност и решавање на селанското прашање. (сн. 3)

**РОССИЙСКИЙ ЦЕНТР ХРАНЕНИЯ И ИЗУЧЕНИЯ
ДОКУМЕНТОВ НОВЕЙШЕЙ ИСТОРИИ - МОСКВА**

**РУСКИ ЦЕНТАР ЗА ЧУВАЊЕ И ПРОУЧУВАЊЕ НА
ДОКУМЕНТИТЕ ОД НАЈНОВАТА ИСТОРИЈА - МОСКВА**

**ФОНД: КОМУНИСТИЧКАТА ИНТЕРНАЦИОНАЛА И
БАЛКАНСКАТА КОМУНИСТИЧКА ФЕДЕРАЦИЈА
ЗА МАКЕДОНИЈА**

МФ: 4442

ГОДИНИ: 1931

СНИМКИ: 435

Д.М.: 16,80

ЈАЗИК: руски

СОДРЖИНА: Состојбата на Балканот низ документацијата
на КИ и БКФ

ФОНД: 495

ОПИС: 169

ДЕЛО: 71

02.04.1931

- Реферати од седниците на XI Пленум на ИККИ: за состојбата во Југославија по воведувањето на воено-фашистичката диктатура; продлабочување на економската криза; паѓање на цената на земјоделските и индустриските производи; создавање залихи; податоци за намалувањето на производството на разни стоки; зголемување на безработицата; паѓање на стандардот; заострување на националното прашање, ширење на белиот терор; организирање штрајкови; ширење на револуционерното движење на село; борба против фашистичката диктатура. (сн. 17)

- Оценка на светската положба и задачите на комунистичките партии; револуционерна криза во борбата против фашизмот и социјалдемократијата; пароли за врбување на мнозинството од работничката класа; за барање сојузници меѓу селскиот пролетаријат и градското ситнобуржуаско население; работа меѓу сиромашните чиновнички слоеви (сн. 35)

- Револуционерното движење и економската криза; економската и политичката борба на пролетаријатот; синдикалното движење во европските земји, САД, Кина и Индија; ширење на масовно револуционерно движење во услови на економска криза. (сн. 30)

ОПИС: 18

ДЕЛО: 875

08.02.1931

20.02.1931

01.03.1931

20.03.1931

03.04.1931

- Советување во врска со националното прашање на Балканот-реферати и дискусиии: националното прашање во Југославија; меѓубалканските врски и односи и меѓународниот империјализам; одзивот на движењето на угнетените нации кај широките маси на угнетувачките нации; проникнувањето на комунистичките партии и нивните методи на работа во национално-револуционерните организации; односот на националното и аграрното прашање; соработка со Коминтерната; разработка на конкретните национални прашања со секоја земја одделно.

- Националното прашање во СССР; националното прашање во врска со општите прашања на балканската реалност: социјал-економската структура на балканските земји; националнореволуционерното и национално селанското движење; националното прашање и империјализмот; националното прашање и задачите на комунистичките партии; разликата меѓу националните малцинства и угнетените нации; националното ослободување на угнетените нации и повторно доброволно обединување; односот на буржоазијата на владејачката нација спрема националното прашање; односот на буржоазијата на потчинетата

нација спрема националното прашање; правото на Македонците на независна и обединета Македонија; идејата за балканска федерација.

- Дискусији за карактерот на претстојната револуција: буржоаско-демократска или социјалистичка; прашањето за колонистите; карактерот на националното прашање; актуелноста на поставувањето на националното прашање во комунистичките партии; поделба на земјите според нивниот однос спрема пролетерската револуција; парола за обединета и независна Македонија; парола за балканска федерација. Заклучоци: да се подготват статии по националното прашање со инструкции за одделни земји и области; да се изработи проект за платформа на дејствувањето.

- Индиското прашање: положба; национално прашање; задачи на КП; кинеското движење; КП на Кина; националното прашање кај угнетените народи на Европа - flamandското прашање; прашањето на Елзас и Лотар. (сн. 352)

**ИНСТИТУТ МАРКСИЗМА-ЛЕНИНИЗМА ПРИ ЦК КПСС
- ЦЕНТРАЛЬНЫЙ ПАРТИЙНЫЙ АРХИВ**

**ИНСТИТУТ ЗА МАРКСИЗАМ-ЛЕНИНИЗАМ ПРИ ЦК на КПСС
- ЦЕНТРАЛЕН ПАРТИСКИ АРХИВ**

**ФОНД: КОМУНИСТИЧКАТА ИНТЕРНАЦИОНАЛА И
БАЛКАНСКАТА КОМУНИСТИЧКА ФЕДЕРАЦИЈА
ЗА МАКЕДОНИЈА**

МФ: 4443

ГОДИНИ: 1923-1929

СНИМКИ: 775

МЕТРИ: 31,75

ЈАЗИК: руски, бугарски, германски, француски и др.

СОДРЖИНА: Состојбата на Балканот низ документацијата
на КИ и БКФ

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 2

- Политичката и економската положба на Грција - економската положба: статистички податоци за бројот на населението, на наемните работници, индустриските претпријатија и бројот на работниците во нив; учеството на странскиот капитал; меѓународната финансиска контрола на грчките финансии;

- политичка положба; политички партии-комунистичка и неколку крупни буржоаски; надворешна политика - зависност од странскиот капитал; работничко движење - синдикално движење; II сеелински работнички конгрес; податоци за бројот на членовите на синдикатот по дејности; бројот и распоредот на берзите на трудот; синдикалниот печат; комунистичко движење -

основање на Социјалистичката партија на Грција; приклучување на партијата кон Комунистичката интернационала (1920); промена на името; Социјалистичка работничка партија; организациона состојба на партијата; партиски печат. (сн. 12)

ОПИС: 1

ДЕЛО: 4

- Резолуција прифатена на II конференција на Балканската Комунистичка Федерација: за резултатите од империјалистичката војна; подем на револуционерните снаги; победа на пролетерската револуција во Русија; поделба на светот на 2 лагера - револуционерен пролетаријат и империјалистичка буржоазија; создавање на Малата антантa за борба против СССР; национално разединување и поробување на балканските народи; националистичка политика на буржоазиите на балканско-дунавските земји; обединување на балканските комунистички партии во Балканска Комунистичка Федерација; зголемување на бројот на гласовите за комунистите на изборите во Бугарија, Југославија и во Грција; задачи на БКФ: да создаде централно раководство и јака централистичка и дисциплинирана организација со автономија на партиите што влегуваат во нејзиниот состав и со директни односи со Комунистичката интернационала. (сн. 6)

ОПИС: 1

ДЕЛО: 9

- Резолуција на IV-та конференција на БКФ во врска со положбата на Балканот: економската и финансиската криза на Балканот; финансиската и политичката зависност на балканските земји; положбата во Романија, Југославија, Грција, Бугарија; националистичката политика на балканските буржоазии; договор меѓу новите дунавски и балкански држави настанат по распаѓањето на Хабзбуршката монархија; насиљства и терор против членовите на комунистичките партии на Балканот; задачи на БКФ: да ја организира и води борбата на масите против буржоазијата; за намалување на експлоатацијата на работниците; за укинување на империјалистичките договори, воени долгови и репарации; за разоружување на балканските и други капиталистички држави; за

амнестија на жртвите на буржоаската реакција; за укинување на сите закони против комунистичките партии и работничките организации; против национализмот, империјализмот и милитаризмот на балканските држави и за обединување на балканските народи во една балканска република. (сн. 12)

- Претстојните задачи на балканските комунистички партии: Романската комунистичка партија да ги реконструира партиските организации, да ги оспособи за масовни акции, да го сочува синдикалното единство и да се приклучи кон КИ; КПЈ во услови на противкомунистичкиот режим и белиот терор да создава здрава организација, да ги надмине конфликтите и различните погледи; КПГ да создаде свои секции во сите градови и села; да го зголеми бројот на членовите; да создаде заеднички фронт со Конференцијата на трудот и др. пролетерски организации; БКП - да се прошири и стабилизира комунистичкото движење, да се зголеми бројот на синдикалните организации; да се прошири комунистичкото движење во Цариград преку ширење комунистичка пропаганда преку печатени брошури на турски јазик; да се засили младинското движење во балканските земји, да се формираат младински сојузи; да се засили активноста на жените на Балканот; да се засилат изворите на финансиски средства за партиски потреби. (сн. 5)

ОПИС: 1

ДЕЛО: 11

- Положбата на Балканот - извештај од V балканска комунистичка конференција: поразот на Грција против Турција и задачите на КПГ; Турција и прашањето на Тракија; завојувачката политика на балканските буржоазии спрема Тракија; Лозанската конференција; различните империјалистички интереси на Англија и Франција во Турција; националното движење во Југославија и другите балкански држави; незадоволството во Македонија, Војводина и во Хрватска од политиката на национална асимилација во Југославија; националистичката политика на Грција и Бугарија спрема македонското население; националистичката политика на романската буржоазија. (сн. 8)

ОПИС: 1

ДЕЛО: 35

10.01 - 22.11.1923

- Писма на Т. Александров (М. Христов) до Ценков во врска со проблемите на ВМРО и современите настани: за уставот, задачите и тајната работа на друштвото “Илинден”; за ставовите застапени во в. “Илинден”; упатство за прославата на 20-годишнината на Илинденското востание; мислење за престанувањето на печатењето на в. “Илинден”; за прикажувањето на четите на ВМРО; обраќање до организацијата “Илинден” по повод написот на в. “Пирин” и др. (сн. 16)

06.09.1923

- Т. Александров - “Карактерот на македонското движење” - за неточните и тенденциозни податоци во странскиот печат за политиката и тактиката на ВМРО; за карактерот, составот и целите на Организацијата; за нејзиното немешање во политиката на бугарската влада итн. (сн. 2)

31.12.1923

- Обраќање на ЦК на Македонските политички организации во Соединетите Држави и Канада до претседателот на II конгрес на Обединетите македонски емигрантски организации во Софија: аспектите на македонското прашање од неговото политичко, економско, социјално и меѓународно гледиште; положбата на македонскиот народ по Санстефанскиот договор; Македонија и интересите на балканските земји и големите држави; интересот на македонскиот народ за создавање независна Македонија и прашањето за Балканска федерација. (сн. 7)

30.12.1923

- Т. Александров - "За таканаречените федералисти": Македонија по Нејскиот договор; II конгрес на емигрантските македонски организации; расцеп меѓу членовите на Извршиот комитет; создавање Федералистичка

револуционерна организација; терористичка дејност на ВМРО; обединителен конгрес на македонските емигрантски организации. (сн. 4)

- Резолуција на македонските емигранти во Софија; протест поради теророт на српските и грчките власти во Егејска и во Вардарска Македонија и барање да се спроведе анкета за создавање независна македонска држава. (сн. 1)

- Податоци на ЦК на ВМРО на Т. Александров: список на покрупните познати грабежи и разбојништва извршени во Македонија од 1918-1922 година; список на опасните разбојници и нивните инспиратори. (сн. 9)

ОПИС: 6

ДЕЛО: 36

- Политичката положба на Балканот по бугарскиот преврат: соперништво меѓу Франција и Англија на Блискиот Исток; поделба на интересните сфери на Балканот меѓу Бугарија и Југославија; преврат во Бугарија; новата бугарска влада и Грција, Романија и Југославија; намалување на хегемонијата на Франција на Балканот и зголемување на англикското влијание; политиката на Унгарија; внатрешно-политичката положба на бугарската влада; противречностите меѓу државите на Малата Антанта; односите со Советска Русија. (сн. 9)

ОПИС: 6

ДЕЛО: 24

1923 год.

- За југословенското прашање: националното прашање; српско-хрватско-словенечкиот конфликт; Видовденскиот устав и хегемонијата на српската буржоазија; пароли на КПЈ за самоопределување на југословенските народности; националните малцинства. (сн. 6)

ОПИС: 6

ДЕЛО: 24^a

- За македонското и тракиското прашање: положбата во Македонија по 1912 година; борбата на Македонците за национално ослободување; парола за

автономна и независна Македонија; положбата на Тракија; борбата за политичка и национална независност; борбата на пролетаријатот за автономна Македонија и Тракија и нивно приклучување кон Балканска Федеративна Република. (бр. 7)

ОПИС: 1

ДЕЛО: 39

- II седница на Балканската конференција: политичката положба на Балканот; политичка борба на големите држави на Балканот; борба на Балканската федерација против опасноста од војна на Балканот; националното прашање и Коминтерната; класната борба во рамките на секоја земја; КПЈ и македонското прашање; организациониот апарат на Балканската федерација; политичката положба на Грција и КПГ; македонското прашање: движењето на Т. Александров и федералистите; македонското прашање и комунистичкото движење. (сн. 31)

18.07.1924

- Записник од седницата на 7-та конференција на БКФ: политичката положба на Балканот и задачите на комунистичките партии; организационите задачи на БКФ и на балканските партии; резолуции за националното и селанското прашање; резолуции за МОПР, македонското прашање и за дејноста на БКФ. (сн. 38)

ОПИС: 1

ДЕЛО: 42

- Резолуција за организационите прашања: составот на БКФ; засилување на раководниот центар на БКФ; воспоставување редовни врски со комунистичките партии на Балканот; издавање билтен и Балканска библиотека; реорганизација на партиите; засилување на пропагадната дејност; работа меѓу младината; формирање работничко-селански сојуз; состојбата и дејноста на КПЈ, КПР, КПГ, БКП, КП на Турција. (сн. 15)

22.07.1924

- Резолуција за положбата на Балканот и неодложните задачи на комунистичките партии: опасноста од војна на Балканот; македонското прашање како извор на конфлиktи; задачи на балканските комунистички партии; протест на БКФ поради состојбите во: Југославија, Романија, Бугарија, Македонија. (сн. 9)

- Резолуција за македонското и тракиското прашање: положбата во Македонија по окупацијата од балканските земји; положбата во Тракија; борбата на македонскиот и на тракискиот народ за единствена и автономна татковина; македонската и тракиската емиграција; поддршката на работничките и селанските маси во борбата за самостојност; ставовите на КИ и БКФ. (сн. 7)

ОПИС: 1

ДЕЛО: 43

Резолуции по извештаите на Президиумот на БКФ: промени во меѓународните односи на Балканот; пораз нља македонското национално-револуционерно движење; преврат на А. Зогу во Албанија; капитулација на хрватската буржоазија пред великосрпскиот режим; политичка и економска положба на Балканот; зголемување на опасноста од војна; заострување на националните проблеми; аграрното прашање; ширење на работничкото движење во балканските земји; претстојни задачи на БКФ. (сн. 8)

ОПИС: 1

ДЕЛО: 44

4.01.1924

3.03.1924

- Извештаи од седниците на Президиумот на БКФ: за македонското прашање - решение да се зајакнат врските меѓу ЦК на БКП, КПЈ и КПГ и тие да го поддржат создавањето единствен фронт на македонското националнореволуционерно движење; за положбата на Балканот и на одделните комунистички партии; за обединувањето на дејноста на

комунистичките партии на Балканот; за спроведувањето на резолуциите на КИ по националното, аграрното, синдикалното и др. прашања.

5.05.1924

10.07.1924

- За декларацијата на македонските автономисти; за состојбата во Грција, Југославија и во Албанија. (сн. 16)

ОПИС: 1

ДЕЛО: 44^a

4.09.1924

16.09.1924

23.09.1924

13-15.10.1924

- Записници од седниците на Президиумот на БКФ: за положбата во Југославија; положбата во КПЈ; положбата во Бугарија и внатрешните борби во македонското движење; за кризата во КПЈ; положбата во КПГ; за основањето на Балканското информативно биро и др. (сн. 14)

6.04.1924

- Т. Паница: Информација за револуционерното федеративно движење во Македонија; основање на Народната федеративна партија (1908); идеите на Серската група на ВМРО за независна Македонија, како член на балканска федерација; спротивставување на врховистичката ВМРО; позив на Серската група за автономно и федеративно организирање на Македонија (1919); обид за обединување на разните струи на македонското револуционерно движење; федералистите и комунистичкото движење; организационата состојба на федералистичкото движење во Егејска, Вардарска и во Пиринска Македонија; задачи на ова движење; формирање раководен центар; поврзување со Советска Русија. (сн. 7)

22.10.1924

23.12.1924

- Записници од седниците на Президиумот на БКФ: за македонското движење; партиската криза во Југославија; положбата во Југославија по формирањето на владата Пашиќ-Прибишевиќ; положбата во Албанија; прашањето на Добруџа; проблемот на релациите на Балканот; издавање литература за селските маси во балканските земји; односот меѓу ЦК и опозицијата на југословенската партија; Пленумот на ЦК на КПЈ од 24.11.; структурата на заедничкиот револуционерен балкански фронт; изборите во Југославија, посебно во Македонија; прашањето на основањето македонска селанска партија; партизанското движење во Бугарија и др. балкански земји; изборната кампања во Југославија; проблемот на бегалците на Балканот; прашањето на бугарските емигранти во Југославија за издавањето информативни билтени на балканските партии. (сн. 82)

ОПИС: 1

ДЕЛО: 45

3.03.1924

- Записници од седници на БКФ: за македонското прашање - задачи на КПЈ, КПГ и КПБ; положбата на Балканот; националното прашање; за декларацијата на македонските автономисти; положбата на КПЈ; настани од македонското движење; положбата во Бугарија; македонското движење: септемврискиот пораз на ВМРО; револуционизирање на ВМРО - Манифестот од 6 мај; македонското движење и Комунистичката партија и БКФ; изборите во Југославија; за основањето македонска селанска партија; партизанското движење во Бугарија и во другите балкански земји; структурата на единствениот револуционерен фронт на Балканот; проблемот на бугарските емигранти во Југославија и др. (сн. 72)

ОПИС: 1

ДЕЛО: 55

17.04.1924

- Писмо на Илинденската организација во Софија до претседателот на Министерскиот совет во кое се протестира поради забраната на в. "Пирин" и поради политиката на потчинување на македонското прашање и дејноста на македонската емиграција на бугарските државни интереси. (сн. 3)

29.04.1924

- Декларација на ВМРО за ослобдување на Македонија и обединување на нејзините делови во една целосна самостојна и независна политичка единица во нејзините природни етнографски и географски граници. (сн. 3)

30.04.1924

- Записник за обединувањето на македонското револуционерно движење: цели и задачи на обединетиот македонски револуционерен фронт. (сн. 2)

1924 год.

- Извештај на делегацијата на ВМРО за нејзината посета на СССР, нејзините впечатоци за состојбите во оваа земја, разговорите со советските власти за македонското револуционерно движење. (сн. 11)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 70

- Устав на ВМРО (Обединета): цели, задачи и карактер; состав и раководство; права и должности и тн. (сн. 8)

10.02.1925

- Обраќање на ЦК на македонските политички организации во САД и Канада до Лигата на нациите и др. институции во врска со положбата на Македонија. (сн. 4)

28.03.1925

- В. Мајлср "За македонската револуционерна организација": обновување на дејноста на ВМРО по 1922 г.; конфликти меѓу врховистите и санданистите; ширење на теророт; односот на БКП. (сн. 10)

1.07.1925

- Извештај на делегат на Обласниот секретаријат во Македонија за состојбата на Македонија; за расцепот на револуционерното движење на автономисти и федералисти; комунистичко-болшевистичкото движење во Македонија; дејноста на Балканската Федерација и ЦК на КПЈ. (сн. 8)

19.07.1925

- Записник за обединувањето на вистинските револуционерни сили во Македонија; свикување на обединителен конгрес; основна програма на обединетото револуционерно движење во Македонија. (сн. 8)

27.07.1925

- За разните револуционерни организации во Македонија и односот на Македонскиот областен секретаријат на КПЈ; Обласниот секретаријат на ВМРО; Обласниот секретаријат и Национално-револуционерната организација; обезбедување средства за пропаганда и агитација. (сн. 4)

- Декларација на ВМРО (Об.): положбата на македонскиот народ во трите дела на Македонија; потреба од нова ориентација во македонското револуционерно движење; обединување на македонското револуционерно движење во општ револуционерен фронт и соработка со сите прогресивни револуционерни движења на Балканот и во Европа; повик на македонската левица во врска со грабнувањето од врховистите на С. Кавракиров. (сн. 8)

24.12.1925

31.12.1925

- Записници од седници на ВМРО (Об.) во врска со некои организациони прашања; за заедничка дејност на Косовскиот комитет и ВМРО (Об.) за независна Македонија и Албанија и за Балканска федерација. (сн. 3)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 89

9.01.1926 - 27.03.1926

- Записници од седниците на ВМРО (Об.): во врска со издавањето на в. "Македонско дело"; за односот на ВМРО (Об.) спрема другите организации; донесување правилник на Организацијата; односот спрема работничките партии и организации; односот спрема селското движење; односот спрема занаетчиството и трудовата интелигенција; декларација на претставниците на Серската револуционерна организација; односот спрема Балканската Федерација; за разговорите со Хр. Стојанов од Земјоделската партија; записник за условите на соработка меѓу Револуционерната организација на Западна Тракија и ВМРО (Об.). (сн. 21)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 90

10.04.1926

- Писмо на Македонската федеративна организација во врска со идејата за нејзино обединување со ВМРО (Об.); услови за обединувањето; заеднички цели и идеали; придржување кон уставните принципи - независна Македонија како рамноправен член на Балканската Федерација; право на раздвојување во случај на скршнување од принципите. (сн. 14)

27.05.1926

- П. Браширов - за ВМРО(Об.) во Македонија под српска власт: положбата во Македонија; дејствувањето на ВМРО (врховисти); ВМРО (Об.) и Руската унија; ВМРО (Об.) и КПЈ; одржување на Обласна конференција во Велес, перспективи за дејност; ВМРО (Об.) и комунистичкото движење. (сн. 12)

1.07.1926

- Писмо на Г. Занков: за улогата на П. Шанданов; за разликата меѓу ВМРО (Об.) и фашистичката ВМРО; за ширењето на организацијата во Западна Македонија. (сн. 4)

21.09.1926

- Д. В. Казановски - Белешка во врска со некои проблеми во работата на вес. "Балканска Федерација". (сн. 5)

18.10.1926

- За карактерот на организацијата ВМРО (Об), за нејзините задачи и дејноста во трите дела на Македонија; за врските меѓу комунистичките партии на Балканот. (сн. 1)

- Резолуција на Добруџанската револуционерна организација. (сн. 1)

10. 1926

- Задачите на ВМРО (Об) во Македонија под српска власт: националната свест на македонското население; организационата состојба на ВМРО (Об); составот, работата меѓу масите и младите; обединување со организациите на ВМРО; односите со другите национални организации; односите со комунистичките партии; печатена пропаганда. (сн. 6)

15.11.1926

- Положбата на Македонија под грчка власт: проблемот на бегалците; политичко, економско и национално угнетување; ширење на идејата за независна Македонија; положбата во Македонија под бугарска власт - Неврокопско; економска криза; иселување во Стара Бугарија; дејствување на приврзаниците на Филипов. (сн. 2)

11.08.1929

- Писмо до ЗБ на ЦК на ВМРО (Об): за пристигнувањето на Занков, за идејата за југословенска федерација. (сн. 3)

- Писмо од Македонија под грчка власт: за ситуацијата во земјата; за ширењето на комунистичките идеи; дејноста на КПГ. (сн. 3)

- Извештај на ЦК на ВМРО (Об) во врска со писмото - декларација на д-р Атанасов за неговите односи со ВМРО (Об). (сн. 2)

ФОНД: 509

ОПИС: 6

ДЕЛО: 81

28.10.1926

- Записник од советувањето на Секретаријатот на БКФ: за теророт на Балканот: национално-револуционерните движења на Балканот; селанското движење. (сн. 5)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 91

- Записник за соработката меѓу ВМРО (Об) и Револуционерната организација на Западна Тракија: принципи за соработка во борбата против реакционерните влади на Балканот. (сн. 3)

- Обраќање до владата на СССР од ЦК на Револуционерната организација на Западна Тракија со кратка историја на револуционерното движење и декларација за ослободување на Западна Тракија и создавање балканска федерација. (сн. 7)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 92

1.07.1926

- Извештај за Комитетот за борба со реакцијата на Балканот: за реорганизацијата на в. "Балканска федерација"; за формирањето на Парискиот комитет и за неговите истакнати членови; Комитетот во Брисел, во Лондон,

Женева; обидот за организирање комитети во Цирих; Комитетот во Висна; дејноста на комитетите, нивното значење и улога. (сн. 39)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 102

14.03.1927 - 27.12.1927

- Записници од седници на ЦК на ВМРО (Об): за обединување на ВМРО (Об) и Македонската федеративна организација; надминување на кризата во ЦК; подготвки за Конференција; писмо-декларација на д-р Атанасов; повик до населението во врска со извршените атентати; прашањето на Париската група; за поведението на Г. Занков; финансиската положба на организацијата; организациони прашања.

октомври 1927

- За дејноста на ВМРО(Об) и положбата во Македонија под српска власт: бројноста на организацијата по окрузи; дејноста меѓу интелигенцијата и младината; распространувањето весници и брошури; законодавните избори во септември 1927; влијанието на ВМРО(Об.) во Македонија; атентатите; Протогеровата организација.

7.05.1927

- Националнореволуционерното движење во Македонија: географската положба и економската состојба; историски преглед на македонското револуционерно движење; Балкански војни; последиците од светската војна; обид за обединување на ВМРО со левата струја на македонското движење; владини антимакедонски организации во трите дела на Македонија.

20.12.1927

- Извештај за посетата на Косово и Македонија: положбата во Косово; положбата во Македонија по 1912 год.; репресии на југословенските власти; училишта; цркви; идејата за Балканска федерација.

- Повик за слободна Македонија и Балканска федерација - обраќање на Македонците во Париз и Брисел до Интерпарламентарната конференција во Париз. (сн. 75)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 50

13.01.1924

- Протест на Македонските друштва во Бугарија против крајно тешката положба во Македонија и против оспорувањето на правото на митинзи и собири на македонската емиграција. (сн. 1)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 104

22-14.08.1927

- Меморандум на ВМРО(Об), Косовскиот комитет и Револуционерната организација на Добруџа испратен до III конгрес на националните малцинства во Женева во врска со положбата на угнетените балкански народи. (сн. 16)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 112

19.01.1928 -

5.11.1929

- Записници од седници на ЦК на ВМРО(Об): за преместувањето на ЦК во Берлин; за преговорите со Париската група; за привлекувањето на д-р Атанасов во организацијата; за обединувањето на МФО со ВМРО(Об); односот на ЦК спрема Г. Занков. (сн. 20)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 113

јули 1928

- Извештај за формирањето на ВМРО(Об); програма и тактика на Организацијата; бројна состојба; состојбата во Организацијата и нејзините противници; агитација и пропаганда.

21.09.1928

- Писмо од Н. Атанасов до П. Шатев за нивните идејни разидувања.

15.10.1928

- Соопштение на Задграничното претставништво на ВМРО во врска со извршителите на атентатот на 12.10.1928 и Декларација на ЦК на ВМРО на Г. Христов и П. Шанданов.

- Меморандум на македонската политичка емиграција во Југославија до Меѓународната правничка конференција; за дејноста на пробугарската ВМРО во Петричко; односот на народот спрема неа; идејата за балканска федерација. (сн. 26)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 118

- Декларација на Балканската Комунистичка Федерација за склучување "хрватско-македонски сојуз" во Софија - средба на А. Павелиќ и И. Михајлов.

- Против злосторствата и убиствата на воено-фашистичката диктатура во Југославија. (сн. 5)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 120

декември 1929

- За карактерот на револуцијата во Југославија - гледиште на ген. Баум: феудални остатоци во селското стопанство; воведување на монархофашистичката диктатура; ширење социјалистички идеи; антиимперијалистички карактер на револуцијата.

25.03.1929

- Државен удар во Југославија - Резолуција на БКФ; за воведувањето воена диктатура и последиците кај широките народни маси.

25.12.1929

- Решенија на ИБ на БКФ за Пленумот на КПЈ; борба против десните скршнувања; односите на партијата и Комсомолот; кампања против военофашистичката диктатура; сплотување на левите селански елементи; карактерот на претстојната револуција во Југославија; ширење на пролетерската револуција сè до победа на пролетаријатот. (сн. 18)

**ИНСТИТУТ МАРКСИЗМА-ЛЕНИНИЗМА ПРИ ЦК КПСС
- ЦЕНТРАЛЬНЫЙ ПАРТИЙНЫЙ АРХИВ**

**ИНСТИТУТ ЗА МАРКСИЗАМ-ЛЕНИНИЗАМ ПРИ ЦК на КПСС
- ЦЕНТРАЛЕН ПАРТИСКИ АРХИВ**

**ФОНД: КОМУНИСТИЧКАТА ИНТЕРНАЦИОНАЛА И
БАЛКАНСКАТА КОМУНИСТИЧКА ФЕДЕРАЦИЈА
ЗА МАКЕДОНИЈА**

МФ: 444

ГОДИНИ: 1929-1934

СНИМКИ: 750

МЕТРИ: 29,55

ЈАЗИК: риски, бугарски, германски, француски

СОДРЖИНА: Состојбата на Балканот низ документацијата на КИ и БКФ

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 125

08.07.1929

20.07.1929

- Записници од заседанија на Конференцијата на ВМРО(Об): конституирање на Конференцијата, избор на комисии и др.; дејноста на Организацијата во Бугарија и во Македонија под бугарска власт; дејноста меѓу емиграцијата; извештај за состојбата во Вардарска Македонија; дејноста на емиграцијата во Цариград; создавање заеднички балкански фронт; исклучување на Занков; профилот на весникот "Балканска федерација"; поздрави од Добруџанската револуционарна организација; поздрави од КПГ; поздрави од Организацијата за албанска еманципација; поздрави од Балканскиот

револуционерен центар; проблемот на емигрантите; македонското младинско движење, меѓународната пропаганда; формирање на ЦК и измени на Уставот; организациони прашања; финансиски прашања и др. (сн. 108)

2.1929

- Резолуција за организационите задачи на ВМРО(Об.); формирање на масовна организација; организциона структура; организациони задачи во трите дела на Македонија и меѓу емиграцијата. (сн. 10)

2.1929

- Резолуција за организацијата на ЦК на ВМРО(Об): состав, задачи; формирање задграничен биро; одржување пленарни седници и др. (сн. 1)

2.1929

- Резолуција за обединување на здравите револуционерни сили во македонското движење: привлекување во движењето прогресивни левичари; исклучување на лица заради идејни скршнувања и др. (сн. 1)

- Лозунги на ВМРО(Об) за мобилизирање на масите во Македонија под српска власт. (сн. 1)

24.03.1929

- Основни поставки за формирање емигрантски сојуз: карактер, цели и задачи. (сн. 2)

9.07.1929

- Н. Терзијанов до делегатите на Конгресот на ВМРО(Об.) обвинување за дејноста на Г. Занков и Д. Влахов. (сн. 12)

декември 1929

- Проект-директива за работата на комунистите во македонското националнореволуционерно движење: историски развој на македонското националнореволуционерно движење; ВМРО(Об.).

- Програмски идеи и тактика: соработка со комунистичките партии на Балканот, на Бугарија, Грција и на Југославија. (сн. 15)

- Обраќање на македонски граѓани до редакции на повеќе весници и до одредени лица со цел да ја запознаат јавноста со тешката положба во Македонија. (сн. 5)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 126

26.01.1929

- Писмо на С. Матракалев во врска со прашањето на Зенкел, претставник на управата на "ДЕВРЕ". (сн. 2)

3.02.1929

15.09.1929

- Писма на Г. Занков, меѓу другото и за неговото исклучување од ВМРО(Об.). (сн. 5)

16.09.1929

- Писмо на Х. Николов до Задграничното биро на ВМРО(Об.) со известување дека т.н. "Трета област" на ВМРО(Об.) подготвува конгрес во Цариград. (сн. 2)

9.09.1929

- Писмо до М. Герчики со известување дека ЦК на ВМРО(Об.) ја прифаќа неговата желба за вклучување во Организацијата. (сн. 1)

29.09.1929

- Мислење дека Д. Валхов треба да го отстапи местото во ЦК на ВМРО(Об.). (сн. 1)

септември 1929

- Писмо на ЗБ на ВМРО(Об.) до КПГ: повик за соработка и координирана дејност на двете партии; кратка историја на ВМРО(Об.), нејзината програма и карактер, политичко-социјалната база; дејствувањето во трите дела на Македонија. (сн. 6)

3.10.1929

- Писмо за иницијативата на Третата македонска област за свикување конференција што ќе избере комитет за организирање редовен конгрес на ВМРО(Об.). (сн. 3)

19.09.1929

- Писмо до Хаџиников за сепаратизмот и расцепот во партијата; за свикувањето во Цариград конференција за подготовка на редовен конгрес; за Берлинската конференција. (сн. 5)

4.10.1929

23.10.1929

- Писма на Г. Занков: известување за заседанието на конференцијата свикана по иницијатива на 3-та македонска област при ВМРО(Об.); за расправите, сомневањата и интригите во движењето. (сн. 5)

8.10.1929

- Писмо на Х. Николов: за предлогот на Балканскиот револуционерен центар тој да се оттргне за извесно време од движењето. (сн. 1)

1.12.1929

- Писмо на претседателот на Цариград. конференција до претставникот на СССР: за историјата на македонското револуционерно движење; за идеите на ВМРО(Об.); за кризата во Организацијата и обидот за нејзиното надминување. (сн. 3)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 132

11.01.1930

- Резолуција на ИБ на БКФ за карактерот на револуцијата во Југославија: Југославија како нееднородна држава; карактерот на воено-фашистичката диктатура; аграрното и националното прашање; борба со остатоците на феудалниот поредок; премин од буржоаско-демократска во социјалистичка револуција; движечки сили на револуцијата. (сн. 9)

6.01.1930

- Известување за решенијата од седницата на Хрватската комисија при БКФ во врска со некои прашања во движењето на Хрватска. (сн. 3)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 140

25.01.1930

- Состојбата во националнореволуционерните организации на Балканот: ВМРО(Об.) - формирање; дејност во трите дела на Македонија; фракциски борби; влијание меѓу масите; работа меѓу емиграцијата; Добруџанска револуционерна организација-формирање; борба на ДРО со старата Внатрешна ДРО; Конгрес на ДРО; врска со Романската КП; Албанска национална организација (Конаре) - формирање; борба со властта и др. опозициони групи; Косовски организационен комитет-формирање, задачи; Тракиски револуционерен комитет - задачи; борба за самостојна република во составот на идната балканска федерација; хрватско национално движење - ширење на движењето во услови на диктатура; појава на леви струи. (сн. 9)

- Состојбата на националнореволуционерните организации на Балканот: ВМРО(Об.) - репресии за време на диктатурата, одделување од фашистичката

ВМРО; состојбата во Пиринска Македонија; дејствување во грчкиот дел на Македонија; Добруџанската револуционерна организација (ДРО) - дејствување во Бугарија и во Романија; Тракиска револуционерна организација.

- Состојбата и задачите: Косовски револуционерен комитет; Сојуз на револуционерните селани на Бесарабија; украинската организација "Визволение" во Буковина; весникот "Слободен Балкан". (сн. 7)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 142

17.04.1930

28.04.1930

- Преписка на партиски дејци во врска со некои проблеми во ВМРО(Об.); недисциплината на Мишел; за исключувањето на Есмералдо и Занков; за организациони проблеми и др. (сн. 12)

26.06.1930

- Препорака од ЦК на ВМРО(Об.) Димитар К. Димитров да биде применен во некоја школска установа во СССР заради школување. (сн. 2)

8.07.1930

- Писма на Хр. Јанков: карактеристика на Мишел и неговото значење за движењето; опасноста од неговите скршнувања за главната линија на движењето; односот спрема СССР и КП. (сн. 6)

12.09.1930

- Шифрирано писмо на Кавракиров до ЗБ на ЦК на ВМРО(Об.). (сн. 6)

15.09.1930

- Писмо до претставникот на Балканскиот револуционерен центар со барање дополнителни средства за Организацијата чиишто потреби се зголемени со обединувањето на нови групи. (сн. 3)

1930 год.

- Писмо на Х. Јанков за дејствувањето на "опозицијата" во Цариград и нивните врски и поддршка од СССР. (сн. 3)
- Писмо на Б. Милев до Ђосев за учеството на Македонци и Бугари во Југословенскиот сојуз на работниците оформен од емиграцијата во Белгија. (сн. 5)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 143

16.03.1930

- ВМРО (И. Михајлов) и Родна заштита: борба на двете организации за преземање на окрузи под свое влијание. (сн. 3)

16.03.1930

- Нови борби во ВМРО (И. Михајлов и Г. Поп Христов: писмени дуели во печатот, терористички акции, убиства). (сн. 2)

март, 1930

- ВМРО во овој момент: расцеп меѓу групата на Михајлов и т.н. Задгранично претставништво; свикување редовен конгрес на ВМРО и промена на ЦК; поважни моменти од животот и дејноста на И. Михајлов; карактеристика на негови соработници; податоци за членовите на Задграничното претставништво; ликвидирање на лидери на противничките групи на Михајлов. (сн. 15)

25.04.1930

- Кон прашањето за работата на Балканскиот комитет и националнореволуционерните организации: комунистичката фракција; Балканскиот комитет; ВМРО(Об.); Добруджанска револуционерна

организација; Косовскиот комитет; Албанскиот комитет на емиграцијата; Левите радичевци. (сн. 9)

27.04.1930

- За развитокот на македонското емигрантско национално револуционерно движење во САД и Канада и тешкотиите што ги создаваат бугарската комунистичка фракција и КП во САД; борба за привлекување на емигрантите меѓу левичарската ВМРО(Об.) и фашистичките МПО; создавање на Македонски народен сојуз на емиграцијата во САД и Канада; односот спрема него на американската КП и бугарската комунистичка фракција; последици од таквиот однос за македонското левичарско движење во Америка. (сн. 5)

1.09.1930

- Воведна статија на првиот број на в. "Вал", орган на хрватското националнореволуционерно селанско движење: цел, задачи, начин и средства за борба; создавање слободна Хрватска во рамките на Балканска федерација; непријатели и сојузници во борбата; повик на револуционерна работа и борба. (сн. 31)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 144

7.01.1930

9.02.1930

- Записници од седници на ЦК на ВМРО(Об.): решение да се преземе акција за привлекување на левичарски групи; да се расчистат односите меѓу членовите на Привременото биро на Бугарија; да се заземе став спрема некои членови што учествувале во Цариградската конференција. (сн. 8)

19.04.1930

- Записник од седницата на ЦК на ВМРО(Об.): решенија за приклучување кон организацијата на движењето на Герџиков. (сн. 2)

15.03.1930

- Извештај за состојбата на ВМРО(Об.) во трите дела на Македонија: Бугарија и Пиринска Македонија - бројна состојба на членовите; идејна и организациона состојба; директива на Привременото раководство во Бугарија; положбата во грчка Македонија: слаб одзив поради принудното иселување; обиди за поврзување со КПГ; положбата во српска Македонија: добри резултати до 1929; провала, апсење и убиство на повеќе раководители; работа меѓу емиграцијата - Турција, САД, Канада, Бугарија, Романија, Германија, Франција. (сн. 17)

15.04.1930

- Инструкција за претстојната работа во Петричко и меѓу македонските емигранти и бежанци во Бугарија: преземање широка кампања меѓу населението; разјаснување за фракциската дејност на некои лица; организирање реонски конференции и обласна конференција; програма и тактика на ВМРО(Об.). (сн. 9)

15.05.1930

- Извештај за организационата и идејно-политичката положба на ВМРО(Об.): во Македонија под српска власт; конференција во Куманово; бројна состојба; врски со македонската студентска група во Белград; апсење и судски процеси; Македонија под грчка власт: сè уште не постојат организациони групи; Македонија под бугарска власт: создавање на Врачкиот комитет; апсења и репресии на Македонците; работа меѓу емиграцијата во Америка: неуспешен обид за создавање единствена организација; литературно-просветна дејност. (сн. 7)

8.08.1929

Записник за конституирањето на Задграничното биро на ЦК на ВМРО (Об.). (сн. 2)

14. 09. 1930

- Записник од приклучувањето кон ВМРО(Об.) на движењето на Ив. Илиев, Гавељански и Љасов. (сн. 2)

6.11.1930-

22.11.1930

- Записници од седници на ЦК на ВМРО(Об.): за организационата положба во Бугарија; решавање на проблеми на членовите на ЦК - Илиев и Љасов; за распространувањето на в. "Балканска федерација"; за состојбата на Организацијата во Македонија под српска власт; решенија за преземање мерки за организационо зацврстување на групите во градските и селските пунктови во Македонија; организирање на младината, студентите и жените; парола за општонародно востание во случај на војна и мерки за негово спроведување. (сн. 7)

10.12.1930

- Резолуција по извештајот на 3-та револуционерна област при ВМРО(Об.): се констатира дека нема поместување на идеологијата и принципите на ВМРО(Об.) ниту фракционерство и се одобрува дејноста на 3-та револуционерна област. (сн. 1)

11.12.1930

24.12.1930

- Записници на седници на ЦК на ВМРО(Об.): за одбележувањето на двегодишнината на диктатурата; за зголемувањето на помошта на семејството на Паница; за враќањето на Љасов во Бугарија. (сн. 3)

- Резолуција по принципите и идејните линии на ВМРО(Об.): зачувување на непроменливиот принцип и идеја за ослободување на Македонија по пат на масовно народно внатрешно востание. (сн. 1)

19.04.1930

- Записник од седница на ВМРО(Об.): решение за приклучување кон Организацијата на движењето на Герчиков. (сн. 2)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 150

16.01.1931 - 21.01.1931

- Писма до БКФ: за состојбата на некои балкански движења; за распределбата на новиот буџет за националнореволуционерните организации; за предлогот да се престане со издавање на балканското издание на в. "Балканска федерација". (сн. 3)

28.03.1931

- Краток преглед на причините што ја довеле ВМРО кон нејзината сегашна состојба; причини за расцепот на ВМРО пред убиството на Протогеров; договор за соработка меѓу Волков и И. Михајлов; пресврт меѓу дел од ЦК на ВМРО на чело со Христов кон идеите на ВМРО(Об.); обединување на прогресивните струи во македонското револуционерно движење. (сн. 10)

13.02.1931

- Напис во в. "Монд" на Анри Барби во кој се поддржува делото за балканска федерација и се бараат прилози за в. "Балканска федерација"; биографски податоци за Тигран Завен. (сн. 6)

15.03.1928

- Бр. 88 од в. "Балканска федерација": анкета на познати политички и литературни личности во врска со балканската федерација; податоци за Тигран Завен; писмо до Д. Влахов со мислење за Македонија и македонското прашање. (сн. 2)

19.12.1931

- Извештај за положбата и дејноста на националнореволуционерните организации на Балканот (јануари-ноември 1931): ВМРО(Об.); ДРО (Добруджанска револуционерна организација); Комитет за национално ослободување - Конаре (Албанија); Тракиска организација; Косовска организација; Хрватско

движење; Бесарабиска организација; "Визволение"; Буковина; Балкански комитет; в. "Балканска федерација"; дејноста на Балканскиот центар. (сн. 21)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 151

8.01.1931

- Преписка на Герциков: за неговото враќање од Цариград во Софија; за извештајот на Влахов; за грешките на Влахов; за говорот на Кабакчиев; за убиството на Јордан Ѓурков; за намалувањето на средствата за печатење на "Македонско дело"; за Герциковото "Изложение" во кое ги истакнува и своите ставови во врска со развитокот на македонското револуционерно движење и неговото учество во него; за приклучувањето на Герциков кон ВМРО(Об.) и неговото влегување во ЦК; за прераспределбата на работата во ЦК; за вклучувањето на Герциков во работата на ЦК; мислења за неговиот резервиран став кон движењето; белешки за полезнота на Герциков како веројатен деец во централното раководство на ВМРО(Об.). (сн. 117)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 152

28.03.1931

- Краток преглед на причините што ја доведоа ВМРО во сегашната положба: в. ф. 50: оп. 1; д. 150. (сн. 7)

2.03.1931-

7.03.1931

- Записници од седници на ЦК на ВМРО(Об.): положбата во Организацијата по капитулацијата на протогеровистичките водачи; извештај за

работата на конференцијата од 16.01. и изборот на ЦК за Македонија под српска власт. (сн. 5)

13.03.1931

- Декларација со која ЦК на ВМРО се оградува од акциите на Георги П. Христов и К. Прличев. (сн. 1)

20.07.1929

- Декларација во врска со повторниот избор на Д. Влахов во раководството на ВМРО(Об.). (сн. 2)

12.06.1931

17.06.1931

20.06.1931

- Записници од седници на ЦК на ВМРО(Об.): за писмото на ЦК до Љасов; за прашањето на В. Антонов; за распределбата на работата меѓу членовите на ЦК (Задграничното биро); писма на Сидер до ЦК на ВМРО(Об.) во врска со распределбата на работата во ЦК; писмото на Љасов до ЦК. (сн. 15)

25.09.1931

- Краток извештај за македонското советување во Цариград (август-септември 1931): за македонското движење во трите дела на Македонија; движењето меѓу емиграцијата во странство; "Македонско дело" - орган на ВМРО(Об.). (сн. 5)

септември 1931

- Повик до македонскиот народ од ЦК на ВМРО(Об.): за терористичката дејност на ВМРО на В. Михајлов; за предавничкиот и фашистички карактер на ова движење; повик кон масовен отпор под знамето на ВМРО(Об.). (сн. 3)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 158

9.02.1932

- Препис од едно писмо на Шанданов: за положбата на македонското движење на бугарска почва по конгресот; поделби во движењето; револуционизирање на масите и формирање прогресивна лева опозиција; иницијатива за издавање весници за младината и опозицијата. (сн. 9)

ФОНД: 509

ОПИС: 6

ДЕЛО: 159

14.02.1932

- Писмо до Привременото биро во Бугарија во врска со некои прашања како што се: неговата колективна дејност, за резултатите постигнати по конгресот, за потребата од свикување општа конференција за избор на ЦК. (сн. 2)

- Декларација на ХР. Трајков во врска со заканите на врховистичко-фашистичката ВМРО. (сн. 3)

10.05.1932

- До Балканскиот револуционерен центар: известј за состојбата во Македонија; преглед на развитокот на ВМРО(Об.); работата меѓу емиграцијата; перспективите на револуционерното движење; терористичката дејност на ВМРО на В. Михајлов; фракциските борби во ВМРО(Об.); обединувањето на различните струи во движењето; ширење револуционерна литература; барање идеолошка и материјална поддршка од Балканскиот револуционерен центар (сн. 21)

8.07.1932

- Повик кон македонската младина од Југославија што учествувала на соколските свечености во Прага да се вклучи во борбата на единствениот револуционерен фронт на чело со ВМРО(Об.). (сн. 2)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 160

22.03.1932

- До Балканскиот револуционерен центар: извештај за состојбата во Македонија (в. ф. 509; оп. 1; д. 159). (сн. 11)

28.05.1932

- ВМРО(Об.): создавање; распространетост во трите дела на Македонија; учество на комунистите во движењето; печат; ВМРО (автономисти) и нивната терористичка дејност. (сн. 5)

27.11.1932

- Одговор на писмата на Сидер во врска со распределбата на работата во ЦК и неговите аспирации за секретарското место. (сн. 11)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 162

14.06.1933

- Записник од седницата на ЗБ на ЦК на ВМРО(Об.) во врска со реорганизацијата на ЗБ поради недостигот на материјални средства. (сн. 3)

19-23.08.1933

- Записник од заедничкото совствување на членовите на ЗБ на ЦК на ВМРО(Об.) со членот на ЦК во Македонија под бугарска власт, Рилски: за состојбата во Пиринска Македонија; за револуционерното движење во земјата и надвор од неа; слабостите на движењето; актуелни задачи на Организацијата. (сн. 8)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 164

10.04.1933

- Извештај за состојбата во ВМРО(Об.) на крајот на октомври 1932 година: бројна состојба по групи и членови; број на студенти од Софискиот универзитет - учесници во движењето; учество на народните маси; преглед на расходите. (сн. 7)

15.06.1933

- Причини за провалата на Кавракиров: дејноста на Кавракиров меѓу македонската емиграција во Бугарија и во Петричкиот округ; провала на Организацијата; печатена пропаганда на Организацијата во Бугарија; промена на раководството. (сн. 9)

- Барање Македонскиот центар во Берлин да воспостави врски со студентите од Велес: С. Х. Панзов, Георги Урумов, Георги Х. Ничев и Ванчо Петров кои се наоѓаат во Берлин. (сн. 1)

21.06.1933

- Извештај за ВМРО(Об): за состојбата на легалниот и нелегалниот партишки печат; за свикувањето конференција и подготовките за генерален конгрес на партијата. (сн. 4)

8.08.1933

- Партички работник бара согласност за патување заради пропагандна дејност и финансиски средства за Организацијата. (сн. 1)

2.06.1933

- Преписка во врска со состојбата во македонското револуционерно движење: меѓусебни убиства меѓу врховистите; односите михајловисти-протегеровисти и нивните врски со бугарските власти; БКП и нејзиниот однос спрема терористичките акции. (сн. 4)

9.07.1933

- Решенија на ЗБ на ЦК на ВМРО(Об.) во врска со рационализацијата на нивните трошоци за најнужните потреби во земјата и во странство. (сн. 3)

9.06.1933

- Извештај на ВМРО(Об.): дејноста во трите дела на Македонија; материјални тешкотии; свикување општа конференција и подготовките за конгрес; задачи на движењето. (сн. 3)

10.10.1933

- Македонското прогресивно емигрантско движење во Бугарија: појавата и дејноста на старата ВМРО; улогата на врховизмот во македонското движење; социјалната и политичката положба на македонската емиграција; карактерот на македонското националноослободително движење; карактерот на одделните македонски организации во Бугарија; прашањето на "братоубиствата"; платформата на македонското емигрантско движење во Бугарија. (сн. 26)

15.11.1933

- До Балканскиот лендерсекретаријат: за оправданоста на постоењето единствена револуционерна организација за трите дела на Македонија; за различните услови на дејствување во трите дела на Македонија; за техничките и материјалните тешкотии на единствениот политички центар; предностите на децентрализирана ВМРО(Об.). (сн. 5)

- За работата на ВМРО(Об.) и КПЈ во југословенскиот дел на Македонија; дејноста на ВМРО(Об.); задачи за интензивирање на таа дејност; поврзувањето на КПЈ со македонското националнореволуционерно движење. (сн. 4)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 170

27.02.1934

- Организациони прашања на ВМРО(Об.): положбата на ВМРО(Об.) во Бугарија, Југославија и во Грција; организациони задачи на ВМРО(Об.) во трите дела на Македонија; задачи на комунистичките партии на Бугарија, Југославија и во Грција во однос на ВМРО(Об.). (сн. 7)

15.03.1934

- Записник на ЗБ на ЦК на ВМРО(Об.) во врска со исклучувањето на Чернев од редовите на Организацијата. (сн. 4)

7.03.1934

- Писмо од ЗБ на ВМРО(Об.) до ЦК на КПЈ во врска со воспоставувањето на прекинатите врски со југот (Скопје-Велес). (сн. 1)

**ИНСТИТУТ МАРКСИЗМА-ЛЕНИНИЗМА ПРИ ЦК КПСС
- ЦЕНТРАЛЬНЫЙ ПАРТИЙНЫЙ АРХИВ**

**ИНСТИТУТ ЗА МАРКСИЗАМ-ЛЕНИНИЗАМ ПРИ ЦК на КПСС
- ЦЕНТРАЛЕН ПАРТИСКИ АРХИВ**

**ФОНД: КОМУНИСТИЧКАТА ИНТЕРНАЦИОНАЛА И
БАЛКАНСКАТА КОМУНИСТИЧКА ФЕДЕРАЦИЈА
ЗА МАКЕДОНИЈА**

МФ: 4445

ГОДИНИ: 1921-1936

СНИМКИ: 417

МЕТРИ: 17,95

ЈАЗИК: руски, српскохрватски, германски

СОДРЖИНА: Состојбата на Балканот низ документацијата на КИ и БКФ

1925

Загреб

- Сојуз на приватните службеници на Југославија: документи од работата во врска со обединувањето на работничкото синдикално движење во Југославија: проглас на Главниот работнички сојуз на Југославија во врска со преговорите за обединување на синдикалното движење во земјата. (сн. 12)

ФОНД: 534

ОПИС: 7

ДЕЛО: 631

11.03.1926

- Извештај на Косанчиќ за положбата и движењето на службениците на Југославија; за напорите за обединување на синдикалното движење. (сн. 4)

27.05.1926

- Извештај на Лазиќ за положбата на синдикатот во Југославија: бројот на работниците и синдикалните групации; бројот на организации и членови по групации; борбата за синдикално обединување. (сн. 5)

6.09.1926

- Стопанската и финансиската криза во Југославија: положбата во полиграфската индустрија; синдикално организирање на работниците; штрајк (ноември 1925); организирање конгрес; формирање централна управа, секции на жени, младина и членови на партија; соработка со ЦРСОЈ. (сн. 9)

23.06.1926

- Резолуција на III Конгрес на КПЈ за синдикалната политика на партијата: парола на Црвената интернационала на синдикатите за единствен фронт и организациско единство на синдикалното движење; ГРСЈ (УРСЈ) и Конгресот на обединување; платформа на КПЈ за единство на синдикалното движење; задачи на партијата како фактор за сплотување на пролетаријатот. (сн. 10)

ФОНД: 534

ОПИС: 7

ДЕЛО: 632

25.02.1928

- Извештај на Бирото на Централната синдикална комисија на КПЈ за распределбата на добиените финансиски средства за потребите на синдикалното движење. (сн. 3)

18.02.1928

- Извештај на Драгочевац: Кризата на Независните синдикати на Југославија и принципиелните и тактичките грешки на нејзините водачи: причини за слабостите во синдикатот; главните грешки на синдикалната политика; тактика за единство на синдикалното движење; антипартишкиот курс во синдикалниот центар; перспективите за развиток на независните синдикати. (сн. 18)

27.04.1928

- Писмо на Божиќ, член на ЦК на ЦРСОЈ, со кое бара да се преземат мерки за редовно испорачување на помошта што ја испраќа синдикалната интернационала. (сн. 2)

29.04.1928

- Предлози на Божиќ за измени во резолуцијата за избор на нов претседател на Месниот синдикален совет и утврдување на планот за работа. (сн. 11)

31.03.1928

- Говор на југословенската делегација за извештајот на Исполкомот на Синдикалната интернационала: економската криза во Југославија; методите на буржоазијата за решавање на кризата; состојбата во синдикалното движење; реформистичките, автономните и националните сојузи; независниот револуционерен синдикат и неговите недостатоци и задачи. (сн. 4)

ФОНД: 534

ОПИС: 7

ДЕЛО: 633

5. 04. 1929

-Состојбата и работата на илегалното синдикално движење во Југославија: разидување меѓу ЦСФ ЦРСОЈ и ПБ; решение за ликвидирање на ЦРСОЈ и формирање нова ЦСФ; достигнувања на ЦСФ; барање да се изменат решенијата на ПБ. (сн. 3)

5. 04. 1929

-Извештај на ЦСФ за политичката ситуација и задачите на синдикалното движење: работата на ЦСФ и ПБ по државниот удар; целта на државниот удар и улогата на фашистичкото синдикално движење; улогата и задачите на илегалните револуционерни синдикати. (сн. 4)

9.10.1929

- Записник од конференцијата на илегалниот револуционерен синдикат: состојбата во синдикатите по јануарскиот преврат; улогата на ЦРСОЈ и работата на ЦСТ; борбите во партијата и нивниот одраз кај синдикатите; меѓународната положба и ситуацијата на Балканот во Југославија; ЦККПЈ и синдикалното прашање; понатамошната работа и задачите на илегалните синдикати. (сн. 19)

16.12.1929

- Резолуција за синдикалното прашање прифатена на конференцијата во Белград (7, 8, 10): карактеристика на меѓународната положба; отпорот на работниците во балканските земји; положбата во Југославија по воведувањето на фашистичката диктатура; преговори на ЦРСКЈ со полицијата за легализирање на синдикална конференција; создавање нелегално синдикално движење и негови задачи; борба за легализирање на синдикалното движење. (сн. 4)

ноември 1929

- Повик до работничката класа на Југославија: осуда на режимот на воено-фашистичката диктатура; проглас на I конференција на Револуционерните независни синдикати за борба на работниците за своите основни права. (сн. 4)

6.04.1930

- Извештај за положбата во Југославија: положбата на народните маси; немаштија, безработица и терор; огорчување против воено-фашистичкиот режим; неможност да се организира масовен отпор; пасивност на жените и младината. (сн. 5)

6.04.1930

- Извештај за политичката положба во Југославија по октомврискиот пленум од 1929 година: промена на името на државата и нова административна поделба; распишување на спортските организации и формирање на "Југословенски сокол"; раслојување на политичките партии; дејноста на партијата од октомврискиот пленум до март 1930; работата на Политбирото; задачи за работа на раководните кадри во земјата. (сн. 9)

ФОНД: 534

ОПИС: 7

ДЕЛО: 634

23.03.1931

- Извештај за положбата во Југославија: отсуство на партиска активност; замирање на синдикалната дејност; директиви за непосредна работа меѓу работниците; симпатии на народот спрема СССР. (сн. 2)

25.01.1931

- Положбата во Југославија: политичка, економска и аграрна криза; пасивност на партијата и синдикатите; борба за сплотување на здравите комунистички сили. (сн. 4)

20-27.09.1931

4.10.1931

- Циркулар до раководните органи и членовите на централното раководство во врска со седницата на раководните органи на Белградската група и членовите на централното раководство. (сн. 3)

- Директива од сите месни организации и членови на КПЈ за зачленување во легалните реформистички синдикати; задачи на комунистите како членови на овие синдикати; организациони форми на револуционерната синдикална опозиција. (сн. 4)

декември 1932

- Забелешки на Унгер во врска со информацијата по повод синдикалната директива, неговите ставови за начинот на синдикалното дејствување. (сн. 8)

10.12.1933

- Резолуција за спроведување на директивите на ЦК на КПЈ во врска со работата на синдикатите: за положбата на револуционерното синдикално движење; учеството во борбите на работничката класа; пречките во

споредувањето на линијата на партијата во синдикатите; задачите на револуционерното синдикално движење. (сн. 12)

ФОНД: 534

ОПИС: 7

ДЕЛО: 636

22.12.1934

- Платформа на работничкото синдикално движење на Југославија: за начинот на синдикалното организирање; борбата за заштита на положбата и интересите на работничката класа. (сн. 3)

23.12.1934

- Писмо на ЦК на КПЈ до сите обласни комитети: препорака на партијата да се применува тактика на единствен фронт; начини за примена на оваа тактика; проблеми во врска со реализацијето на акционото единство на пролетеријатот. (сн. 6)

29.12.1934

- Писмо од Синдикалната интернационала до Лазиќ со задача да создаде единствен фронт со социјалдемократските партии и реформистичките синдикати за борба на работничката класа; содржината и начинот на спроведување на оваа задача. (сн. 8)

ФОНД: 534

ОПИС: 7

ДЕЛО: 637

10.03.1935

- Решение на ЦК на КПЈ во врска со внатрепартиската дискусија по прашањата на Меѓународниот конгрес на Коминтерната: прашања за кои треба да се дискутира; начинот на дискусиите и неопходниот материјал за нив. (сн. 31)

10.03.1935

- Извештај на Цк на КПЈ за примената на тактиката на единствен фронт: примената на оваа тактика меѓу работничките маси; тактиката на единствен фронт меѓу водачите; прашања на единството на синдикалното движење; диференцијации кај реформистичките синдикати; противниците на единствениот фронт; единствениот фронт и изборите; можностите од опасности од оваа тактика. (сн. 10)

9.10.1935

- Писмо на Лазиќ во врска со организирањето на синдикалното движење во Далмација: обиди за соработка со УРС-овите синдикати и реформистите; подготовките за издавање весник; конференција на сите постојни синдикални организации. (сн. 5)

29.10.1935

- Извештај на ЗОМЕР: за преговорите со Мачек; тактиката на КПЈ по однос на прашањето на изборите за СУЗОР. (сн. 8)

17.02.1936

- Извештај на Манојло: влијанието на партијата во синдикатите ОРС и УРС; иницијативи за создавање единствена работничка партија; излегување на в. "Народна волја" и др. леви весници. (сн. 6)

ФОНД: 535

ОПИС: 2

ДЕЛО: 189

- Поздрав до Степан Радиќ од Президиумот на Меѓународниот селански совет по повод неговото доаѓање во Москва. (сн. 2)

- Известување до С. Радиќ дека неговата партија е примсна во членството на Селанската интернационала. (сн. 2)

20.12.1924

- Обраќање на Селанската интернационала до сите селани на Југославија за создавање блок на селаните и работниците: положбата во Југославија; обиди на властите да ја придобијат Хрватската селанска републиканска партија; парола на Селанската интернационала за создавање единствен фронт на селаните и работниците; формирање изборен блок на селаните и работниците. (сн. 15)

29.09.1924

6.10.1924

4.11.1924

27.11.1924

- Писма на Меѓународниот селански совет до Ст. Радиќ и до ЦК на ХРСП во врска со: свикувањето конференција на претставниците на селаните од сите балкански народи; зближувањето на ХРСП со селаните од цела Југославија и од Романија; свикувањето на севалканската селанска конференција во Загреб; иницијативата во Генералниот секретаријат на МСС да има постојан претставник од ХРСП; вклучувањето на Словенечката републиканска селанска партија во единствениот фронт; создавањето на единствен фронт на работниците и селаните за заеднички настап во изборите; за договорот на ХРСП со владата на Давидовик и др. (сн. 24)

20.12.1924

- Покани од управата на Селанската интернационала упатени до претседателот на Земјоделската партија на Србија Р. Ѓокиќ и директорот на Сојузот на земјоделските задруги на Србија да присуствуваат на Меѓународниот селански совет во Москва што ќе се одржи во февруари 1925 г. (сн. 5)

20.12.1924

- Обраќање на Селанската интернационала до сите селани од сите нации во Југославија за создавање единствен блок на селаните и работниците во борбата за освојување на политичката власт во Југославија. (сн. 7)

21.12.1924

31.12.1924

- Писма на Селанската интернационала до селанецот Јеласка од Далмација, Св. Гребеница од Белград, Препелух од Љубљана и Ст. Радиќ од Загреб нивните партии да се приклучат кон Селанската интернационала и со тоа да ја поддржат партијата на Радиќ. (сн. 6)

ФОНД: 535

ОПИС: 2

ДЕЛО: 190

26.02.1924

27.06.1924

- Преписка на Ст. Радиќ со Селанската интернационала во Москва: социјалните, економските и политичките услови и можностите хрватското селанство да формира држава; за програмата на ХРСП; целта на ХРСП; за решението на ХРСП да стане член на Селанската интернационала. (сн. 14)

14.09.1924

- Говор на Радиќ на годишниот конгрес на ХРСП: за промените во Европа; договор на ХРСП со владата на Давидовиќ; за целите на политиката на ХРСС; за формата на идната држава. (сн. 5)

ФОНД: 535

ОПИС: 1

ДЕЛО: 191

3.01.1925

- Предлог на Президиумот на Селанската коминтерна Ст. Радиќ од безбедносни причини да се пресели во Москва и оттаму да раководи со партијата. (сн. 3)

12.01.1925

- Предлог од МСС до Судската канцеларија во Загреб да се повика Т. Домбал, заменик секретар на Селанската интернационала, да даде докази за наводното склучување договор меѓу Коминтерната и ХРКП и прет. Радиќ. (сн. 2)

16.01.1925

- Писмо од др. Станислав, назначен од МСС како свој претставник во Југославија: состојбата во Југославија; ставање на ФРКП надвор од законот; воспоставување врски со Земјоделската демократска партија на Гокиќ и Гребенец и Словенечката републиканска селанска партија на Препелух; состојбата на селанското движење во Далмација, Македонија и во Босна; селскостопанското кооперативно движење и револуционерно-националните организации. (сн. 4)

20.01.1925

- До селаните од сите националности во Југославија: положбата во Југославија за време на изборите; положбата во Македонија; империалистичките држави и Балканот; повик на заедничка борба на селаните и работниците против капиталистите и земјопоседниците. (сн. 5)

- Од Меѓународниот селански совет до членовите на ХРКП: препорака да се свика нов конгрес на партијата заради разгледување на положбата настаната по предавството на врвот на партијата на чело со Ст. Радиќ. (сн. 3)

14.08.1925

- Од МСС до ЦК на КПЈ: барање да се објави манифестот испратен до српските земјопоседници и да се распространи меѓу широките народни маси. (сн. 2)

2.09.1925

- Извештај за положбата во Хрватска по предавството на раководството на ХРСП; депримираност на масите; јакнење на десницата; настојување на левицата да ги придобие дисидентите од ХРСП; партиска резолуција за капитулацијата на ХРСП. (сн. 3)

- Од Меѓународниот селански совет: за фалсификатот на воведниот договор склучен меѓу Коминтерната и ХРСП, распуштањето на партијата и апсењето на водачите. (сн. 3)

26.05.1925

- ЦК на Земјоделската партија во Кралството на СХС до МСС: кратка историја на партијата и услови за понатамошна соработка со Меѓународниот селански совет. (сн. 3)

4.06.1925

- ГК на Земјоделската партија бара на М. Степановиќ да му се обезбеди школување во Москва за да се оформи како активист на селанското движење и да биде врска меѓу Земјоделската партија и Селанската интернационала. (сн. 2)

6.06.1925

- Акт на ГК на Земјоделската партија во врска со подготовката на материјали за претстојниот конгрес. (сн. 1)

12.06.1925

- За неопходноста од единство на сриското селанство: повик до селаните да се обединат и да го напуштат реакционерниот Земјоделски сојуз. (сн. 2)

12.06.1925

- Сојуз на земјоделските друштва: тешката положба на селанецот; потребата од кредити; организирање на селаните во месни земјоделски друштва; положбата на селанката. (сн. 4)

15.06.1925

- ГК на Земјоделската партија до МСС: бара поддршка и материјална помош за понатамошен развиток на земјоделското движење во Кралството на СХС. (сн. 3)

- Акт на Главниот одбор на Земјоделската странка на Кралството на СХС до Селанската интернационала во Москва: за обидите за поврзување со Хрватска

селанска странка; за намерата за приклучување кон Селанската интернационала; за контактите со работниците; за материјалните тешкотии на партијата; за тешкотиите со Сојузот на земјоделските задруги и Сојузот на земјоделците и др. (сн. 10)

2.12.1925

- Главниот одбор на Земјоделската странка до Селанската интернационала: за материјалната положба на странката; за политичката ситуација во земјата; за Сојузот на земјоделците; за одржувањето на конференцијата на Сојузот на земјоделците. (сн. 6)

2.12.1925

- Буџет на приходите и расходите на ГО на Земјоделската странка од 1.12.1925 до 1.05.1926 година. (сн. 4)

8.12.1925

- Преписка меѓу партиски активисти во врска со некои проблеми во селанското движење. (сн. 4)

ФОНД: 535

ОПИС: 2

ДЕЛО: 192

14.01.1926

- Обраќање на МСС до Президиумот на Конгресот на КПЈ: поздрав до сите делегати; сугестији за создавање при ЦК на партијата одделение за работа во селото; тактика во однос на постојните селански организации; создавање на селански блок и потпирање на левите струи во селанските организации; засилување на мрежата на партиските организации во селото. (сн. 5)

17.02.1927

- Во одделението за работа во селото при ЦК на КПЈ: резултати од изборите за обласната самоуправа; създаване леви фракции во партијата на Радиќ; стимулиране на заедничката борба на селаните и работничката класа (сн. 3)

30.07.1927

- Положбата во Југославија по воведувањето на воената диктатура: привлекување на ХСС на Радиќ во владата; појава на десно и лево крило во демократското движење; намалување на стопанското производство; антагонизам меѓу Србија, Хрватска и Црна Гора; националнореволуционерното движење во Македонија; организирање на работните маси во единствен фронт (сн. 12)

ФОНД: 535

ОПИС: 2

ДЕЛО: 193

12.06.1928

- До ЦК на КПЈ, Оддел за работа на село: нараснување на селанското движење во Југославија; предавство на Радиќ на интересите на селанството; основни барања на селанските маси; сојуз со работничката класа; неопходни мерки по линија на КПЈ и селанското движење. (сн. 12)

25.05.1928

- Положбата на селскостопанските работници во Југославија: аграрното прашање; шумарството; лозарството и овоштарството; безработицата; създаване сојуз на селскостопанските работници. (сн. 5)

1.11.1928

- Резолуции на VIII конгрес на Сојузот на земјоделците: на политичката секција; организационата секција; економската секција; просветната секција; секцијата за предлози и прашања; законодавно-самоуправната секција. (сн. 9)

16.11.1928

- Директиви до партиски активист за идејно и организационо оформување на левото крило во партијата на Радик; за организирање на револуционерната борба на селанството. (сн. 1)

ФОНД: 535

ОПИС: 2

ДЕЛО: 194

20.12.1930

- Писмо на Балканскиот лендерсекретаријат до ЦК на КПЈ и СКОЈ за Македонија: за положбата на селанството во услови на аграрна криза; за планираното советување на селанските активисти заради изработка на план за понатамошните активности; за задачите на КПЈ за активирање на селанската младина и жените во село. (сн. 3)

15.12.1930

- Селанското движење и нашите задачи: расслојување на селото; стагнирање на дејноста на селанските партии; задачи по линија на Селанската интернационала; создавање на форми на отпор и др. (сн. 15)

14.08.1921

- До членовите на ХРКП: упатства на Меѓународниот селански совет во врска со положбата создадена по предавството на Ст. Радик да се свика конгрес на партијата за одредување на понатамошна тактика. (сн. 3)

15.07.1936

- Извештај за тешката положба во Југославија; настојувања да се легализира и омасови организацијата на ЦП; резултати од акцијата за собирање парични прилози за помош на осудениците и нивните семејства; податоци за бројот на осудениците во Белградскиот суд на Ада во мај и јуни; преминување на активистите во илегалност и др. (сн. 2)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1392

25.01.1936

- Писмо на ЦК до затворениците во Митровица: за состојбата во партијата; за радикализмот во борбата на затворениците; за исключувањето на членови од партијата; за снабденоста со марксистичка литература и др. (сн. 6 + 3, француски и српски јазик)

17.02.1936

- Писмо од робијата: резолуции во врска со одлуките на партиската организација во затворот; разјаснување на некои информации за однесувањето на затворениците; за некои промени во раководството; за акциите на затворениците во Лепоглава и др. (сн. 6 + 2, француски и српски јазик)

10.10.1936

- Извештај за состојбата на политичките затвореници во Сремска Митровица по август 1935 до заминувањето на управникот Браловиќ и доаѓањето на новиот управник Петровиќ. (сн. 3)

20.07.1936

- Извештај за мачењето на словенечките револуционери од страна на загрепската полиција. (сн. 1)

јануари 1936

- "Против Главњаче", бр. 1: нов талас на терор во Југославија; амнестиска акција во Франција; вести од Југославија; податоци за пресудите во 1935 година од животот и работата на патронатите. (сн. 12)

февруари 1936

- "Против Главњаче", бр. 2: пресуда во врска со марсејскиот атентат; податоци за убисните и мачените политички затвореници во Загреб и во Белград.
- Амнестиската акција во Швајцарија и Франција; активноста на патронатите во Америка; вести од Југославија и од светот. (сн. 14)

март 1936

- Билтен на Меѓународната црвена помош: извештаи за новиот бран терор во Југославија; за протестите против идеите на Југословенскиот фашизам, против смртните пресуди; за борбата за основните човекови права; примери за апсење и мачење на припадници на опозиционите политички партии. (сн. 3 германски и норвешки јазик)

март 1936

- Изјави на разни политички затвореници за свирепоста на полициските власти; за тортуите вршени врз затворениците; за кривичните постапки против болневиците. (сн. 12)

- Извештај на делегатот Етјен Милхо, адвокат од Париз за актуелната состојба во Југославија, за посетата на југословенските затвори; податоци за политичките затвореници по партии и години. (сн. 7)

18.04.1939

- Итно барање полициските власти да достават списоци на сомнителните лица со точно наведена причина за сомнителноста. (сн. 1)

ФОНД: 539

ОПИС: 1

ДЕЛО: 20

14.12.1932

- Резолуција за политичката емиграција: задачите на МОПР како меѓународна организација за солидарност и помош на жртвите на белиот терор;

згрижување на политичките емигранти на запад и во СССР; материјално и др. обезбедување на политичките емигранти и нивните семејства. (сн. 9)

9.12.1932

- Резолуција за организирање правна помош: заострување на класните спротивности и појава на репресии и бел терор; правната помош како форма на солидарност; мобилизација на масите за поддршка на обвинетите; правни комисии; МОПР и Меѓународната правна асоцијација. (сн. 7)

2.12.1932

- Резолуција за помош на жртвите на белиот терор и заштита на политичките затвореници: принципи за давање помош и задачи на секциите во таа област; заштита на политичките затвореници. (сн. 9)

ФОНД: 539

ОПИС: 1

ДЕЛО: 33

- Преглед на активностите на Црвената помош за работниците во штрајк (Грчка секција на ЦП) за време на кампањата за Светскиот конгрес на ЦП: заедничка кампања со кампањата за општа амнестија на политичките затвореници; објавување на специјални материјали за конгресот; турнеи на претставници на ЦК на КПГ во Македонија и Ракија. (сн. 3)

ФОНД: 539

ОПИС: 1

ДЕЛО: 42

9.11.1932

- Известување за утврдувањето на кандидати на КПЈ за конгресот: претставници на КПЈ при ИККИ-Митровиќ и Воронцова. (сн. 1)

10.11.1932

- Пријавување на Т. Михајловиќ како делегат на југословенската секција на МОПР со решавачки глас. (сн. 1)

9-10.11.1932

- Анкети со податоци за делегатите за Светскиот конгрес на МОПР: Н. Воронцова, С. Г. Михајловиќ, Г. О. Митровиќ (сн. 7)

ФОНД: 539

ОПИС: 1

ДЕЛО: 44

31.10.1932

- Пријавување на претставници на Селанската интернационала како делегати за Светскиот конгрес на МОПР делегирани од Одделот на ИККИ за работа во селото: Бошковиќ, Дено и Соколовски. (сн. 1)

9.11.1932

- Анкета со податоци за делегатот Ф. В. Бошковиќ, делегиран од Селанската интернационала. (сн. 2)

2.11.1932

- Пријава на В. Василев, делегат на ВМРО(Об.). (сн. 3)

1.11.1932

- Преписка меѓу активисти на ВМРО (Об.): за подготовките на јубилејниот конгрес на Црвената помош; за одредувањето делегат на ВМРО (Об.) за конгресот на ЦП; за излегувањето од печат на 8-от број на "Македонско знаме"; за материјалните тешкотии; за други партийски проблеми. (сн. 3)

9.11.1932

- Анкета со податоци на Јордан Анастасов (Бабунов) од Македонија, делегат на конгресот испратен од Антиимперијалистичката лига. (сн. 3)

ФОНД: 539

ОПИС: 1

ДЕЛО: 68

7.04.1927

- Советување на Секретаријатот со делегациите и балканските претставништва со учество на француска, англиска, американска, белгиска, швајцарска и германска делегација по прашањата за: создавањето балкански комитети; издавањето балкански билтен, прашањето на смигрантите и дозволата за нивната работа; патронатската служба во разни земји; учеството на разни земји во кампањите за амнестија на политичките затвореници. (сн. 5)

ФОНД: 529

ОПИС: 1

ДЕЛО: 71

1928 год.

- Воведен збор на Клара Цеткин; дискусии на делегати од разни земји во врска со прашањата: законодавството на преките воени судови против трудбениците и нивните организации; правната практика во политичките процеси и организирањето на одбраната; протест на здружението на бугарските адвокати; вонсудската правда и полицијата. (сн. 93)

ФОНД: 534

ОПИС: 7

ДЕЛО: 629

27-29.01.1923

- Резолуција за дејствувањето и тактиката на ЦК на синдикатите на Југославија донесена на конференцијата на работничките организации: условите за борба, методите, средствата и организацијата на синдикатите; непосредно дејствување на пролетерските маси и нивните организации; општи и непосредни

задачи; борба за 8-часовен работен ден, за покачување на реалната заработка, за организационо единство на синдикатите, борба против реакцијата и др. (сн. 23)

9.12.1924

- Извештај до Профинтерната по повод последните потреси во синдикалното движење на Југославија, за состојбата на работите, за деструктивната политика на ЦК и др. (сн. 3, германски јазик)

ФОНД: 534

ОПИС: 7

ДЕЛО: 629

27-29.01.1923

- Резолуција за дејствувањето и тактиката на ЦК на синдикатите на Југославија донесена на конференцијата на работничките организации: условите за борба, методите, средствата и организацијата на синдикатите; непосредно дејствување на пролетерските маси и нивните организации; општи и непосредни задачи; борба за 8-часовен работен ден, за покачување на реалната заработка, за организационо единство на синдикатите, борба против реакцијата и др. (сн. 23)

9.12.1924

- Извештај до Профинтерната по повод последните потреси во синдикалното движење на Југославија, за состојбата на работите, за деструктивната политика на ЦК и др. (сн. 3, германски јазик)

ФОНД: 534

ОПИС: 7

ДЕЛО: 629

9.12.1924

- Извештај до Профинтерната за состојбата во синдикалното движење на Југославија, за деструктивната политика на ЦК на партијата и др. (сн. 3)

- Информација за положбата на Независните синдикати во Југославија: податоци за бројната состојба на синдикалното движење; преглед на печатот што се занимава со синдикалното движење; буџет на Независните синдикати; извод од месечниот биланс; предности на ГРСЈ во однос на НС. (сн. 11)

ФОНД: 534

ОПИС: 7

ДЕЛО: 630

20.01.1925

- Информација за состојбата во синдикалното движење на Југославија: спор меѓу ЦК на партијата и ЦРСОЈ; заминување од партијата на членови на синдикатите; причини за недоразбирањата меѓу фракционерскиот ЦК на КПЈ и ЦРСОЈ; платформа за договор. (сн. 13)

31.03.1925

- По повод обединувањето на синдикалното движење во Југославија: четири тенденции за обединување; предуслови и смерници за постигнување на оваа цел. (сн. 3)

9.04.1925

- Писма на активисти на ЦРСОЈ до Профинтерната: осуда на ликвидаторската политика на ЦК на КПЈ спрема првените синдикати; барање да се покачи месечната субвенција; подготовкa на синдикален конгрес. (сн. 3)

9.11.1925

- Информација до Секретаријатот на Профинтерната за состојбата на синдикалното движење во Југославија: подем на работничкото движење во 1920-1923 година; префрлување на внатрапартиската борба на синдикатите и паѓање на нивниот авторитет; кампања за обединување на синдикатите; услови за обединување на разните синдикални струи; борба за единство на синдикалното движење во Југославија. (сн. 7)

- Резолуција на Пленумот на ЦРСОЈ по прашањето на единството; задачите и карактерот на работничките синдикати; единство и демократија во движењето; свикување заеднички конгрес; формирање единствен борбен фронт за постигнување на целите на движењето. (сн. 5)

28.05.1925

- Комунике на ЦРСОЈ по прашањето на обединувањето на синдикатите: обединување на синдикатите како првостепен интерес на класната борба на пролетаријатот; против капитулација на независните синдикати и нивното зачленување во ГРСЈ. (сн. 2)

- Резолуција по прашањето на единството донесена на Пленумот на печатарите (графичките работници): за здраво единство на синдикалното движење и за начинот на достигнување на таа цел; написи во синдикалниот печат во врска со одржаниот Пленум. (сн. 4)

**ИНСТИТУТ МАРКСИЗМА-ЛЕНИНИЗМА ПРИ ЦК КПСС
- ЦЕНТРАЛЬНЫЙ ПАРТИЙНЫЙ АРХИВ**

**ИНСТИТУТ ЗА МАРКСИЗАМ-ЛЕНИНИЗАМ ПРИ ЦК на КПСС
- ЦЕНТРАЛЕН ПАРТИСКИ АРХИВ**

**ФОНД: КОМУНИСТИЧКАТА ИНТЕРНАЦИОНАЛА И
БАЛКАНСКАТА КОМУНИСТИЧКА ФЕДЕРАЦИЈА
ЗА МАКЕДОНИЈА**

МФ: 4446

ГОДИНИ: 1923-1939

СНИМКИ: 786

МЕТРИ: 32,35

ЈАЗИК: руски, српскохрватски, словенечки,
германски, француски

СОДРЖИНА: Состојбата на Балканот низ документацијата на КИ и БКФ

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1382

29.01.1934

9.02.1934

30.04.1934

- Преписка меѓу партиски активисти за положбата во Словенија, за теророт на властите, активностите на комунистите, беспарицата; за испраќањето материјална помош на затворениците во Митровица; за состојбата на затворениците во Митровица и нивното однесување. (сн. 19)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1383

2.02.1934

- Повик на Црвената помош на Југославија за амнестија на политичките затвореници: состојбата во југословенските затвори за време на воено-фашистичката диктатура; положбата на политичките затвореници-жрвти на белиот терор; повик за формирање одбори за помош на политичките затвореници-борци за социјална и национална слобода. (сн. 2)

3.02.1934

- До иселениците од Југославија во САД: повик на Црвената помош на Југославија до југословенската емиграција за собирање помош за политичките осуденици. (сн. 2)

4.03.1934

- До сите организации, повереници и црвени помошници на ЦПЈ: кампања за спасување на политичките затвореници; привлекување на широките маси; кампања за амнестија на затворениците; проблемот на материјалното помагање на пол. затвореници и нивните семејства. (сн. 2)

3.05.1934

- До организациите на КПЈ во Македонија: упатства за организирање на ЦП во Македонија; создавање на Покраински комитет; поврзување со работничките синдикати, ВМРО (Об.) и револуционерните маси. (сн. 2)

20.04.1934

- Правилник на "Фондот за жртвите на Главњача": основан од економската и политичката емиграција од Југославија со цел да им помага на жртвите на белиот терор во Југославија. (сн. 1)

3.05.1934

- До сите организации, групи и повереници на ЦП: секција за придобивање ново членство; систематизирање на пресметката на ЦП; прослава на годишнината од смртта на Г. Ѓаковиќ, акции за собирање помош за жртвите на белиот терор; солидарност со жртвите на фашизмот во Австрија; задачи на акциониот план. (сн. 2)

21.08.1934

- До сите организации и приврзаници на ЦП: за одбележувањето на 20-годишницата на Првата светска војна; кампања за ослободување на Телман; случајот на Ракочи; судењето на М. Пијаде и др. затвореници во Митровица. (сн. 2)

28.10.1934

- До словенечката јавност: за процесот на 31 млади луѓе осудени за комунистичка дејност. (сн. 1)

10.11.1934

- Марсејското убиство и крвавиот терор на воено-фашистичката диктатура во Југославија: убиството во Марсеј - расчистување на сметките меѓу фашистите и буржоазијата; користење на ова убиство за репресии врз револуционерните работници, селани и врз интелигенцијата. (сн. 2)

3.12.1934

- До сите обласни комитети и обласни иницијативни групи на МОПР: за прашањето на единствен фронт на работните маси во борба за заедничките интереси; задачите на МОПР; тешкотии и пречки во создавањето на единствен фронт; правила за создавањето на единствен фронт; за легалното настапување на ЦП при создавањето акционо единство; кои организации можат да се вклучат во единствениот фронт. (сн. 15)

10.10.1934

- До работниот народ и угнетените нации на сите земји на Југославија: проглас на КПЈ за создавање единствен фронт на работниците, селаните и сите противници на фашизмот за борба против фашизмот и теророт во цела Југославија. (сн. 2)

6.08.1934

- Акт на ЦПЈ за судењето на побунетите комунисти од т.н. "соба бр. 6" во Митровица на чело со Моша Пијаде, И. Милутиновиќ, Г. Пуцар и др. (сн. 5)

7.09.1934

- Извештај за резултатите на движењето за иселување од Југославија: податоци за иселувањето во различни земји - Канада, САД, Јужна Америка, Австралија, Белгија, Франција; внатрешната состојба на движењето и критика на работата на раководството; Фондот за жртвите на Главњача; Интернационалниот комитет за амнистија на југословенските политички затвореници; меѓународна делегација во југословенските затвори; брошуруата "Митровачка тамница"; акција на иселениците "Против Главњача". (сн. 5)

21.03.1934

- Проглас на Странското претставништво на ЦПЈ во врска со смртта на Петко Милетиќ во затворот во Митровица: положбата на затворениците во затворот; акции на ЦПЈ за ослободување на сите политички затвореници; револуционерна биографија на Петко Милетиќ. (сн. 6)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1384

4.03.1934

21.05.1934

4.07.1934

23.07.1934

- Политички процеси според Законот за заштита на државата од јануари 1934 до јануари 1935 год.: судење на комунисти, хватски усташи и национал-

револуционери, припадници на хрватската опозиција, словенечки националреволуционери, македонски револуционери и др. (сн. 13)

2.06.1934

- Преписка меѓу партиски активисти во врска со: организациони прашања во Србија, Хрватска, Војводина, Црна Гора, Далмација, Словенија; партиски активности: кампања за амнистија на затворениците; претстојни задачи; создавање нови бригади на ЦП и др. (сн. 12)

7.07.1934

- Работата на ЦП во Србија: собирање средства; помош на затворениците и нивните семејства; организирање одбрана на затворените другари и др. (сн. 2)

4.09.1934

- Преглед на состојбата на ЦПЈ од Светскиот конгрес на ИЦП во 1932 до 1.07.1934: положбата во моментот на конгресот; привременото раководство на ЦПЈ; работата меѓу економската емиграција од Југославија; финансиски извештај за периодот 1932-1934 год. (сн. 5)

19.02.1935

- Извештај на Државното обвинителство во Огулин за судењето на членови на комунистички групи. (сн. 9)

23.05.1934

- Во Митровица се коваат нови синџири за политичките затвореници-информација на известувач на ЦПЈ. (сн. 1)

- Извештај за работата на патронатите, клубовите и на одделни другари за потребите на ЦПЈ, КП, СКОЈ и др. потреби во 1934 година, податоци на ЦО на Патронатот во Австралија и Нов Зеланд. (сн. 1)

19.02.1935

- Тужба на Управата на полицијата во Скопје против Коста Рацин и други комунисти поради комунистичка дејност. (сн. 11)

21.01.1935

- Образложение на обвинувањство за организирана комунистичка дејност на група лица (Огулински процес, 7.09.1934). (сн. 18)

1.08.1935

- Политички процеси и пресуди според Законот за заштита на државата од јануари до декември 1934 година. (сн. 18)

11.02.1935

- Податоци за физичко малтретирање на политички осуденици од страна на полициските и истражните органи во Дравска бановина.(сн. 3)

10.08.1934

- Извештај за судењето во Сремска Митровица на 26 комунисти на чело со Моша Пијаде (13.06.34) поради пеење во затворот на револуционерни песни. (сн. 4)

10.08.1934

- Список на затворениците тепани и малтретирани од стражарите. (сн. 6)

27.08.1934

- Податоци за затворениците и нивните најблиски роднини поради одредување помош. (сн. 4)

27.08.1934

- Список на затворениците преместени во Лепоглава. (сн. 4)

3.04.1934

- Писмо на затвореникот Чоловик со податоци за условите во затворот во Митровица и отпорот на затворениците - комунисти. (сн. 3)

10.12.1934

- Обвинителен акт против Н. Зnidарчиќ, Г. Гамулин и В. Конте за подготовкa, печатење и раствурање на комунистички студентски билтен. (сн. 9)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1385

15.08.1934

- "Против Главњаче" - гласило на движењето на иселениците од Југославија, бр. 2: за дејноста на иселениците преку секциите на ЦП; за поддршката на политичките затвореници; за теророт во затворите; за судењето на затворениците од с. бр. 6; статистика на жртвите на Главњача во 1933/34 год.; за работата на емигрантските здруженија во Канада, Австралија, Белгија; за акциите на ЦПЈ за помагање на жртвите на Главњача; за протестните кампањи во странство; проглас на француските јавни работници за создавање комитети за амнистија на политичките затвореници во Југославија; организација и работа на ИКАЈ; меѓународна истражна делегација во Југославија; правилник на Фондот за жртвите на Главњача; извештај за средствата што ги собрала емиграцијата за ЦПЈ во текот на 1934 год.; за Е. Телман; барање ослободување на Ракоши; белиот терор во Бугарија и во Романија. (сн. 30)

1934

- "Судење на бунтовниците од соба број 8 во Митровица": извештај на Е. Милхо, делегат на Меѓународното правничко здружение, за судењето на затворениците во Митровичкиот затвор. Извештајот е поднесен на јавното собрание во Париз на 11 јули 1934 година. (сн. 9)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1386

14.05.1935

- Акт до Задграничното претставништво на ЦПЈ со приказ на содржината и недостатоците на билтенот "Против Главњача". (сн. 4)

- Биографии на комунистичките активисти со псевдоними Освалд, Херман и Пајо. (сн. 7)

- Преписка меѓу партиските активисти Омер и Алиќ со информации за затворскиот живот, односите со хрватските национал-револуционери и др. (сн. 2)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1387

2.03.1935

- Записник од состанокот на Привременото раководство на ЦП во врска со некои тековни работи. (сн. 1)

25.11.1935

- Записник од состанокот на ЕМКОМ: извештај за работата на патронатите во емиграцијата; работата на администрацијата и потсекциите; работата на студентската група. (сн. 5)

23.02.1935

- Теророт против студентите и интелигенцијата во Југославија: извештај на секцијата на МОПР за Меѓународниот конгрес на студентите во Брисел. (сн. 3)

1.06.1935

- Податоци за положбата на политичките затвореници во Југославија: положбата во Лепоглава, Митровица, Зеничниот затвор, Мариборскиот затвор, во Пожаревац, Казнениот затвор во Скопје. (сн. 6)

25.11.1935

- Писмо на политичките осуденици до Управата на заводот во Лепоглава: известување дека ќе стапат во штрајк со глад поради незаконското и нехуманото однесување спрема нив, а со цел да се подобри нивната положба и однесувањето на стражарите. (сн. 4)

5.05.1936

- Извештај за активностите на Црвената помош во текот на 1935 година: организациони прашања; конференција на ЦП во ноември 1935 година: кампања за амнистија на затворениците; прашањето на финансите; прашањето на емиграцијата од Југославија. (сн. 12)

23.02.1936

- Статистика на пресудите според Законот за заштита на државата во Југославија за 1935 година. (сн. 6)

25.11.1935

- Извештај за работата на патронатското здружување на клубовите и групите во Австралија и во Нов Зеланд во првото полугодие на 1935 година. (сн. 2)

22.06.1935

- Статистика на процесите на политичките осуденици според Законот за заштита на државата за време на воено-фашистичката диктатура во Југославија од 1929 до 1934 год. (сн. 1)

- Директиви за испраќање меѓународна делегација во Југославија: цел на делегацијата; состав и план за работа на делегацијата; план за работа на комитетите за амнистија. (сн. 5)

3.03.1935

29.05.1935

- Писма до ПК на КПЈ за Хрватска и Словенија со податоци за партиски активности и за активности на партиските активисти во затворите. (сн. 4)

10.05.1935

- Извештај за работата на ЦП пред и по провалата во Војводина. (сн. 1)

31.08.1935

10.05.1935

- Партишка преписка со шифрирани пораки, податоци за бројот на членовите, приходите и расходите и сл. (сн. 3)

11.06.1936

- ЦПЈ до Комитетот за патронатско движење во Канада: извештај за добиените средства употребени како помош на жртвите на белиот терор во Југославија. (сн. 1)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1388

31.08.1935

- Обвинителен акт на Државното обвинителство во Заграб против група од 8 комунистички активисти за здружување заради пропаганда на комунизмот. (сн. 7)

23.07.1935

- Предмет во врска со судењето на 8 комунистички активисти обвинети за растурање летоци на ЦП со парола "за ослободување и амнестија на сите политички и воени осуденици". (сн. 12)

31.08.1935

- Прилог кон револуционерната биографија на Саксида, извештај од затворот. (сн. 1)

25.07.1935

- Резолуција прифатена на заедничкиот собир на политичките осуденици во Лепоглава за организиран и единствен настан пред режимот. (сн. 2)

11.06.1936

- Акт на Казнениот завод во Сремска Митровица со извештај дека целокупната работа на управата и нејзините органи се базира врз законските прописи. (сн. 1)

7.02.1936

- Изрази на солидарност на Земската конференција на "Народна заштита" до политичките осуденици во Бугарија и до ИК на Меѓународната првена помош. (сн. 1)

2.01.1936

- Делегација на Меѓународниот комитет за амнестија на политичките затвореници во Југославија: составот на затворениците во Лепоглава-комунисти, хрватски и македонски национално-револуционери; односот спрема затворениците; протести на затворениците и штрајкови со глад; умирање на затворениците; барања на политичките затвореници. (сн. 6)

21.03.1935

- Извештај за положбата во Југославија: лошо однесување спрема политичките затвореници кои се третираат како злосторници; ужасен терор врз интелигенцијата; продолжување на казните; апел за меѓународна солидарност и помош во борбата против фашизмот. (сн. 2)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1389

јануари 1935

- "Против Главњаче", гласило на југословенските иселеници во Аргентина, бр. 1: за капиталистичката криза во полуколонијална Аргентина; за пактот Лавел-Мусолини-Саре, единствениот фронт на буржоазијата против СССР; упатства за организирање на работниците во фабриките; за теророт на воено-фашистичката диктатура во Југославија по марсејскиот атентат; за

ширењето на движењето за амнистија; за работата на патронатите во странство; попис на најважните затвори и казнени заводи во Југославија; положбата на затворениците; статистички податоци за бројот на пресудите според Законот за заштита на државата во 1933 год.; податоци за средствата што ги примила КПЈ од емиграцијата за жртвите на теророт во Југославија. (сн. 21)

1.02.1935

- "Против Главњаче": за засилувањето на борбата за амнистија во Југославија; за амнистијската акција во Франција; резолуција против теророт во Словенија процеси и пресуди во Југославија во текот на месец декември 1934; активноста на ЦП во Југославија; задачи на патронатското движење; за ставот на патронатското движење спрема усташите; патронатското движење во светот; финансиски извештај за втората половина на 1934 година. (сн. 11)

- "Против Главњаче" - орган на централното патронатско раководство и патронатите во Франција: проглас за создавање на ИКАЈ (Интернационален комитет за амнистија на политичките осуденици во Југославија); меѓународна делегација за испитување на положбата во Југославија; за средствата испратени од емиграцијата за помош на револуционерното движење во земјата; заедничка борба на сите опозициони сили против воено-фашистичкиот режим; статистички податоци за пресудите според Законот за заштита на државата во Југославија во 1934 год.; штрајкот со глад во Лепоглава; условно пуштање на политички затвореници во Југославија. (сн. 10)

- "Помош на жртвите на белиот терор во Југославија" - орган на ЦК на Патронатското движење во Франција: за создавањето патронати меѓу иселениците; за работата на патронатското движење во Франција; преглед на касата на ова движење; тримесечен план за работа во Франција; создавање меѓународна истражна комисија за амнистија на политичките затвореници; помош на иселениците за револуционерната борба во земјата; проглас на ИКАЈ за формирање комитети за амнистија на политичките осуденици. (сн. 6)

- "Против Главњаче" - орган на ЦПР во Франција, бр. 3; за претерувањето од Југославија на интернационалната делегација составена од 6 членови; конференција на американскиот делегат Хорзиќ; статистика на политичките процеси во Југославија во текот на првите 6 месеци од 1935 година;

извештај на американските делегати Крузик и Хорзиќ; содржина на трите меморандуми на меѓународната комисија; извештај на бивш затвореник за тортураните во југословенските затвори; писма на советски колхозници до затворениците во Југославија; за работата на патронатите во странство и др. (сн. 18)

- "Против Главњаче", бр. 4: за смртта на А. Барби; влошување на положбата на политичките осуденици; амнестиска акција во Франција и во Југославија; положбата на затворениците во казнените заводи; писма на советските работници до затворениците во Југославија; масакри на невини селани; работата на патронатите во странство (сн. 34)

- "Против Главњаче" - бр. 5: патронатите по II пленум на ИК на МЦП; пред марсејскиот процес за атентатот на кралот Александар; работата на патронатите во странство; акции против војната и фашизмот; резолуција на политичките осуденици во Лепоглава; писмо на политичките осуденици во Лепоглава до амнестионата комисија; писмо на хрватските револуционери до управата на заводот во Лепоглава; вести од земјата и странство. (сн. 14)

- "Против Главњаче", бр. 6; карикатура на амнстијата во Југославија; В. Мачек за амнстијата; амнестионата акција во Франција; Марсејскиот атентат пред судот; I државна конференција на ЦПЈ; ширење на движерњето на солидарноста во Југославија; работата на патронатите во странство; вести од земјата и странство и др. (сн. 16)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 130

31.01.1936

- Упатства до југословенската секција на ЦП во врска со спроведувањето на 2 кампањи во март-кампања за прославување на 8 март - Меѓународниот ден на жените и 18 март - годишнината на Париската комуна и Меѓународниот ден на ЦП и ден на солидарноста со жртвите на фашизмот. (сн. 6)

11.02.1936

- Извештај за апсењето во август 1935 година на околу 700 македонски работници, занаетчии и интелектуалци, главно членови и симпатизери на ВМРО(Об.), тепани и малтретирани од бугарската полиција. (сн. 1)

7.03.1936

- За решенијата на Националната конференција одржана на 3 октомври 1935; за формирањето, целите и задачите на Комитетот за правна заштита од теророт и од насиљствата. (сн. 2 + 4)

29.08.1936

- Извештај за тешката положба во Југославија; настојувања да се легализираат организациите на ЦП; апсење на активистите на ЦП; задоволувачки резултати од акцијата за собирање парични прилози за помош; податоци за бројот на осуденици на Државниот суд во Белград во мај и јуни; преминување на активистите во илегалност и др. (сн. 3).

22.09.1936

- За прогласувањето на манифестот на фашистичката диктатура на Метаксас во Грција; неговите намери за фапанизација на земјата и широка примена на терор; суспендирање на парламентот, партиите, синдикатот, апсење на водачите и членовите на партиите; потреба од широка кампања за солидарност на масите од сите балкански земји во корист на жртвите на воено-фашистичката диктатура во Грција, како и со жртвите за ослободување на Шпанија од фашизмот; кампања за заштита на секретарот на КПГ, Н. Захаријадис и др. комунисти. (сн. 5, француски јазик).

17.09.1936

- За резултатите на организацијата за помош што работи во Југославија; за зголеменото влијание меѓу народните маси; пропустите на организацијата; методите на народното движење кое прераснува во антифашистичко; пароли на организацијата. (сн. 3)

23.09.1936

- За прогласувањето на манифестот на фашистичката диктатура на Метаксас во Грција. (германски јазик, сн. 5)

ФОНД: 539**ОПИС:** 3**ДЕЛО:** 1391**14.05.1936**

- Извештај на активистка на ЦП и амнистионата кампања за нејзиното задржување на чешката граница при враќањето во Југославија. (сн. 4)

30.05.1936

- Шифрирано писмо на партиски активист. (сн. 1)

2.06.1936

- Писмо до сите ПК на ЦП со барање да се достават податоци за жертвите на теророт во Југославија. (сн. 1)

15.07.1936

- Извештај за тешката положба во Југославија; настојувања да се легализира и омасови организацијата на ЦП; резултати од акцијата за собирање парични прилози за помош на осудениците и нивните семејства; податоци за бројот на осудениците во белградскиот суд на Ада во мај и јуни; преминување на активистите во илегалност и др. (сн. 2)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1392

25.01.1936

- Писмо на ЦК до затворениците во Митровица: за состојбата во партијата; за радикализмот во борбата на затворениците; за исклучувањето на членови од партијата; за снабденоноста со марксистичка литература и др. (сн. 6 + 3, француски и српски јазик)

17.02.1936

- Писмо од робијата: резолуции во врска со одлуките на партиската организација во затворот; разјаснување на некои информации за однесувањето на затворениците; за некои промени во раководството; за акциите на затворениците во Лепоглава и др. (сн. 6+2, француски и српски јазик)

10.10.1936

- Извештај за состојбата на политичките затвореници во Сремска Митровица по август 1935 до заминувањето на управникот Браловиќ и доаѓањето на новиот управник Петровиќ. (сн. 3)

20.07.1936

- Извештај за мачењето на словенските револуционери од страна на загрепската полиција (сн. 1)

јануари 1936

- "Против Главњаче", бр. 1: нов бран на терор во Југославија; амnestиска акција во Франција; вест од Југославија; податоци за пресудите во 1935 год. од животот и работата на патронатите. (сн. 12)

февруари 1936

- "Против Главњаче", бр. 2: пресуда во врска со марсејскиот атентат; податоци за убиените и мачените политички затвореници во Загреб и во Белград.
- Амнестиската акција во Швајцарија и Франција; активноста на патронатите во Америка; вести од Југославија и од светот. (сн. 14)

март 1936

- Билтен на Меѓународната црвена помош: извештаи за новиот бран терор во Југославија; за протестите против идеите на југословенскиот фашизам, против смртните пресуди; за борбата за основните човекови права; примери за апсење и мачење на припадници на опозиционите политички партии. (сн. 3)

март 1936

- Изјави на политички затвореници на свирепоста на полициските власти; за тортуриите вршени врз затворениците; за кривичните постапки против болшевиците. (сн. 12)

- Извештај на делегатот Етјен Милхо, адвокат од Париз, за актуелната состојба во Југославија, за посетата на југословенските затвори; податоци за политичките затвореници по партии и години. (сн. 7)

18.04.1939

- Итно барање полициските власти да достават списоци на сомнителните лица со точно наведена причина за сомнителноста. (сн. 1)

ФОНД: 539

ОПИС: 1

ДЕЛО: 20

14.12.1932

- Резолуција за политичката емиграција: задачите на МОПР како меѓународна организација за солидарност и помош на жртвите на белиот терор;

згрижување на политичките смигранти на запад и во СССР; материјално и друго обезбедување на политичките емигранти и нивните семејства. (сн. 9)

9.12.1936

- Резолуција за организирање правна помош: заострување на класните спротивности и појава на репресии и бел терор; правната помош како форма на солидарност; мобилизација на масите за поддршка на обвинетите; повоени комисии; МОПР и меѓународната правна асоцијација (сн. 7)

2.12.1932

- Резолуција за помош на жртвите на белиот терор и заштита на политичките затвореници; принципи за давање помош и задачи на секциите во таа област; заштита на политичките затвореници. (сн. 9)

ФОНД: 539

ОПИС: 1

ДЕЛО: 33

- Преглед на активностите на Црвената помош за работниците во штрајк (Грчка секција на ЦП) за време на кампањата за Светскиот конгрес на ЦП: заедничка кампања со кампањата за општа амнестија на политичките затвореници; објавување специјални материјали за конгресот; турнеи на претставници на ЦК на КПГ во Македонија и во Тракија. (сн. 3)

ФОНД: 539

ОПИС: 1

ДЕЛО: 42

9.11.1932

- Известување за утврдувањето на кандидати на КПЈ за Конгресот: претставници на КПЈ при ИККН - Митровиќ и Воронцова. (сн. 1)

10.11.1932

- Пријавување на Т. Михајловиќ како делегат на југословенската секција на МОПР со решавачки глас. (сн. 1)

9-10.11.1932

- Анкети со податоци за делегатите за Светскиот конгрес на МПР: Н. К. Воронцова, С. Г. Михајловиќ, Г. О. Митровиќ. (сн. 7)

ФОНД: 539

ОПИС: 1

ДЕЛО: 44

31.10.1932

- Пријавување на претставници на Селанската интернационала како делегати за Светскиот конгрес на МОПР делегирани од Одделот на ИККИ за работа во селото: Бошковиќ, Дено и Соколовски. (сн. 1)

9.11.1932

- Анкета со податоци на делегатот Ф. Б. Бошковиќ, делегиран од Селанската интернационала. (сн. 2)

2.11.1932

- Изјава на В. Василев, делегат на ВМРО (Об.) (сн. 3)

1.11.1932

- Преписка меѓу активисти на ВМРО (Об.): за подготовките на јубилејниот конгрес на Црвената помош; за одредувањето делегат на ВМРО (Об.) за конгресот на ЦП; за излегувањето од печат на 8-от број на "Македонско знаме"; за материјалните тешкотии; за други партийски проблеми. (сн. 3)

9.11.1932

- Анкста со податоци на Јордан Анастасов (Бабунов) од Македонија, делегат на конгресот испратен од Антиимперијалистичката лига. (сн. 3)

ФОНД: 539

ОПИС: 1

ДЕЛО: 68

7.04.1927

- Советување на Секретаријатот со делегациите и балканските претставништва со учество на француска, англиска, американска, белгиска, швајцарска и германска делегација по прашањата за: создавањето балкански комитети; за издавањето балкански билтен; за прашањето на емигрантите и дозволата за нивната работа; за патронатската служба во разни земји; за учеството на разни земји во кампањите за амнистија на политичките затвореници. (сн. 5)

ФОНД: 539

ОПИС: 1

ДЕЛО: 71

1928

- Воведен збор на Клара Цеткин; дискусии на делегати од разни земји во врска со прашањата: законодавството на преките воени судови против трудбениците и нивните организации; правната практика во политичките процеси и организирањето на одбраната; протест на здружението на бугарските адвокати; vonсудската правда и полицијата. (сн. 93)

ФОНД: 534

ОПИС: 7

ДЕЛО: 629

27-29.1.1923

- Резолуција на дејствувањето и тактиката на ЦК на синдикатите на Југославија донесена на конференцијата на работничките организации: условите за борба, методите, средствата и организацијата на синдикатите; непосредно дејствување на пролетерските маси и нивните организации; општи непосредни задачи, борба за 8-часовен работен ден, за покачување на реалната заработка, за организационо единство на синдикатите, борба против реакцијата и др. (сн. 23)

9.12.1924

- Извештај до Синдикалната интернационала по повод последните потреси во синдикалното движење на Југославија, за состојбата на работите; за деструктивната политика на ЦК и др. (сн. 3, германски јазик)

ФОНД: 534

ОПИС: 7

ДЕЛО: 629

9.12.1924

- Извештај до Синдикалната интернационала за состојбата во синдикалното движење на Југославија, за деструктивната политика на ЦК на партијата и др. (сн. 3)

- Информација за положбата на Независните синдикати во Југославија: податоци за бројната состојба на синдикалното движење; преглед на печатот што се занимава со синдикалното движење; буџет на независните синдикати; извод од месечниот биланс; предности на ГРСЈ во однос на НС. (сн. 11)

ФОНД: 534

ОПИС: 7

ДЕЛО: 630

20.01.1925

- Информација за состојбата во синдикалното движење на Југославија: спор меѓу ЦК на партијата и ЦРСОЈ; заминување од партијата на членови на синдикатите; причини за недоразбирањата меѓу фракционерскиот ЦК на КПЈ и ЦРСОЈ; платформа за договор. (сн. 13)

31.03.1925

- По повод обединувањето на синдикалното движење во Југославија: четири тенденции за обединување: предуслови и смерници за постигнување на оваа цел. (сн. 3)

9.04.1925

16.05.1925

4.06.1925

- Писма на активисти на ЦРСОЈ до Синдикалната интернационала: осуда на ликвидаторската политика на ЦК на КПЈ спрема црвените синдикати; барање да се покачи месечната субвенција; подготвки на синдикален конгрес. (сн. 3)

9.11.1925

- Информација до Секретаријатот на Синдикалната интернационала за состојбата на синдикалното движење во Југославија: подем на работничкото движење во 1920-1923 година; префлување на внатрешариската борба на синдикатите и паѓање на нивниот авторитет; кампања за обединување на синдикатите; услови за обединување на разните синдикални струи; борба за единство на синдикалното движење во Југославија. (сн. 7)

- Резолуција на Пленумот на СРСОЈ по прашањето на единството: задачите и карактерот на работничките синдикати; единство и демократија во

движењство; свикување на заседнички конгрес; формирање единствен борбен фронт за постигнување на целите на движењето (сн. 5)

28.05.1925

- Комунике на ЦРСОЈ по прашањето на обединувањето на синдикатите: обединување на синдикатите како првостепен интерес на класната борба на пролетаријатот; против капитулација на независните синдикати и за нивно зачленување во ГРСЈ. (сн. 2)

- Резултуција по прашањето на единството донесена на Пленумот на печатарите (графичките работници): за здраво единство на синдикалното движење и за начинот на достигнување на таа цел; написи во синдикалниот печат во врска со одржаниот Пленум. (сн. 4)

**ИНСТИТУТ МАРКСИЗМА-ЛЕНИНИЗМА ПРИ ЦК КПСС
- ЦЕНТРАЛЬНЫЙ АРХИВ**

**ИНСТИТУТ ЗА МАРКСИЗАМ-ЛЕНИНИЗАМ ПРИ ЦК на КПСС
- ЦЕНТРАЛЕН ПАРТИСКИ АРХИВ**

**ФОНД: КОМУНИСТИЧКАТА ИНТЕРНАЦИОНАЛА И
БАЛКАНСКАТА КОМУНИСТИЧКА ФЕДЕРАЦИЈА
ЗА МАКЕДОНИЈА**

МФ: 4447

ГОДИНИ: 1920-1941

СНИМКИ: 792

МЕТРИ: 32,50

ЈАЗИК: руски, бугарски, српскохрватски,
германски, француски

СОДРЖИНА: Состојбата на Балканот низ документацијата на КИ и БКФ

ФОНД: 495

ОПИС: 69

ДЕЛО: 40

20.03.1931

- Советување во врска со националното прашање на Балканот, дискусии:
за националната политика на Ленин во однос на националното прашање;
односот на партијата спрема прашањето на Македонија, Тракија и Добруџа; за
паролата за балканска федерација. (сн. 12)

ФОНД: 495

ОПИС: 69

ДЕЛО: 44

27.08.1931

- Извештај на Драгачевац за: состојбата на национално-револуционерните организации на Балканот (хрватското прашање, ВМРО (Об); конкретни предлози за работа. (сн. 14)

7.09.1931

- Движењето во Косово: положбата на Косово; Албанскиот комитет "О Конори"; создавање на албански комунистички секретаријат; ширење на в."Балканска федерација" и друг комунистички печат; работата на фракцијата и комисиите; економската политика на Балканскиот центар. (сн. 17)

ФОНД: 495

ОПИС: 69

ДЕЛО: 262

16.07.1933

- Хрватскиот националфашизам: улога, задачи и цели на националфашизмот; врски со националреформизмот; примена на шовинизам и социјална демагогија; односот на партијата според националфашизмот. (сн. 10)

ФОНД: 495

ОПИС: 69

ДЕЛО: 272

16.02.1935

- Организационата состојба на КПЈ: број на членови на партијата по области; организациони недостатоци; печат и легална и нелегална литература; реорганизација на партијата; акции на партијата. (сн. 8)

ФОНД: 495

ОПИС: 3

ДЕЛО: 143

31.05.1929

- Декларација на ИБ на БКФ по повод "Хрватско-македонскиот договор" склучен меѓу ВМРО и групата на Павелиќ: разобличување на вистинските цели на ВМРО и павелиќевците; засилување на работата на комунистите меѓу угнствените маси. (сн. 5)

ФОНД: 495

ОПИС: 3

ДЕЛО: 332

11.07.1932

- Записник од седницата на Политсекретаријатот на ИККИ: резолуција на Балканскиот лендерсекретаријат за политичката положба во Југославија и задачите на КПЈ. (сн. 1)

3.10.1932

- Резолуција за политичката положба и задачите на КПЈ: ширење на револуционерното движење; реализација на паролите на партијата; создавање партиски организации во најголемите индустриски центри; јакнење на синдикалното движење; создавање партиски организации и селски комитети на село. (сн. 6)

ФОНД: 495

ОПИС: 3

ДЕЛО: 402

11.01.1934

- Записник од седницата на Политсекретаријатот на ИККИ во врска со македонското прашање. (сн. 1)

23.02.1934

- Резолуција за македонското прашање и ВМРО (Об.): подслбата на Македонија и положбата на Македонија во трите поробени делови; политиката на завојувачите во Македонија; дејноста на фашистичката ВМРО на В. Михајлов; дејноста на ВРМО (Об.) во трите дела на Македонија; ВМРО (Об.) и балканските комунистички партии. (сн. 4)

ФОНД: 495

ОПИС: 3

ДЕЛО: 411

3.05.1934

- Декларација за балкански пакт на ЦК на КП на Романија, Југославија, Бугарија, Грција и Турција. (германски јазик, сн. 6)

19.04.1934

- Декларација за балкански пакт на ЦК на КП на Романија, Југославија, Бугарија, Грција и Турција: "Балкански пакт" создаден од владите на Романија, Југославија, Бугарија, Грција и Турција. (сн. 6)

ФОНД: 495

ОПИС: 3

ДЕЛО: 412

11.04.1934

8.05.1934

- Писмо до КПЈ во врска со организациони прашања: мерки за интензивирање на работата околу организирањето и зацврстувањето на партиските организации во земјата; самоиницијативност на членовите на организациите; уважување на националниот момент и др. (сн. 6)

ФОНД: 495

ОПИС: 3

ДЕЛО: 414

29.04.1934

- Програма за дејствување на КПЈ во селото: тешката положба на селското население во Југославија; "мерките" на владата; бесправие, терор и насилиство; паролата на КП за заедничка револуционерна борба на работниците и селаните против заедничкиот непријател. (сн. 7)

ФОНД: 495

ОПИС: 11

ДЕЛО: 371

1.05.1939

- Преписка меѓу партиски активисти во врска со организирањето на дејноста, раствурањето партиски печат и сл. (сн. 2)

28.06.1941

- Валтер - За положбата и настаните во Југославија: за реакционерната политика на владата Цветковиќ-Мачек; причини за брзиот пораз на Југославија; линија на КПЈ по однос на војната; дејствување на КПЈ во окупираниот земја; издавачка дејност на партијата, партиски школи и курсеви; партијата и синдикатите; економската положба на работниците пред и по окупацијата. (сн. 14)

ФОНД: 495

ОПИС: 18

ДЕЛО: 875

1.03.1931

- Голдштајн - Некои забелешки во врска со извештајот на Тимов во Комисијата за националното прашање: развитокот на капитализмот во балканските земји по Првата светска војна; кризата на капитализмот и судирот со феудалните остатоци; положбата во Романија; решавање на противречностите од страна на пролетаријатот по пат на револуција; критика на Тимов на паролите за националното прашање; толкување на паролата за самоопределување до отцепување. (сн. 24)

17.03.1931

- Бесарабија: статистички податоци за населението по националност; социјалниот состав на населението; националнореволуционерното движење во Бесарабија; задачи на КП на Романија и организацијата во Бесарабија. (сн. 46)

6.03.1931

- Кусинен - За националното прашање во капиталистичките земји во Европа: националното прашање во европските земји по Првата светска војна; политиката на КП во однос на правата на угнетените нации; скршнувања од линијата на Коминтерната. (сн. 32)

14.03.1931

- Кусинен - Слаб дел на фронтот на Коминтерната: слабости на КП во однос на прашањето за положбата на угнетените нации; масовни движења во повеќе европски земји; политика на колонијално поробување и грабеж во земјите анектирани од империјалистичките земји; препораки на Ленин; изработка на нова национална програма за секоја комунистичка партија. (сн. 32)

25.05.1931

- Промеморија за националното прашање во Европа: за основната разлика во поставувањето на националното прашање во предоктомврискот период и во сегашно време; како да се поврзе во практиката националното прашање со прашањето за советска револуција; за карактерот на револуцијата во врска со националното прашање; за начинот на реализирање на паролата

"самоопределување до отцепување"; националната платформа на КП на Полска. (сн. 18)

12.07.1931

- Кусинен - За националното прашање во капиталистичка Европа: принципи на политиката на КП во врска со решавањето на националното прашање; разликата во поставувањето на националното прашање пред револуцијата и во сегашно време; поврзување на националното прашање со прашањето за советска револуција во една држава; за карактерот на револуцијата во врска со националното прашање; за диференцијалниот пристап кон решавање на националното прашање во различни земји на Европа и особено на Балканот (сн. 24)

27.05.1931

- Кон прашањето за националноослободителното движење на угнетените народи на Европа: апел на Атниимперијалистичката лига против националното угнетување во Европа; положбата на поробените нации во новосоздадените држави по Првата светска војна; основни барања на националноослободителните движења; единство на националноослободителното движење со меѓународното револуционерно работничко движење. (сн. 6)

- Задачи на КП во областа на националното прашање: Полска-положбата на народите насилено вклучени во полската држава и на националните малцинства; Западна Белорусија и Западна Украина; Литванија; Положбата на Ереите и Германците како национални малцинства во Полска. (сн. 18)

ФОНД: 495

ОПИС: 58

ДЕЛО: 11

9.03.1926

- Положбата во Македонија и спроведувањето на решенијата на КИ за организационо зајакнување на движењето; одредување лица за областен

секретар за спроведување на политичката и организацисоната линија на партијата; разгледување на погрешните сфаќања на кандидатот за задачите, улогата и карактерот на Комунистичката партија. (сн. 7)

ФОНД: 495

ОПИС: 3

ДЕЛО: 63

22.05.1928

- Проглас на ИК на КИ до членовите на КПЈ: за кризата на КПЈ; за фракциските борби и намалувањето на членството на партијата и независните синдикати; апел на КИ за надминување на грешките и слабостите на КПЈ. (сн. 11)

ФОНД: 495

ОПИС: 11

ДЕЛО: 1035

9.12.1935

- Записник од седницата на ИККИ - Резолуција во врска со југословенското прашање: се одобрува иницијативата на КПЈ за формирање легална работничка партија на единство; да се формираат акциони комитети; да се почитува правото на националностите за самоопределување; да се засили борбата за антифашистички народен фронт и борбата за амнестија на политичките затвореници и емигранти. (сн. 4)

ФОНД: 495

ОПИС: 20

ДЕЛО: 141

8.07.1939

- Записник од седницата на ИККИ - Резолуција на Секретаријатот на ИККИ во врска со задачите на балканските КП во услови на закана од фашистичка агресија. (сн. 3)

8.07.1939

- Платформа на народното движење за балкански блок за одбрана од фашистичката агресија: залагање за политика на мир, соработка и заемно почитување на балканските држави. (сн. 2)

19.03.1930

- Резолуција на Секретаријатот на ИККИ во врска со БКФ: за реорганизацијата на работата на БКФ; за информативниот билтен "Инпрекорп"; за раководењето на националнореволуционерното движење. (сн. 1)

ФОНД: 495

ОПИС: 70

ДЕЛО: 3

24.12.1920

- Решение на југословенската влада за соодветните мерки во случај на нереди, штрајкови и бунтови во рударските претпријатија во Кралството. (сн. 3)

29.12.1920

- Решение на југословенската влада против разурнувачките елементи: забрана на секаква комунистичка и др. пропаганда; забрана на комунистички печат; наредба за предавање на оружјето и др. (сн. 3)

ФОНД: 495

ОПИС: 70

ДЕЛО: 13

20.06.1922

- Извештај на делегати на КПЈ од IV конференција на БКФ: извештај на егзекутивата на БКФ; извештај на секциите; положбата на Балканот; синдикалното движење. (сн. 15)

- Извештај за делегатската работа на југословенската делегација на IV конгрес и за држењето на делегацијата; извештај за работата на Балканската конференција. (сн. 4)

ФОНД: 495

ОПИС: 70

ДЕЛО: 16

- Г. Цвијиќ - Предлог-резолуција за националното прашање: за прекинување на политиката на национална хегемонија и угнетување на народите; националните противречности на државата на СХС; Независната работничка партија на Југославија; признавањето на правото за самоопределување до отцепување на одделните народи; борба за воспоставување на властта на работниците и селаните. (сн. 7)

ФОНД: 495

ОПИС: 70

ДЕЛО: 25

- С. Стефановиќ - Аграрното прашање и аграрната реформа во Југославија: почетоци на аграрната реформа во Видовденскиот устав (1919-1921); положбата на Балканскиот Полуостров пред реформите; положбата во Босна и Херцеговина; Македонија, Далмација, Хрватска и Славонија, Словенија, Војводина; политичките партии и аграрната реформа. (сн. 15)

ФОНД: 495

ОПИС: 70

ДЕЛО: 29

- Општата ситуација во Југославија отсликана на страниците на "Организовани радник"; националното прашање; создавање единствен фронт на селаните и работниците. (сн. 2

ФОНД: 495

ОПИС: 70

ДЕЛО: 31

1924

- К. Новаковиќ, “Македонија на Македонците” - за значењето на Македонија и осврт на историјата на последните децении; Независната работничка партија и националното прашање во Македонија; решавање на аграрното прашање. (сн. 23)

ФОНД: 495

ОПИС: 70

ДЕЛО: 33

8.03.1925

- Акт на ЦК на КПЈ во врска со нејзината политика по македонското прашање: морална и др. поддршка на националнореволуционерното движење во Македонија. (сн. 2)

ФОНД: 495

ОПИС: 20

ДЕЛО: 34

- Бошковиќ, Положбата во Југославија: статистика на народите во Југославија (попис од 1921 г.); создавање на Кралството на СХС; Видовденскиот устав и фашистичкиот режим во Југославија; борбата на угнетените нации за национално ослободување; појавата и дејствувањето на КПЈ. (сн. 6)

- Националното прашање на Балканот: создавање на многунационални држави на Балканот; создавање на Југославија; хегемонија на српската буржоазија; идеите на Народната работничка партија на Југославија; задачите на КПЈ. (сн. 17)

ФОНД: 495

ОПИС: 70

ДЕЛО: 36

13-14.04.1924

- Резолуции на III конгрес на КПЈ: Резолуција за националното прашање - право за самоопределување на сите нации до отцепување, за прераснување на националните движења во револуционерна борба на чело со КПЈ; Резолуција за аграрното и селанското прашање - нерешено аграрно прашање, колонизација со цел за денационализација, аграрната реформа од 1919 год., економската положба на селото; задачи на КПЈ во врска со аграрното прашање. (сн. 11)

ФОНД: 495

ОПИС: 70

ДЕЛО: 39

14-19.08.1926

- Преписка меѓу партиски активисти во врска со тајните активности на партијата. (сн. 3)

ФОНД: 495

ОПИС: 70

ДЕЛО: 48

09.1927

- Извештај за организационата и бројната состојба на партиското членство; социјалниот состав на членовите; односот на партијата и ВМРО. (сн. 2)

ФОНД: 495

ОПИС: 70

ДЕЛО: 55

8.02.1928

- Извештај за работата на партиската организација во Македонија од октомври 1927 - февруари 1928 година; врските меѓу членовите и партијата; теророт на властите во Македонија; врските со ЦК на КПЈ. (сн. 2)

02.1928

- Апел на македонски граѓани да се запознае јавноста за жртвите на теророт на властите во Македонија. (сн. 1)

ФОНД: 495

ОПИС: 70

ДЕЛО: 91

19.03.1933

25.12.1933

- Преписка меѓу ЦК на КПЈ и партиски активисти за нивната работа во Македонија: формирање на МК и ОК за Македонија; создавање РСО; организирање кампањи за изборите; воспоставување врски низ Македонија; ширење комунистичка пропаганда. (сн. 12)

ФОНД: 495

ОПИС: 70

ДЕЛО: 108

11.03.1934

- Извештај на инструкторот Алексиќ за неговата работа во Македонија: избор на привремен Областен комитет; воспоставување врски со др. места; идеолошка и организациона работа; избори за работнички комори; штрајкачко движење; печат; кадри и др. (сн. 13)

05.1934

- Писмо на ЦК на КПЈ до комунистите во Македонија: положбата на Македонија под властта на српската буржоазија; ширење на работничкото движење; формирање на партиска организација; работа на село, меѓу младината и жените. (сн. 8)

ФОНД: 495

ОПИС: 70

ДЕЛО: 113

2.07.1934

- Решение на Управата на полицијата во Скопје да го тужи К. Солевиќ-Рацин и др. за ширење комунистичка пропаганда и за дејност против безбедноста и поредокот на државата. (сн. 21)

ФОНД: 495

ОПИС: 70

ДЕЛО: 152

10.02.1936

- Изјава на В. Мачек за Македонија: за самобитноста на македонскиот народ; за илегалната борба против великосрпскиот режим за слободна Македонија во југословенската држава. (сн. 1)

ФОНД: 495

ОПИС: 70

ДЕЛО: 190

9.03.1926

- За положбата во Македонија и спроведувањето на решенијата на КИ за организационо зајакнување на движењето: одредување лице за областен секретар за спроведување на политичката и организационата линија на партијата;

разгледување на погрешните сфаќања на кандидатот во врска со задачите, улогата и карактерот на КП. (сн. 7)

20.03.1926

- Извештај за работата на пленумот на ИККИ: борба против десните елементи во Франција и ултраправите во Германија; решавање на националното прашање; изградба на тактика за работа со масите; реорганизација на ИККИ по препорака на РКП. (сн. 3)

26.05.1926

- Извештај за работата на III конгрес на КПЈ: политичката ситуација и задачите на партијата; националното прашање; синдикалното и аграрното прашање; организациони прашања и Статутот. (сн. 2)

мај, 1926

- Положбата во Македонија: економска и политичка ситуација; разни здруженија и организации; македонското национално движење; комунистичката партија. (сн. 4)

6.02.1926

- Писмо на Бертолд (Владетиќ) за положбата во КПЈ: за фракционерските борби во партијата; за зајакнувањето на партијата со ликвидирањето на опозицијата. (сн. 3)

12.05.1927

- Извештај на Вукашин Марковиќ за состојбата во Црна Гора: соработка меѓу национал-револуционерите и комунистите; подготовка на масите за револуција; недостиг на средства за дејствување на Црногорскиот револуционерен комитет. (сн. 2)

24.07.1928

- Состојбата во Југославија по 20 јуни: криза на единството на државата на СХС; дејствување на партијата на Радиќ; акции на КПЈ; "леви" и "десни"

скршнувања од линијата на партијата; дејствување на синдикатите; организациона состојба на партијата; нелегална литература; соработка со ИККИ. (сн. 7)

13.11.1933

- Писмо на партиското раководство на КПЈ во врска со работата на ПР и меѓусебните односи на ПР: разјаснување на некои грешки од "десен" и "лев" карактер; борба за заздравување и консолидација на партијата. (сн. 6)

15.08.1936

- Писмо на ЦК на КПЈ до ЦК на ВКП(б) и Сталин во врска со "откривањето на подлите планови на троцкистичко-зиновјевските изроди". (сн. 2)

1.07.1937

- Писмо до Тито во врска со апсењето на Леви и неговото прогласување за предавник. (сн. 1)

13.02.1926

- Извештај за организационата, бројната и социјалната состојба на партијата; состојбата во Војводина, Босна, Македонија и во Црна Гора. (сн. 2)

ФОНД: 495

ОПИС: 70

ДЕЛО: 198

2.07.1933

- Податоци за состојбата во затворите во Југославија испратени до претставништвото на КПЈ при ИККИ.

11.07.1933

- Положбата на политичките затвореници во затворите и односот на партиското раководство спрема нив: борба на затворениците за подобрување на

условите; врски меѓу партијата и затворениците; обезбедување материјална, морална и др. помош. (сн. 6 + 11)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1181

21.11.1926

- Извештај на претставник на ВМРО (Об.) за одржаниот митинг на Балканскиот комитет во Париз со цел правилно научно-политички да се постави македонското прашање. (сн. 7)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1182

1926

- Црвена помош, Билтен на Извршниот комитет на Интернационалната црвена помош, бр. 1-12, јануари-декември 1926 година.(сн. 127)

ФОНД: 539

ОПИС: 6

ДЕЛО: 1190

15.12.1927

- Известување на Комитетот за заштита на жртвите на фашизмот и белиот терор под претседателство на Анри Барби дека организира голема изложба во Париз со цел да ја прикаже низ слики и документи положбата во која се наоѓа италијанскиот народ.

- Новости во врска со случајот Сако и Ванцети - бегство на Греко Калогеро и Донато Карильо. (сн. 3)

- Список на членовите на Комитетот за заштита на жртвите на фашизмот. (сн. 3)

15.01.1927

- "Заштита на жртвите од фашизмот и белиот терор" - билтен: за одржувањето во Париз против митинг против фашизмот во Литванија; за билансот на фашистичките насилиства во Италија во 1926 година; за тешката положба на политичките затвореници; за масовните апсења; за нечесните судења; за репресиите врз националните малцинства и др. (сн. 12)

14.01.1928

- Кампања на Комитетот за заштита на жртвите на фашизмот и белиот терор против претерувањето на напредни лица од Италија од страна на режимот на Дуче и апел за отпор против фашизмот. (сн. 1)

- Информација на Балканската агенција дека Матијас Ракоши, кој започнал штрајк со глад во унгарскиот затвор Ваиз, се наоѓа во животна опасност. (сн. 1)

30.05.1928

- Комитет за заштита на жртвите на белиот терор на Балканот: Зборник трудови од меѓународната конференција одржана во врска со положбата на синдикатите на Балканот: во Романија, Бугарија, Југославија, Грција, Унгарија и Турција. (сн. 7)

ФОНД: 539

ОПИС: 5

ДЕЛО: 518

- За положбата на политичките бегалци од Југославија: масовна појава на политички бегалци по државниот удар на 6 јануари 1929 година. (сн. 1)

- Фотографии на активисти на СКОЈ, на затворот во Пожаревац и др. (сн. 3)

11.01.1933 "Зора"

- Декларација на Корошец за автономија на Словенија во рамките на Југославија и обединување на словенечкиот народ во една политичка единица. (сн. 1)

31.01.1933 "Време"

- Информација за донесената пресуда на група Хрвати поради набавување и раствурање антидржавна литература и оружје. (сн. 1)

1.02.1933 "Време"

- Интервју со д-р Мачек за неговите ставови во врска со ослободувањето на југословенските народи од сриската хегемонија. (сн. 1)

26.02.1933 "Зора"

- Интервју на д-р Мачек во врска со идејата за седум автономни провинции во Југославија. (сн. 1)

15.02.1933 "Време"

- Информација за смртната пресуда на Рајко Ранѓеловиќ, агент на Македонскиот комитет. (сн. 1)

1.10.1923 "Време"

- Информација за акциите на четите на Македонскиот комитет од Софија во околната на Гевгелија и за загинувањето на водачот С. Макданов. (сн. 1)

- Народниот фронт во борба за амнестија: за ширењето на движењето за борба за амнестија на политичките затвореници во Југославија. (сн. 1)

- "Песна за животот и смртта на Јордан Љубибродски: податоци за животот и дејноста на бугарскиот револуционер. (сн. 1)

29.07.1939

- Тито-Ѓуро Ѓаковиќ (биографска белешка): за тешкиот живот на револуционерот; за неговата револуционерна борба; борбата за создавање на КПЈ; неговите настојувања за чистење на партијата од фракционерските борби; поставувањето на Ѓуро Ѓаковиќ за секретар на ЦК на КПЈ; неговото апсење и смртта. (сн. 3)

**РОССИЙСКИЙ ЦЕНТР ХРАНЕНИЯ И ИЗУЧЕНИЯ ДОКУМЕНТОВ
НОВЕЙШЕЙ ИСТОРИИ - МОСКВА**

**РУСКИ ЦЕНТАР ЗА ЧУВАЊЕ И ПРОУЧУВАЊЕ НА
ДОКУМЕНТИ ОД НАЈНОВАТА ИСТОРИЈА - МОСКВА**

**ФОНД: КОМУНИСТИЧКАТА ИНТЕРНАЦИОНАЛА И
БАЛКАНСКАТА КОМУНИСТИЧКА ФЕДЕРАЦИЈА
ЗА МАКЕДОНИЈА**

МФ: 4448

ГОДИНИ: 1923-1935

СНИМКИ: 892

МЕТРИ: 35,40

ЈАЗИК: руски, германски, француски, бугарски, српски

СОДРЖИНА: Состојбата на Балканот низ документацијата на КИ и КБФ

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1356

22.03.1923

22.11.1923

- Акт на ЦК на Меѓународниот црвен крст до ЦК на КПЈ за одржаниот солидарен протест во врска со политичките затвореници; известување за уплатените средства. (сн. 3)

7.12.1923

8.12.1923

- Акт до ЦК на КПЈ со известување дека уплатените средства се употребиле за набавка облека за емигрантите во Бугарија; барање понатаму помошта во парични средства да се испраќа директно во Москва. (сн. 6)

22.12.1923

- Акт до ЦК на КПЈ во врска со помошта на затворениците; сугестији како да се организира работата на Црвениот крст во Југославија: да се формираат постојани организации - членки со повеќе секции итн. (сн. 24)

- Список на осудените Југословени од 1900-1919 година. (сн. 1)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1358

24.06.1924

- Извештај за трошоците на Провинцискиот комитет на Словенија; пресметка на материјалните средства во актива и пасива. (сн. 5)

7.07.1924

- Извештај од ЦК на КПЈ до Меѓународниот црвен крст во Москва во врска со средствата собрани во Словенија, Босна, Војводина и во Македонија (за Македонија нема податоци); собирање средства во Далмација. (сн. 11)

15.11.1924

- Акт на Црвениот крст на Југославија до Балканското биро на Меѓународниот црвен крст во Виена во врска со манифестациите по повод Црвената недела (1-7.12): плакати, слики, активирање на печатот и тн.; списоци на затворениците во југословенските затвори. (сн. 3)

- Статистички податоци за бројот и составот на политичките затвореници во југословенските затвори во ноември 1924 година. (српски јазик, сн. 2)

- Статистички податоци за бројот и составот на политичките затвореници во југословенските затвори во ноември 1924 година. (германски јазик, сн. 4)

29.12.1929

- Извештај за апсењата во Македонија во текот на декември врз основа на Законот за заштита на државата; помош на затворените со средства на Црвениот крст. (сн. 1)

21.02.1926

- Статистички податоци за бројот и составот на политичките затвореници во југословенските затвори во декември; за бројот на пуштените затвореници. (сн. 2)
- Податоци за жртвите на реакцијата во Македонија со висина на казната на осудените. (сн. 2)

ФОНД: 539

ДЕЛО: 1359

ОПИС: 3

15.04.1924

- Известување за писмата и извештаите испратени од ЦК на КПЈ до Меѓународниот црвен крст. (сн. 3)

3.07.1925

- Извештај за прогонувањата на носителите на револуционерното движење во Југославија. (сн. 1)
- Писмо до Ст. Тадиќ во кое се изразува протестот на Селанската интернационала поради политиката на југословенската влада за репресии врз носителите на селанското и работничкото движење во Југославија. (сн. 1)

29.06.1925

- Акт од Меѓународниот црвен крст до Секцијата во Југославија во врска со касовиот извештај; барање да се наведат приходите и расходите и да се извести за буџетот; касов извештај на југословенската секција за март, април и мај 1925 година. (сн. 7)

08.1925

- Акт на Извршниот комитет на Меѓународниот црвен крст до Секцијата на МЦК во Југославија во врска со дејноста на Црвената помош, прашањата за буџетот, организацијата, правната заштита. (сн. 3)

- Телеграма на француски и руски јазик од Президиумот на Меѓународното правно биро до југословенското Министерство за правда со протест против прогоните, апсењата и малтретирањата на селанските и работничките ективисти во Белград. (сн. 2)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1360

25.01.1925

- Информација за политичката состојба во Југославија; извештај за "белиот терор" и за работата на организацијата на Црвениот крст; табеларен преглед на жртвите на реакцијата во Далмација од мај 1924 до април 1925 година. (германски и српски јазик, сн. 4)

18.05.1925

- Извештај на организацијата "Црвена помош" за процесите во Белград, Загреб, Љубљана, Нови Сад, Скопје, Црна Гора и во Словенија. (сн. 2)

13.09.1925

- Записник од конференцијата на ЦК на КПЈ одржана на 13.09.1925 година во врска со положбата во Југославија и изборот на нов ЦК. (сн. 11)

01.1925

- Извештај од југословенската секција на Црвениот крст за бројот на политичките затвореници во Србија, Хрватска, Босна, Далмација и во Македонија. (сн. 3)

13.09.1925

- Извештај за формирањето и работата на Обласниот одбор на Црвениот крст за Хрватска и Словенија (од 14.03. - 31.12.1924 год., сн. 2)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1361

5.04.1925

- Извештај до Меѓународниот црвен крст во Москва во врска со жртвите на "белиот терор"; за осудените на робија и за собирањето помош за затворениците. (сн. 4)

7.12.1925

- Акт до Меѓународниот црвен крст во Москва во врска со собирањето помош за бугарските емигранти; за прифаќањето на емигрантите, нивното сместување во логори во разни градови; извештај за буџетската 1925 година; за приходите и расходите по градови во Србија, Босна и во Македонија. (сн. 5)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1362

26.02.1926

- Известување на југословенската секција на Црвениот крст за одложувањето на Пленумот на Црвениот крст; позитивна оценка на дејноста на југословенската секција; најава дека ќе испратат материјали за апсењата и теророт на југословенските власти; организациони прашања и задачи на АГИТПРОП; финансиски прашања (сн. 11)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1364

22.01.1926

- Извештај за работата на југословенската организација на МОПР: услови за работа на секцијата; организациони прашања; организациона структура;

дејноста на ЦК; собирање средства и нивна распределба; правна заштита и пропагандна работа; создавање легални комитети за помош. (сн. 19)

05.1926

01-05.1926

01-09.1926

- Извештај на ЦК на југословенскиот Црвен крст во врска состојбата во организацијата; планирање скоро одржување конференција во Белград; извештај на АГИТПРОП за недостатоците во работата; посебни кампањи по градовите; издавање брошури и др.; работничка солидарност; извештај во врска со "белиот" терор; апсење на активистите и членовите во сите поголеми градови, меѓу кои и во Скопје; извештај за работата на југословенската секција на МОПР од јануари до септември 1926 г. (сн. 45)

- Извештај на очевидец за животот на политичките заробеници во затворот во Митровица. (зн. 3)

1.09.1926

- Статут на Лигата за заштита на правата на граѓаните и за помош на жртвите на реакцијата; план за работа на лигата; Декларација за заштита на правата на граѓаните и за помош на жртвите на реакцијата (сн. 11)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1365

- Информација за пресудите на југословенските судови против црногорските борци за слобода. (сн. 1)

12.1926

- Извештаи за апсења и политички процеси во Белград. (сн. 3)

22.01.

- Извештај за апсењето во Висна на познатиот комунистички активист од Црна Гора Вукашин Марковиќ; податоци за неговата дејност. (сн. 2)

9.09.1926

- Извештај за одржувањето на II југословенски правнички конгрес во Јубљана. (сн. 2)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1366

30.11.1927

- Д. Влахов - Осврт на македонското националноослободително движење во минатото; барање помош од МОПР за затворениците, вдовиците и сираците - жртви на режимот. (сн. 4)

20.03.1927

24.03.1927

- Извештај на југословенската секција на Црвениот крст за акциите против теророт на режимот; за тешкотиите во работата; за статутот и организацијата; за организацијата на работата во провинцијата; за работата на Акциониот комитет; за финансиската состојба; извештај за работата на провинциските комитети на ЦК на Хрватска и Славонија во 1927 година; извештај за теророт во 1927 година; извештај за теророт во југословенските затвори; извештај за затворениците во Хрватска и во Славонија во ноември 1927 година; извештај од секцијата за новиот терористички бран во Југославија; за масовните апсења во Белград; условите во затворите; прогоните во Хрватска и во Славонија; штрајк со глад во затворот во Сремска Митровица. (сн. 30)

март-април 1927

- Информација "Во заатвортите на Митровица" - за штрајкот со глад на политичките затвореници; барање да се подобрят условите за живот во затворите. (руски и германски јазик, сн. 8+7)

март-април 1927

- Извештај за штрајкот со глад на политичките затворници во затворот во Митровица. (германски јазик, сн. 7)

декември 1927

- Информација за одржаниот во Загреб процес на работникот Теодор Зориќ обвинет за ширење на весниците "Балканска федерација" и "Македонско дело" како и за ширење на идеите на ВМРО (Об.). (сн. 1)

- Повик "Лелек од Македонија" на македонски граѓани поради очајната положба: теророт на српските власти и на организацијата на Протогеров, тешката положба во затворите и др. (сн. 4)

21.03.1927

- Информација за организацијата и дејноста на Црвениот крст во Југославија; план за работа на ЦК на југословенската секција на Црвениот крст; циркулар до сите политички затвореници; обраќање по повод годишнината на Париската комуна. (сн. 10)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1367

7.01.1928

- Извештај на југословенската секција на ЦК до централата во Москва во врска со состојбата; за кампањата против теророт во затворите; за прашањето на Лигата; подготовката на процесите; македонското прашање - подготовкa за Конференцијата (сн. 3)

24.01.1928

- Општо за Конференцијата; прашањето за секретар; работата во Белград; подготвувањето на билтени и брошури; поставување на македонското прашање. (сн. 4)

29.02.1928

- Информација до Бирото на Црвената помош во Висна за апсењето на највисоки партиски функционери во Белград; подготвка на судски процес; барање средства за организирање квалитетна одбрана. (сн. 6)

19.02.1928

- Информација на југословенската секција на ЦК за изречените пресуди на обвинетите за дејствување против државата; за прашањето на поддршката на национал-револуционерното движење на Црна Гора и помошта на црногорските затвореници. (сн. 14)

мај, 1928

- Упатства за структурата на Организацијата за помош на жртвите на реакцијата; за раководењето, задачите на раководството, финансите; ставот на ЦК на МОПР во врска со прашањето на легализација; директива за легализација на Организацијата, состојбата во Југославија по десет години постоење. (стр. 16)

јуни 1928

- Проглас на ЦК на Црвената помош во врска со состојбата во Југославија по 10 години постоење; Резолуција на конференцијата на Црвената помош од јануари 1928 година; писмо од конференцијата на југословенската секција на Црвената помош до странските секции со барање заштита за југословенските затвореници; извештај за комунистичкиот процес во Белград од февруари 1928 година. (сн. 20)

3.12.1928

- Извештај на ЦК на југословенската секција на МОПР: историјата на МОПР во Југославија; последната земска конференција и работата по неа; задачи на МОПР; финансиска состојба; табеларен приказ на политичките прогони во Југославија во првото полугодие на 1928 година и помошта на политичките жртви. (сн. 13)

- "Македонскиот пекол" - апел до целата југословенска јавност и до другите земји; резолуции од конференцијата на Црвениот крст на БиХ, Црна Гора,

Војводина, Хрватска и Славонија; записник од конференцијата на ЦК на Црвениот крст на Хрватска и Славонија; табеларен приказ на прогоните во Југославија и одделно за Загреб во јануари 1928 година; писмо со барање помош за југословенските затвореници уапсени пред јануари 1928 година; список на мачени и убиени југословенски другари во април-мај 1928 година. (сн. 18)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1368

19.04.1929

30.05.1929

- Извештај на југословенската секција во врска со прогоните и апсењата во Загреб; извештај од Белград за апсења и мачења во затворите; податоци за затворените лица од Ихтман и Самоков. (сн. 5)

17.10.1929

- Статистички податоци за политичките убиства извршени од страна на диктатурата во Југославија: убиства на македонски студенти од Скопје; имиња на убиените Македонци од Струмица, Кочани и др.; директиви на комитетите на МОПР за понатамошната работа. (сн. 13)

- Плакат со слики на петтемина водачи на СКОЈ убиени од диктатурата, повик на југословенската секција на МОПР за собирање помош за семејствата на жртвите и за затворениците. (сн. 5)

- Резолуција на конференцијата на комунистичките партии одржана во Констанца за спроведување интернационална политичка кампања против воено-фашистичката диктатура во Југославија. (сн. 2)

1.12.1929

- "Пролетер" - орган на ЦК на КПЈ: прокламирање на Југославија наместо дотогашното Кралство на СХС; решенија на VI пленум на ЦК на КПЈ; проглас на Конференцијата на средноевропските комунистички партии до работниот народ

на сите земји; земска конференција на Независниот синдикат на Југославија; соопштение на ЦК на КПЈ во врска со тортурите на југословенскиот режим.(сн. 6)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1369

14.01.1929

30.10.1929

- Преписка во врска со учеството на југословенската делегација на партиската конференција во Дрезден; писмо од група југословенски комунистички емигранти во Берлин до ИК на МЦК во Москва во врска со интензивирањето на помошта на Црвениот крст за Југославија; барање да се дејствува против ужасите на режимот; акт до МЦК во Москва во врска со кампањата на ЦК во Југославија против "белиот" терор; организирање акции за собирање пари; изработување летоци; информирање на печатот; покана на видни личности и други акции. (сн. 16)

2.12.1929

- Акт на група југословенски политички емигранти во Берлин до ЦК во Белград во врска со судските процеси против повеќе лица поради комунистичка пропаганда и шпионажа; барање да се упатат во Југославија новинари за да се разоткрие злосторничката дејност на властите; за обезбедување средства за покривање на трошоците за оваа намера треба да се заложи и југословенската организација на Црвениот крст; известување за изложбата "Смрт и терор во Југославија". (сн. 3)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1370

15.01.1930

- Известување за комунистите на кои им претстои судски процес поради дејноста во Белград, Осиек, Загреб во декември 1929 година; обвинети за наводна

шпионажа и осудени на тешки казни; обраќање на МЦК во Москва до австрискиот ЦК да им се даде помош на лицата пребегнати од Југославија во Австрија под притисок на режимот на СХС; сугестији за изработка на брошура за диктатурата во Југославија, за дејствување преку печатот и организирање изложба против диктаторскиот режим .(сн. 2)

јуни 1930

- "Млади болневик" - орган на СКОЈ: информација за одржувањето на Соколски слет - со навестување на фашизмот и војната против СССР; напис за злосторствата на српската полиција; за судењето на група загребски комунисти обвинети за дејства против државата; за процесот Мачек-Бернадик; од говорот на Марко Орешковиќ на Белградскиот процес. (сн. 4)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1371

11.11.1931

- Писмо до југословенската секција на МОПР во врска со положбата во организацијата; сугестији за создавање легални комитети на помош. (сн. 2)

19.11.1931

- Извештај на ИК на МОПР за положбата во организациите и групите на МОПР во Југославија во услови на чести провали. (сн. 2)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1372

20.09.1931

- Извод од рефератот на Гласер во врска со револуционерната работа во Југославија; статистички податоци за прогоните и судењата; ситуацијата во Љубљана, Загреб, Осиек, Нови Сад, Бечкерек, Белград, во провинцијата;

положбата на затворениците во Сремска Митровица; помош на политичките затвореници и нивните семејства. (сн.8)

24.09.1931

- Извештај за трите комунистички процеси во Словенија; општи забелешки во врска со процесите против комунистите во Југославија; процеси против П. Кастрин и М. Барл; процес против германските селани; карактеристики на овие процеси. (сн. 17)

мај, 1931

- "Пролетер" - орган на ЦК на КПЈ: за состојбата во земјата од 1.05.1930 до 1.05.1931 година; за состојбата во СССР и буржоаската пропаганда против него; за положбата на невработените и за штрајковите; за реализирањето на петгодишниот план во СССР; за судењето на контраволуционерите во Москва; за сверствата на загрепската полиција. (сн. 8)

јуни, 1931

- "Глас" - билтен на Југословенскиот централен интерсиндикален одбор: за штрајковите во Југославија пред диктатурата; делегати од Франција и Белгија во СССР; комунизмот и националното прашање; прашање на единствениот фронт на пролетаријатот; заострување на светската економска криза и задачи на комунистичките партии; економска криза во Југославија. (сн. 8)

септември 1931

- "Млади большевик" - орган на СКОЈ: за регрутирањето млади момчиња; извештаи за работата на младинските организации по покраини; за подготовките за војна; меѓународни вести и др. (сн. 6)

ноември 1931

- "Млади большевик" - орган на СКОЈ: за положбата во земјата во услови на воено-фашистичка диктатура; 14 години од победата на Октомвриската револуција; за прославата на 1 декември; за положбата на работната младина; за организирање револуционерни синдикати; за соработката меѓу партиската и

младинската организација; меѓународни и балкански вести; фашистички избори и др. (сн. 10)

15.12.1931

- "Билтен" - орган на револуционерната емиграција од Југославија: заострување на кризата, ширење на борбата на масите во Југославија; писмо на еден новинар од Југославија за состојбата во земјата; вооружување против Советска Русија и др. (сн. 5)

- Листа на комунистите убиени во Југославија од страна на фашистичката диктатура. (сн. 1)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1373

11.11.1931

- Извештај за положбата во југословенските затвори: бројност, распоред, положба, штрајкови на затворениците, барања на затворениците. (сн. 6)

- 15-дневен масовен штрајк со глад на југословенските политички затвореници во Митровица: барања на затворениците; масовна кампања на МОПР за поддршка и помош на борбата на југословенските политички затвореници. (сн. 5)

1.08.1935

- Список на осудените по Законот за заштита на државата во 1929 година; во 1930, 1931 година. (сн. 14)

1.08.1935

- Процеси по Законот за заштита на државата во 1932 година. (сн. 5)

- Повик на протестен собир против убиствата и измачувањата на затворениците од страна на воено-фашистичката диктатура на Александар. (сн. 2)

ноември 1932

- "Словенска Делауско-Кмечка Република" - весник на словенечките работници и селани во странство: прослава на 15-годишнината на Октомвриската револуција; податоци за напредувањето на стопанството во социјализмот и назадувањето во комунизмот; повик до емигрантите да ги поддржуваат револуционерните организации во земјите каде што живеат; вести од Словенија; XII седница на ИККИ; светската положба и задачите на комунистичките партии; тешкотиите во развојот на СССР; маневри на великосрпската диктатура. (сн. 18)

26.11.1932

- "Борба" - борбен орган на југословенските работници во Австралија и Нов Зеланд: борба против криминалниот закон; голема победа на Комунистичката партија на Германија; проглас до работниот народ на Југославија; советската надворешна трговија во првите пет месеци од 1932 година. (сн. 6)

10.12.1932

- "Словенска Делауско-Кмечка Република": штрајк со глад на 130 затвореници во Сремска Митровица; протестна акција на меѓународниот пролетаријат; кризата во Германија и германската буржоазија; меѓународни вести; вести од Словенија и др. (сн. 8)

5.12.1932

10-20.12.1932

- "Билтен": Спасете ги другарите во Сремска Митровица; протести и демонстрации во Југославија; огорчување и протест во целиот свет; завршување на штрајкот во Митровица; продолжување на акцијата против теророт во Југославија. (сн. 3)

30.12.1932

- "Слога радника и сељака": Рударска катастрофа; француско-советски пакт; положбата на работниците во Југославија; интернационални и вести од Југославија и др. (сн. 8)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1375

11.07.1933

- Информација за положбата на политичките затвореници во затворите и односот спрема нив на партиското раководство: за тешката положба во затворите и слабата грижа на партиското раководство. (сн. 6)

31.10.1933

- Писмо до МЦК во врска со планираната кампања во Југославија и во странство против ненародниот режим и апел за работничка солидарност. (сн. 2)

- Драгутин Савиќ, Белиот терор во Југославија: напис на политички осуденик во врска со кампањата за амнестија и подобрување на положбата на политичките осуденици. (сн. 2)

30.10.1933

- Писмо од Сремска Митровица од др. Вучко во врска со борбата на комунистите против диктаторскиот режим; за односот на хрватските националисти спрема комунистите; за организирањето демонстрации во затворите и др. (сн. 2)

јуни 1933

- Повик на секциите на МОПР во Бугарија, Романија, Грција и во Југославија до работниците да протестираат против новиот бран терор на Балканот. (сн. 2)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1378

1.01.1933

30.01.1933

- "Словенска Делауско-Кмечка Република": за акцијата на меѓународниот пролетаријат против теророт во Југославија; демонстрации на словенечките рудари во Белгија против диктатурата во Југославија; за програмата на Обединетата револуционерна младина (УРО) на С. Прибичевиќ; меѓународни и вести од Словенија; за кризата и невработеноста во Франција; "Билтен": повик на ЦК на МЦК до иселениците од Југославија да се приклучват кон кампањата против белиот терор, за помош и ослободување на политичките затвореници; за новите масовни апсења во Југославија; за животот на невработените, старите и за сиромашните студенти под фашистичката диктатура; за новиот закон за занаетчичество и др. (сн. 9)

16.01.1933

- "Хрватски вести": за хрватското националноослободително движење; за начинот да се урне ненародниот режим; за сојузот меѓу Хрватите и Македонците, за ВМРО и В. Михајлов; сугестии да се направи сојуз со Македонците кои навистина се борат за слободата на Македонија. (сн. 12)

јануари 1933

- "Пролетер": состојбата во Југославија по 4 години од прогласувањето на воено-фашистичката диктатура; подготовките на диктатурата за нова војна; XII пленум на ИККИ и задачите на КПЈ; штрајк со глад во Митровица; информации од Словенија, СССР и др. (сн. 12)

јануари 1933

февруари 1933

(I)

февруари 1933

(II)

3 февруари 1933

(III)

март 1933

април 1933

- "Билтен": за улогата, задачите и работата на "Билтен" меѓу емиграцијата од југословенските земји во СССР; за четирите години крвав терор на воено-фашистичката диктатура во Југославија; за положбата на работничката класа во Југославија; Ленинизмот победува - споредба меѓу развојот во СССР и кризата во буржоаските земји; за методите на работа на полицијата; говорот на Сталин за спроведувањето на 5-годишниот план; за помош и ослободување на политичките и воените осуденици; настани во светот и земјата; 8 март - ден на Париската Комуна и Меѓународната црвена помош; економски преглед; движења на работниците; за развитокот на револуционерното движење во условите на воено-фашистичката диктатура; организационите задачи на движењето; изјави на разни комунистички партии по повод 10-годишнината од заземањето на Рур; белиот терор во земјата и во светот; заострување на противречностите меѓу хрватскиот и српскиот капитал; обраќање на ЦК на КПЈ до црногорскиот народ; политички вести; движења на работниците; економски преглед; 4-годишнина од смртта на Г. Гаковиќ и Н. Хечимовиќ; за селските немири во Југославија; економски преглед; конгрес на националфашистите во Белград. (сн. 53)

јуни 1933

- "Борбени студент" - орган на револуционерните студенти во земјата и странство; обраќање до работната студентска и ученичка младина на сите народи на Југославија, работата на револуционерните студенти на универзитетите и надвор од нив; просветата во СССР. (сн. 8)

20.06.1933

- "Билтен": Европски противфашистички работнички конгрес - извештај за работата на конгресот. (сн. 13)

25.08.1933

- "Слога радника и сељака" - весник на југословенските работници и селани во Белгија: за единствен фронт на пролетаријатот; штрајкови на работниците и затворениците во Југославија; во земјата на Александар последен - крвавиот режим на воено-фашистичката диктатура; борба против хитлеровскиот режим; вести од СССР. (сн. 8)

1.09.1933

- "Хрватска борба": Каде води Павелиќ?; борба на невработените југословенски иселеници во Франција; од земјата на глад, беда и тортура; од други земји; борба против војната и фашизмот. (сн. 8)

ноември-декември 1933

- "Пролетер": до работничката класа на сите земји; проширена седница на ЦК на КПЈ; штрајк со глад во Митровица; аграрната реформа во с. Јурумлери, Скопско; како манастирите ги ограбуваат селаните. (сн. 8)

1.12.1933

- "Против Главњаче": повик до Црвениот крст на Југославија да се организира 3-месечна кампања за спасување на политичките затвореници. (сн. 1)

1.12.1933

- "Против Главњаче" - орган на иселениците од Југославија за помош на жртвите на Главњача: спасете ги политичките затвореници во Југославија; цели на тримесечната кампања за одделни земји; попис на најважните затвори во Југославија; положбата на затворениците во југословенските затвори; пресуди по законот за заштита на државата; штрајк со глад во Митровица; што направила досега емиграцијата за жртвите на Главњача и др. (сн. 15)

- Повик за престплата на изданијата на Издавачката задруга на странските работници во СССР-југословенска секција. (сн. 1)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1379

- Табеларен преглед на пресудите донесени на политички процеси врз основа на Законот за заштита на државата во првите 9 месеци, по покраини. (сн. 3)

23.08.1933

- Превод на појаснувањата кон статистиката за жертвите на револуционерното работничко движење во Југославија, осудени во периодот од 6.01.1929 до 6.01.1933 година. (сн. 1)

- Табеларни прегледи на бројот на политичките осуденици во Југославија. (сн. 9)

- Податоци за политичките процеси во Југославија од мај до јули 1933 година. (сн. 1)

- Извештај на Црвениот крст од Загреб за убиените затвореници во Митровица; за режимот на затворот; податоци за пресудите на затворениците од Хрватска и Србија, пресуди во повеќе градови: Загреб, Љубљана, Радиченац, Шибеник, Сплит, Требиње и др. (сн. 10)

- Процеси по Законот за заштита на државата во Југославија во 1933 година. (сн. 12)

31.10.1933

- Список на комунистите што умреле во затворите; попис на фотографиите на убиените затвореници. (сн. 2)

10.02.1934

- Убиените затвореници во Сремска Митровица од 1930-1933 година; попис на осудените во процесите во ноември 1933 година, во декември 1933 година. (сн. 7)

22.05.1934

- Обвинителен акт на повеќе лица судени според Законот за заштита на државата. (сн. 32)

22.09.1933

- Извештај за штрајкот со глад во Љубљанскиот затвор одржан од 1 до 5.08.1933; писмо до затворениците во Сремска Митровица од ЦК; статут на економската заедница во Митровица; писмо од затворениците во Митровица до ЦК. (сн. 8)

30.10.1933

- Писмо од Сремска Митровица за ситуацијата во затворот; за активностите што треба да се спроведат (демонстрации и др.) за да се подобрят условите во затворот. (германски јазик, сн. 2)

26.12.1933

- Писмо од Сремска Митровица за ситуацијата во затворот. (сн. 3)

21.11.1933

- Писмо до министерот за правда во владата на Кралството Југославија од адвокатите на политичките затвореници во Сремска Митровица, барање со нив да се постапува според законот. (сн. 2)

24.11.1933

- Писмо до југословенскиот пратеник во Вашингтон од Меѓународниот комитет за политички затвореници со потписи на повеќе истакнати лица против политиката и методите на пресметување со политичките противници во Југославија. (сн. 2)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1381

- Писмо до ЦК на КПЈ во врска со формирањето на раководниот орган на МОПР. (сн. 3)

10.02.1934

- Извештај за протестната акција во врска со штрајкот со глад во Митровица; извадоци од написи за Митровица во белгиските весници. (сн. 4)

1.12.1934

- Писмо од Белград: Засилување на белиот терор во Југославија: причини за развојот на револуционерното расположение во Југославија. (сн. 2)

10.01.1935

- Писмо до сите покраински комитети и покраински иницијативни собири на Црвената помош: прашањето на единствен фронт и задачите на Црвената помош; правила за создавање единствен фронт; облици на солидарност и начини за создавање единствен фронт; кои организации доаѓаат предвид при организирањето акциско единство. (сн. 5)

**РОССИЙСКИЙ ЦЕНТР ХРАНЕНИЯ И ИЗУЧЕНИЯ ДОКУМЕНТОВ
НОВЕЙШЕЙ ИСТОРИИ - МОСКВА**

**РУСКИ ЦЕНТАР ЗА ЧУВАЊЕ И ПРОУЧУВАЊЕ НА
ДОКУМЕНТИТЕ ОД НАЈНОВАТА ИСТОРИЈА - МОСКВА**

**ФОНД: КОМУНИСТИЧКАТА ИНТЕРНАЦИОНАЛА И
БАЛКАНСКАТА КОМУНИСТИЧКА ФЕДЕРАЦИЈА
ЗА МАКЕДОНИЈА**

МФ: 4449

ГОДИНИ: 1908-1936

СНИМКИ: 814

МЕТРИ: 38,00

ЈАЗИК: бугарски, грчки

СОДРЖИНА: Состојбата на Балканот низ документацијата на КИ и БКФ

ФОНД: 499

ОПИС: 1

ДЕЛО: 7

1921-1925

- Записници од настапи и дискусији на членови на Бугарската комунистичка партија за состојбата во Партијата: извештај на Марек: за поразот на Септемвриското востание; односот на БКП спрема него и спрема Витошката конференција; формирање на КП (1921); разни акции-демонстрации, протести; убиства на членови на КП; извештај на Виктор: од Витошката конференција 1921 до Априлскиот атентат 1925; преговори со ВМРО и други правци во македонското движење за негово обединување; ставови за и против Априлскиот атентат; партиската организација во

емиграција - задачи; положбата на Балканот - ширење на револуционерното движење; обединување на широките народни маси на Балканот и во Европа против единствениот фронт на буржоазијата; истакнување на паролата за работничко - селанска влада; нов курс на партијата по априлскиот пораз; став дека околностите не се поволни за востание и промена на владата; парола за воспоставување на политички и граѓански права и слободи на бугарскиот народ; Московско советување: анализа на периодот од 1921 до 1925 година; решение да се создаде задграничен ЦК и ново внатрешно Исполнително биро, да се свика партиска конференција; јануари 1926 - издавање на партиско списание; август-септември 1926 - II проширен заседание на ЦК - наместо партиска конференција; провали од септември-октомври 1926 и јануари 1927 година - разнишување на партијата; барање да се подобри раководството со активисти однадвор; положбата на партиската емиграција - активно учество во партискиот живот; образување нови кадри; кампања против "белиот" терор во Бугарија; поддршка и помош на МОПР; положбата на Комсомолот во Бугарија; дискусии околу извештајот на Виктор: за состојбата во партијата; за Септемвриското востание; расцепот во ЦК по Септемвриското востание до Априлскиот атентат; односот спрема македонското движење во Априлскиот атентат; правците во партијата; леви и десни скршнувања во партијата и раководството; четништвото и односите меѓу политичката и воената организација; односите меѓу партијата и Младинскиот сојуз; задача да се доврши болншевизацијата во партијата против десничарските и центроистичките струи; односите спрема ИККИ; националното прашање; историјата на македонското движење; револуционерното минато на партијата; синдикалното прашање; нелегалната литература и легалниот печат; поздравни говори на претставници на партии од странство: Балканска комунистичка федерација и др.; односите на балканските комунистички партии и БКП. (сн. 375)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 164

28.01.1933

6.11.1933

- "Македонско знаме" - орган на македонската прогресивна емиграција: крвави пресметки на михајловистите со напредните македонски претставници: Мартулков, Трајков и др.; прашањето на бегалците и нивната судбина; протести на македонската емиграција во Европа и во Америка; исклучување на прогресивните членови на македонските братства од страна на Националниот комитет; за пазарувањето при групирањето на силите околу прераспределбата на светот - подготовките за војна; за киднапирањето на Симеон Кавракиров; Октомври и поробените народи - за решавањето на националното прашање во СССР; за брошурутата "Врховизмот и неговата пропаст"; за местото и улогата на в. "Македонска правда"; за "револуционерната" дејност на михајловистите во Македонија под Србија; Конгресот на Македонскиот младински сојуз во Дупница; мирните договори и проблемот на бегалството; за изјавите на Шанданов за "Македонска правда"; улогата на врховизмот во подготовките на балканската војна; апел до прогресивната македонска младина во Бугарија. (сн. 18)

ФОНД: 531

ОПИС: 6

ДЕЛО: 6

1932

14.11.1934

- Препечатка од "Ризоспастис" (1932): Повик на ИККИ до сите членови на КП на Грција: сегашната состојба и задачите на КПГ; борбеноста на партијата; работата на село; партијата и националното прашање; Комунистичката младина. (сн. 10)

1.01.1934

- Резолуција за политичката положба во Грција и задачите на партијата: проценка на состојбата; карактеристика и движечки сили на револуционерното движење во Грција; анализа на дејноста на партијата; поважните задачи на партијата; организациони задачи за понатамошно зацврстување на партијата. (сн. 21)

ФОНД: 531

ОПИС: 6

ДЕЛО: 15

02.1926

- Билтен на ЦК на КПГ: кон новата епоха; две години без Ленин; извештај за политичката состојба на земјата и непосредните задачи на КПГ; организационата поставеност; дисциплината во партијата; дејноста на членовите на КПГ; контролната дејност; задачите; соопштенија; фракции во партијата; ставови за активноста на демократското движење; партијата во правосудството. (сн. 27)

03.1926

Билтен на ЦК на КПГ: единствен фронт во борбата за економските права; ставови за конгресот на општата конфедерација; организирање на активностите внатре во здруженијата; фракции; занаетчиска фракција; организација на работата на фракциите; првата пролетерска земја; 70-та годишнина на комунистичката власт; партијата пред воен суд (поради проблемот на обединувањето на Македонија); соопштенија на ЦК; соопштенија на синдикатот; националното прашање; 8-ми март - празник на жената - работничка. (сн. 33)

август, 1934

- Билтен на ЦК на КПГ: обединување за антифашистичката акција; моменталната состојба и задачите кај жените; синдикатот и подготовките за илегала; задачите на комунистите мобилизиирани во борбата; азбуката на

илегалната работа; конспирацијата во денешно време; стратегијата на членовите во новите услови; засилување на антимилитаристичката активност; за улогата на врските во илегалната работа. (сн. 17)

ФОНД: 531

ОПИС: 6

ДЕЛО: 18

1908-1918

- Историја на грчкото работничко движење: Сегрчки работнички конгрес и основање на Главната конфедерација; Сегрчки социјалистички конгрес. (сн. 17)

1934

- Против новите методи на обезбедување на Солун и дејствувањето на Мисту-Сароглу. (сн. 3)

декември 1930

- "Ризоспастис": Феос, К. "Настап на десните против решенијата на III пленум"; Сиантос, Г. "Десниот опортунизам - основна опасност"; Феос, К. "Против десниот опортунизам" и "Како десните фракционери ја изопачуваат реалноста". (сн. 33)

ФОНД: 531

ОПИС: 6

ДЕЛО: 20

1935

- Церци: Извештај на Церци на VII конгрес на Комунистичката интернационала. (сн. 11)

- Петков: Каде нас пак има борба со фашизмот - говор на VII конгрес на Коминтерната. (сн. 15)

ФОНД: 531
ОПИС: 6
ДЕЛО: 29

- Историја на грчката социјалдемократија и Грчката комунистичка партија: периодот 1875-1889; периодот 1889; периодот 1889-1905; периодот 1905-1914. (грчки јазик, сн. 18)

5.04.1935

- Предавања на др. Сифнео од историјата на КПГ: појава и развиток на КПГ во првиот период (1917-1924); грчката социјалдемократија и потеклото на КПГ (1917-1921); стратегијата и тактиката, визиономијата на Социјалистичката работничка (комунистичка) партија на Грција; заострување на внатрепартиската криза; излез на партијата од кризата; кризата во Националниот совет. (сн. 14) (на руски и грчки јазик, сн. 14 + 14)

ФОНД: 531
ОПИС: 6
ДЕЛО: 36

1936

- "Комунистички преглед" бр. 9, 1936 год.: Захаријадис "Сегашната положба во Грција и нашите идни задачи" (говор на советувањето на секретарите на партиските организации, април 1936 год.); соопштенија на КПГ. (сн. 12)

1936

- "Ризоспастис", 1 март 1936: Нефелуди, Васили, Резултатите и поуките од последните масовни народни движења; 1936-жестоки напади и народното движење; комунистите во борбената положба. (сн. 10)

1936

- "Ризоспастис", 20 мај 1936: Захаријадис, Сенародниот подем во Солун отвори нови патишта за ослободување на работниците: настаните во Солун и 24-часовниот генерален штрајк; значењето на единството и улогата на слогата; негативностите во партиската дејност; понатамошни планови. (сн. 16)

1936

- "Ерготис", 26 мај 1936: Унитарната конфедерација на трудот - Резолуција за настаните во Солун. (сн. 4)

1936

- "Ризоспастис", 29 март 1936: Захаријадис, Ние треба да сме спремни да ги разбиеме новите монархофашистички напади (извештај од седницата на Политбирото на ЦК на КПГ од 25.03.1936 год.). (сн. 9)

1936

- "Ризоспастис", 28 март 1936: повик на КПГ: "Напред во нова општонародна борба"; Манифест на КПГ. (сн. 5)

1936

- "Ризоспастис", 17.05.1936: Решение на ЦК на КПГ од 14.05.1936 за настаните во Солун. (сн. 7)

1936

- "Емброс", 4.09.1936: решение на ЦК на КПГ за фашистичкиот преврат од 4.08. и задачите на антифашистите. (сн. 6)

1936

- "Ризоспастис", 1.02.1936: Решение на ЦК на КПГ за изборите од 26.01.1936 (сн. 9)

1936

- Најитните организациони задачи на КПГ (Решение на Политбирото на КПГ од 23.04.1936).
- Решение на Политбирото на КПГ во врска со прашањето на бегалците (април 1936).
- Нефелудис: Извештај на советувањето на секретарите на партиските организации (април 1936). (сн. 22)

ФОНД: 531

ОПИС: 6

ДЕЛО: 41

1918-1922

- Статии од весникот "Ризоспастис" од 1918 и 1922 година: "Ризоспастис" бр. 246, 15.04.1918: Целите на борбата на социјалистите на Солун. Еден меморандум на Федерацијата.

"Ризоспастис" бр. 382, 12.08.1918: Идниот конгрес на работниците. Меморандум на Венизелос.

"Ризоспастис" бр. 384, 14.08.1918: За социјализмот во Грција.

"Ризоспастис" бр. 404, 4.09.1918: Која е Еврејската федерација.

"Ризоспастис" бр. 407, 7.09.1918: Социјализмот и еврејството.

"Ризоспастис" бр. 408, 8.09.1918: За Федерацијата. Кои се и кои ќе дојдат.

"Ризоспастис" бр. 408, 8.09.1918: Социјализмот на Федерацијата.

"Ризоспастис" бр. 412, 12.09.1918: Антисоцијалистичкото дејствување на федерациите.

"Ризоспастис" бр. 462, 30.10.1918: Работнички конгрес.

"Ризоспастис" бр. ?, 28.10.1922: Влијание на опортунистите врз масите.
(сн. 21)

ФОНД: 531

ОПИС: 8

ДЕЛО: 1

1931

- Билтен на ЦК на Бугарската комунистичка партија, бр. 1, октомври 1931: задачите на Билтенот; план за удвојување на бројот на членовите на партијата; прашањето за натпреварувања како услов за исполнување на планот; активизирање на партијата; Резолуција на ИККИ за 3-от пленум на ЦК на БКП; животот во партијата; окружни партиски конференции; поздрави на братските комунистички партии; за соработката во Билтленот.

- Билтен на ЦК на Бугарскиот комунистички младински сојуз, бр. 2, септември 1931: создавање цврста организациона база за реализација на поставените задачи на Комсомолот; положбата на комсомолската организација "Б"; за примената на производствениот принцип меѓу безработната младина; антимилитаристичка работа; кампања на младинската организација против фашистичката Балканијада; Резолуција на ЦК на БКСМ за решенијата на президиумот на Исполком на КИМ; за меѓународниот Ден на младината; информација во врска со извештајот на германскиот сојуз до президиумот на ИККИМ. (сн. 22)

ФОНД: 531

ОПИС: 6

ДЕЛО: 3

1932

- "Црвен воин" - орган на ЦК на БКП и БКМС, бр. 1, октомври 1932: Задачи - решителна борба против империјалистичката војна: 9 години од Септемвриското востание; писмо од касарните.

1933

- "Црвен воин", 1 мај 1933: кинеската Црвена армија; првомајски повик до војниците, работниците и морнарите; сеќавања за прославата на 1 Мај во касарната; војната во Кина; војната во Кина и работата на јапонската КП; 1 Мај во војската; задачите на комунистите во армијата. (сн. 17)

1933

- "Млад боречник", бр. 1, 14.05.1933: 7 Ноември - 15 години од Октомвриската револуција; писма од работници и младинци; од животот на Организацијата; работата на село.

- "Млад боречник", бр. 2: Што е извршено по планот; Резолуција на реонската конференција, Софија; за организирањето самоодбрана; како да работат ќелиите (сн. 13)

1933

- "Демократски сговор", бр. 2848, 2 мај 1933: Да се сочувва војската: препораки за преземање мерки за борба со комунизмот во касарните. (сн. 4)

**РОССИЙСКИЙ ЦЕНТР ХРАНЕНИЯ И ИЗУЧЕНИЯ ДОКУМЕНТОВ
НОВЕЙШЕЙ ИСТОРИИ - МОСКВА**

**РУСКИ ЦЕНТАР ЗА ЧУВАЊЕ И ПРОУЧУВАЊЕ НА
ДОКУМЕНТИ ОД НАЈНОВАТА ИСТОРИЈА - МОСКВА**

**ФОНД: КОМУНИСТИЧКАТА ИНТЕРНАЦИОНАЛА И
БАЛКАНСКАТА КОМУНИСТИЧКА ФЕДЕРАЦИЈА
ЗА МАКЕДОНИЈА**

МФ: 4451

ГОДИНИ: 1924-1956

СНИМКИ: 692

МЕТРИ: 28,50

ЈАЗИК:

СОДРЖИНА: Состојбата на Балканот низ документацијата на КИ и БКФ

ФОНД: 495

ОПИС: 18

ДЕЛО: 1256

2.09.1938

- Извештај на Валтер до КПЈ: испраќање на Валтер во 1936 година во земјата со задача да ја раководи работата на партијата; состојбата на КП во Словенија; состојбата на КП во Хрватска и Далмација; средба со Горкиќ во Прага; организација на конгресите на КП на Словенија и Хрватска; преземање на функцијата секретар на партијата во 1937 година; организација на работата во Париз; враќање во земјата и организационата работа во 1938 година. (сн. 5, на германски јазик, сн. 9 на руски јазик)

ФОНД: 495

ОПИС: 74

ДЕЛО: 30

22.07.1942

- Заеднички проглас на албанската КП и реонскиот комитет на КП за Косово и Метохија: 1. текст на албанскиот конзул во Истанбул за наводното

предаваство на албанските комунисти и нивната соработка со Србите; 2. проглас на АКП и КП за Косово и Метохија; борбата на Црвената армија против фашизмот; дејноста на фашистичките предавници во Албанија; повик до албанскиот народ да се приклучи кон народноослободителната борба против фашизмот, создавајќи единствен фронт на балканските народи против фашизмот за национално ослободување. (сн. 8)

ФОНД: 495

ОПИС: 74

ДЕЛО: 31

19.03.1941

- Податоци за животот и револуционерната дејност на Гурин Марио Тасси (Маљшев Сејфула). (сн. 3)

26.04.1944

- Барање податоци за престојот на Албанците Спартак Артем (Хајно Шујно) и Свердловски Џорџ (Хусни Барјан). (сн. 1)

21.08.1944

- Одговор на КИ на барањето на ЦК на КП на Албанија да ѝ се помогне со политички совети и со обезбедување политичка литература. (сн. 1)

октомври 1944

- Известување дека партизаните го заробиле Џан Фундо, поранешниот претставник на АКП во Коминтерната. (сн. 1)

ФОНД: 495

ОПИС: 74

ДЕЛО: 84

15.04.1942

- Соопштение на ЦК на КПБ за состојбата во Бугарија и во Македонија: настојувања на цар Борис Бугарија да не учествува на Источниот фронт;

успешни акции на бугарските окупаторски војски во Србија; искажување на бугарски офицер за непријателскиот однос на месното македонско население спрема бугарските окупацијски власти; агитација на И. Михајлов за независна Македонија; ширење на комунистичкото движење во Македонија и др. (сн. 4)

ФОНД: 495

ОПИС: 74

ДЕЛО: 99

30.09.1944

- Извештај на ЦК на ВКП(б) до Г. Димитров: за расположението на населението во Бугарија: симпатии на народот спрема СССР и Црвената армија; слаба заинтересираност за борбата против фашизмот; позитивен однос спрема новата бугарска влада; нормализирање на животот; чистење на армијата од профашистичките елементи; непријатни инциденти предизвикани од руски војници; ширење политичка пропаганда од страна на политичките органи на З-от Украински фронт; прикажување советски филмови, организирање концерти и др. (сн. 7)

6.10.1944

- Извештај за политичката положба во Бугарија: објавување во печатот на текстот на Законот за народниот суд врз виновниците за вовлекувањето на Бугарија во светската војна; известување дека во Западна Тракија и Источна Македонија се воспоставува нов привремен режим според кој бугарските војски во тие области се ставаат под команда на советскиот маршал Толбухин; претворање на групата "Звено" во политичка партија; прифаќање на програмата на Отечествениот фронт; писмото на Г. Димитров до бугарските комунисти; аграрниот проблем во Бугарија; прикажување на советски филмови и концерти; обраќање внимание во печатот на македонското прашање; полемика на бугарските новинари со Черчил во врска со одговорноста на бугарскиот народ за војната. (сн. 8)

10.10.1944

- Телеграма за политичката положба во Бугарија: говор на министерот за пропаганда Казасов за поведението на советските војски во Бугарија;

економската и финансиската положба на земјата; пораст на производството во рудниците на Перник; појава на прогресивни весници; распространување летоци, пројектирање филмови и др. (сн. 4)

7.10.1944

- Извештај за политичката положба во Бугарија: расположението на бугарските војници испратени на фронт; несогласувањето на маршал Тито бугарските војски да се движат на територијата на Југославија; немање чувство на одговорност кај Бугарите поради профашистичката политика и предавничкиот однос спрема Југославија; односот на бугарското население спрема Германците; интерес спрема руската литература, песни, филмови; пријавување Бугари-доброволци во Црвената армија и др. (сн. 8)

7.10.1944

- Извештај за политичката положба во Бугарија: одговор на ЦК на Работничката партија на писмото на Г. Димитров; реакции во печатот на укажувањата на Димитров; одржување национална конференција на Сојузот на рударите; забрана на младинската фашистичка организација "Браник"; зголемување на платите на работниците; намалување на некои цени; обраќање на 14 германски генерали и полковници од групата армии "Јужна Украина" до германскиот народ и до армијата. (сн. 4)

12.10.1944

- Статија во вес. "Земјоделско знаме" за писмото на Димитров до ЦК на Работничката партија; за улогата на Отечествениот фронт; упатства на Димитров за организационата структура на Отечествениот фронт; статија на С. Даскалов "Слободна и независна Македонија" за идниот статус на Македонија; за корените на великобугарскиот шовинизам; директива на ЦК на Општиот работнички сојуз до сите синдикални организации; барања на привремениот ЦК на ОРС до министерот за трговија и индустриска; наредба на началникот на милицијата да се прекинат произволните апсења на граѓани; соопштение во в. "Работническо дело" за преземените мерки на власта за подобрување на животните услови на работниците; декларација објавена во в. "Отечествен

"фронт" на политичките партии и Националниот комитет; порака на митрополитот Стефан; напис во "Работническо дело" за ограбувањето на Бугарија од страна на Германија. (сн. 7)

17.10.1944

- Извештај на ЦК на ВКП(б) за политичката положба во Бугарија: излегување на првиот број на в. "Изгрев" во кој станува збор за историската задача на Отечествениот фронт да ја реши судбината на бугарскиот народ; за стопанска програма на владата; известување дека се повикуваат сите резервисти за воена обука; средба на привременото раководство на Земјопоседничкиот бугарски сојуз со Г. М. Димитров во врска со обединувањето со Земјоделскиот сојуз; решение за враќање до земјата на сите преселеници; станбена криза во Софија и наредба за забивање на населението. (сн. 3)

- Телеграма од 3-иот Украински фронт: напис во в. "Политика" за говорот на Димитров во врска со формите на селското стопанство во Бугарија и меѓународната положба на Бугарија; одраз во бугарскиот печат на обраќањето на митрополитот Стефан до рускиот народ; напис во в. "Изгрев" дека во Москва наводно се разгледува прашањето за излезот на Бугарија на Егејско Море; информација во в. "Политика" за политичката криза во Романија. (сн. 3)

30.10.1944

- Телеграма од 3-от Украински фронт: возобновување на реакционерниот весник "Мир" на партијата народници; конференција на Земјоделскиот сојуз; напис во в. "Изгрев" за содржината на статијата на редакторот во английскиот весник "Тајмс" во врска со поделбата на сферите на влијание на Балканот меѓу СССР и Англија. (сн. 2)

31.10.1944

- Телеграма на 3-от Украински фронт: известување за Манифестот на Антифашистичкото собрание на Македонија за херојската борба на македонскиот народ против неговите угнетувачи; за годините на великобугарската окупација; за настојувањето на македонското Собрание да се обедини целиот македонски народ, вклучувајќи го и прашањето за "грчка

"Македонија"; за самоволното однесување на милицијата; свечено одбележување на 27-та годишнина од Октомвриската револуција; напис во весникот "Мир" за одговорните за прогерманската политика на Бугарија. (сн. 4)

2.11.1944

- Одраз во печатот на потпишувањето примирје меѓу сојузниците и Бугарија; тешка осуда на тогашната хитлеровска Бугарија; овозможување на Бугарија понатамошен демократски развиток. (сн. 1)

20.11.1944

- Информација за положбата во Бугарија според материјалите на бугарскиот печат, радио и др.: објавен текстот за условите на примирјето на сојузниците со Бугарија, оценка дека условите се умерени и трезвени; дека Бугарија тргнува по патот на слободата и демократијата; дека во условите нема елементи на одмазда спрема бугарскиот народ; прашањето на границите на Бугарија; пропаганда на фашистичките елементи против условите на мирот; извештај на секретарот на ЦК на БРП(к) Костов за задачите на партијата; зголемување на производството и селското стопанство. (сн. 9)

18.11.1944

- Информација за состојбата во Работничката партија (комунисти) во Бугарија: БРП(к) како иницијатор за создавање на Отечествениот фронт; раководна улога на БРП(к) против фашизмот; зголемување на членството на БРП(к); организациона структура на партијата; партиски печат; создавање и структура на Општиот синдикален сојуз на Бугарија (ОРПС); чистење на локалните органи на властта од профашистичките елементи; дејноста на фашистичките организации во гр. Русе; коментари во печатот по повод средбата Черчил-Идн-Сталин-Молотов; разгледување на полското и балканското прашање; одговор на регентот Павлов на борците на НО армија на Македонија и претставниците на македонската емиграција за борбата на македонскиот народ за создавање сопствена држава; одговор на командантот на бугарската армија Маринов на честитките до бугарската армија за победите на фронтот; еmitување радиоемисии, прикажување филмови, журнали. (сн. 8 + 7)

10.11.1944

- Извештај за дејствувањето на агентурата на Цанков во гр. Русе: состојбата пред 9.09. - постоење на две илегални партиски организации со спротивни интереси; гр. Русе како центар на фашистичката реакција во Бугарија; кампања на обединетите фашистички организации против Црвената армија; работата на русенскиот комитет на Отечествениот фронт околу разобличувањето на фашистичките клевети; бунт на морнарите поради лошите услови. (сн. 4 + 3)

- Пароли за учество во борбата: повик на борба до победа; осуда на властта, "свртена со очите во минатото, а со грбот кон иднината". (сн. 2)

11.11.1944

- Преглед на пропагандата на сојузниците (Англија и САД) според материјалите на ТАСС и Радиокомитетот: Бугарија и балканскиот проблем: основни правци на англиската пропаганда во однос на бугарското прашање според говорот на Черчил од 28 септември; вознемиреност на сојузниците поради напредувањето на Црвената армија на Балканот; односот на лондонското Биро за политичка војна спрема Бугарија; настојување на англиската и американската пропаганда да се сопираат претензиите на Бугарија за излез на Средоземно Море; став на англо-американската пропаганда за условите што треба да ги исполни Бугарија за да стане сојузничка; балканското прашање во разговорите Черчил-Сталин; усогласување на политиката на СССР и Англија во однос на Бугарија; поделба на интересните сфери меѓу Англија и СССР; американската пропаганда во однос на Бугарија; разијдување на политичките правци на СССР, САД и Англија; англиско противење на советско влијание во областа на Солун и Егејско Море; оштар тон на сојузничката пропаганда по склучувањето на примирјето. (сн. 13)

12.11.1944

- Преглед на бугарските весници (од 9.09. до 1.10.1944 год.); настаните во Бугарија што доведоа до создавање на владата на Отечествениот фронт одразени во весниците "Работническо дело", "Отечествен фронт", "Слобода" и

др.: ширење на партизанското движење под раководство на комунистот Добри Терпешов; економски грабеж на Бугарија од страна на Германија; масовни политички штрајкови; народно востание од 9.09. и победа на Отечествениот фронт; објавување војна на фашистичка Германија; влегување на Црвената армија во Бугарија; одраз на овој настан во печатот; состав на новата влада и Регентскиот совет; состав на партиите што влегуваат во Отечествениот фронт; карактеристика на "Отечествениот фронт" според написите во печатот; програма на Отечествениот фронт; основни задачи на тековниот момент; прашањето на одговорноста на бугарскиот народ во војната; прашањето на односите со балканските соседи; односот спрема македонското Народно собрание и Федеративна Република Македонија; прашањето на турско-бугарските односи; преглед на бугарските весници и списанија. (сн. 30)

ФОНД: 495

ОПИС: 74

ДЕЛО: 588

2.09.1938

- Извештај на Валтер до КПЈ: испраќање на Валтер во 1936 год. во земјата со цел да ја раководи работата на партијата; акција за испраќање доброволци во Шпанија; состојбата на КП во Словенија, Хрватска и во Далмација; средба со Горкиќ; организација на партиската работа во Париз; враќање во земјата и организационата работа во 1938 година. (сн. 15, германски јазик).

9.09.1938

- Извештај за работата на партијата во Словенија; организација на партиската конференција во Словенија и во Хрватска; партискиот печат; состојбата во Србија, Црна Гора, Босна и Херцеговина, Косово и Метохија, Војводина и во Македонија; троцкизмот во Југославија. (сн. 13)

ФОНД: 495
ОПИС: 74
ДЕЛО: 591

5.01.1939

28.02.1939

2.05.1939

- Писмо на Валтер до Г. Димитров со барање тој да нареди да се организира испраќање на важен материјал од Париз; барање југословенскиот претставник во секцијата на КПЈ при КИ, Бојко, да остане таму заради партиско дооформување; барање на Валтер да го прими Г. Димитров за да поразговараат за некои проблеми; преписка меѓу И. М. Наковановиќ и Димитров во врска со некои редактори на словенечките и српските весници во САД; извештај на Тито (Валтер) за партиската дејност спроти 1-ви Мај; подготвување материјали за "Пролетер"; појава на некои негативни тенденции. (сн. 11)

ФОНД: 495
ОПИС: 173
ДЕЛО: 25

11.12.1928

- Претконгресна дискусија во КПГ ("Ризоспастис", 11.12.1928) - наслови на статии објавени во овој број. (сн. 1)

ФОНД: 509
ОПИС: 1
ДЕЛО: 24^a

1923

- За македонското и тракиското прашање: Македонија како објект на постојани освојувачки тенденции на империјалистичките и соседните земји; поделба на Македонија како резултат на Балканските војни; учество на Бугарија во Првата светска војна со цел да ја освои цела Македонија; борбата на ВМРО и Илинденското востание; мешаниот етнографски состав на населението на Тракија како причина за раздор меѓу соседните земји; борба за автономна Тракија; поддршка на Коминтерната на македонските и тракиските борци и стимулирање на нивниот интерес за создавање, заедно со другите

балкански земји, единствена балканска федеративна република; методи за денационализација на македонското население од страна на соседните буржоазии; заштита на правата на народите на соседните буржоазии; заштита на правата на народите на Македонија и Тракија од страна на балканските комунистички партии. (сн. 7)

- Грција - Резолуција за аграрно-селанското прашање; капиталистички карактер на грчкото земјоделство, обиди за привлекување на селанството од страна на КПГ; задачи на партијата за спроведување конкретни мерки околу реализацијето на програмата за аграрни преобразби; потреба од издавање весник и популарни брошури; потреба од организирање синдикален сојуз на селаните и работниците. (сн. 3)

- Резолуција за националното прашање прифатена на конференцијата на БКП: тесна врска меѓу решавањето на националните и социјалните прашања; решавање на националното прашање според слободно пројавената волја на соодветниот народ; признавање на турското, еврејското и ерменското малцинство и нивните малцински права; на македонското население во Петричкиот округ му се дава правото да се откаже од Бугарија и да влезе во составот на македонската држава, а до нејзиното создавање да се управува автономно, да се оддели како независна република или да остане во границите на Бугарија; учество на македонската емиграција во Бугарија во заедничката борба на Македонците под српска, бугарска и грчка власт за создавање автономна Македонија; користење на македонското автономистичко движење од страна на бугарските власти за нивни цели; задачи на БКП во однос на македонското автономистичко движење; усогласување на дејствата по националните прашања со другите балкански комунистички партии. (сн. 3)

ФОНД: 509

ОПИС: 1

ДЕЛО: 50^a

1924

- Писма на партиски активист со псевдоним "Михаил": за социјални немири, штрајкови; активности на синдикатот на тутунарите; положбата на

македонските бегалци; разни партииски активности. (сн. 9 на француски јазик, делови од писма, слабо читливи, лош ракопис)

септември 1924

- Писма на "Михаил" во врска со некои партииски проблеми: одредување на терминот на третиот конгрес на партијата; за продажбата на партииската печатница; материјални проблеми и нивно решавање. (сн. 2)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1375

јуни 1933

- Повик на секцијата на МОПР до работниците од сите земји да протестираат против новиот бран тероризам на Балканот. (сн. 2)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1378

- "Против Главњаче": досегашните штрајкови со глад во Југославија; осуди според Законот за заштита на државата во 1933 год.; штрајкот со глад во Митровица - сигнал за борба против фашистичкиот терор. (сн. 2)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1379

23.08.1933

- Појаснување кон статистиката за жртвите на револуционерното работничко движење во Југославија, осудени во периодот од 6.01.1929 до 6.01.1933 год. (сн. 1)

ФОНД: 539

ОПИС: 3

ДЕЛО: 1383

1.05.1934

- Повик на грчката Црвена помош до Македонците во Грција да протестираат против теророт и погрчувањето на Македонците од страна на грчкиот режим. (сн. 1)

ФОНД: 575

ОПИС: 1

ДЕЛО: 57

11.10.1948

- Информација до ЦК на ВКП(б) за состојбата во Југославија во времето на Информбирото: прашањето на обединувањето на Македонија; примери за "агресивните националистички стремежи на ЦК на КПЈ во однос на соседните земји и асимилаторската политика во однос на македонскиот народ"; односот на КПЈ спрема Коминформбирото; позициите на ЦК на КПМ во однос на македонската азбука и граматика; административно-територијалното разграничување на Македонија и Србија; егzekуции на Македонци од страна на ОЗНА; директиви на ЦК на КПМ до правосудството на НРМ; масовно затворање на наводни приврзаници на ВМРО и Ванчо Михајлов. (сн. 9, бугарски јазик)

7.10.1948

- Информација на "Славјанин" за незадоволството на некои македонски функционери од постапувањето на актуелната власт спрема нив; најава дека во прилог испраќа препис од излагањето на Панко Брашнаров и Павел Шатев за времето на конфликтот на КПЈ со Сталин. (сн. 2)

13.07.1948

- Информација на Дирекцијата за државна сигурност за положбата во Југославија по објавувањето на прокламацијата на Информационото биро:

одраз на Резолуцијата меѓу членовите на КПЈ и масите; примери на различни реакции меѓу членови на партијата и обични луѓе; односот на армијата спрема партијата и Тито; масовно пријавување на нови членови во партијата; односот спрема Албанија и албанската партија. (сн. 7)

- Информација за односот на Југословените што се наоѓале во Албанија спрема Комуникето на Информбирото: први реакции на работниците, чиновниците, техничарите и сл. што се наоѓале на работа во Албанија; солидарност со Комуникето од страна на дел од работниците; доверба спрема Тито и ЦК на КПЈ од страна на дел од Југословените во Албанија. (сн. 7)

11.10.1948

- Информација до ЦК на ВКП(б) за состојбата во Југославија во времето на Информбирото. (сн. 7, превод на руски јазик)

7.10.1948

- Информација за расположението на некои лица во Македонија. (сн. 1, превод на руски јазик)

ФОНД: 575

ОПИС: 1

ДЕЛО: 60

7.09.1948

- Извештај за средбата во Букурешт на двајца членови на Политбирото на КПГ, Ионидис и Русос со Кишиневски: информација за положбата во Грција и барање помош од братските комунистички партии за продолжување на борбата против монархофашистите. (сн. 2)

ФОНД: 575

ОПИС: 1

ДЕЛО: 97

10.03.1949

- Извештај за разговорот со Кишиневски во врска со давањето помош на демократска Грција: одржување на три советувања во врска со ова прашање; решавање на проблемот на материјалното снабдување на ГДА. (сн. 2)

20.08.1949

- Резолуција на ЦК на КПГ за битката на Вичо од 20.08.1949 година; морално-политичка и воено-техничка подготвка; тек на борбите; влијание на положбата во Југославија и наводен "удар в грб" од страна на југословенската армија; хаотично повлекување на борците; причини за неуспехот; тактиката на непријателот. (сн. 7)

3.09.1949

- Белешка за прифаќањето на бегалците од Грција во Чехословачка и во други земји. (сн. 1)

30.09.1949

- Резолуција на Политбирото на КПГ да се разгледа прашањето за членовите на КОЕМ (Македонска организација на КПГ) што имале врски со "кликата Тито-Колишевски" и тие да се исклучат од партијата. (сн. 1)

1.10.1948

- Обраќање на ЦК на КПГ до ЦК на КП на Романија со молба да се одобри престој на ранети и болни борци во некој нивни центар (како замена за с. Булкес во Југославија) и да се прифати одреден број деца-бегалци. (сн. 2)

8.08.1949

- Молба на жителите на Грчката општина во Булкес до НР Романија да им се овозможи преселување од Југославија во Чехословачка. (сн. 2)

8.12.1949

- Барање на Политбирото на ЦК на КПГ да се решат некои прашања во врска со помошта што е потребна за новата фаза на борбата во Грција. (сн. 2)

ФОНД: 575

ОПИС: 1

ДЕЛО: 137

1.11.1950

- Извештај со бараните податоци за југословенскиот политички емигрант Петре Крастев Нивички, испратен во 1950 година во НР Романија како спикер на македонски јазик. (сн. 6)

ФОНД: 575

ОПИС: 1

ДЕЛО: 145

- Податоци за сомнителни "славомакедонски" офицери на ДАГ. (сн. 2)

22.07.1950

- Извештај на В. Бичков за воспоставениот надзор над Карагеоргис Ифтидимос, член на КОГ, кој не се согласувал со раководството и за кого сметале дека имал врски со непријателот: домашен притвор на Карагеоргис во Букурешт; обид за бегство; негово префрлување во околнината на градот. (сн. 4-5)

- Писмо на Карагеоргис до ЦК на борбената партија со барање да биде префрлен во Москва каде што ќе се разгледа неговото прашање и ќе му се обезбеди лекување. (сн. 2)

6, 11, 24 јуни 1950

- Три меморандума на Карагеоргис до ЦК на КП на СССР во кои ги исказува своите политички погледи: за ставовите на Захаријадис, неговите грешки и грешките на другите членови на Политбирото: Иоанидис, Сиантос,

Барџотас, Парцалидис; политичките ставови на Захаријадис од 1931 година наваму. (сн. 32 грчки јазик, ракопис)

ФОНД: 575

ОПИС: 1

ДЕЛО: 148

22.10.1950

- Писмо на Н. Захаријадис до ЦК на ВКП(б) во кое ги изнесува ставовите на ЦК на КПГ за некои, наводно, агенти на непријателот и агенти на Тито: Георгис Сантос, Марко Вафијадис, Карагеоргис, Лефтерис Апостол и други. (сн. 1)

ФОНД: 575

ОПИС: 1

ДЕЛО: 197

1.01.1951

- Писмо на Марко Вафијадис до Информбирото на комунистичките и работничките партии, испратено од Романија, во кое го карактеризира Н. Захаријадис како троцкист и провокатор и бара да биде испратен во некој провинцијски град во СССР и да му се најде каква било работа. (сн. 3)

7.02.1951

- Известување на Гизела Ваш за барањето на Н. Захаријадис да бидат уапсени во Будимпешта две грчки емигрантки, А. Цимбуки и П. Сисманиду под сомневање дека пренесуваат некои податоци за дејноста на КПГ во Унгарија. (сн. 3)

ФОНД: 575

ОПИС: 1

ДЕЛО: 198

21.01.1951

- Извештај за состојбата на Балканот: значење на операцијата за заземање на Албанија; неопходност од "морална мобилизација" на грчката армија; валоризација на грчкиот фактор во средоземноморската одбрана и поддршката на Грција и Турција за влегување во Атлантскиот пакт; план за распаѓање на Албаније и заземање на Северен Епир од страна на Грција; привлекување на ЕАМ кон оваа операција со ветување дека "ќе се оствари старата национална желба"; состојбата во Југославија под "режимот на бандата на Тито". (сн. 6)

24.04.1951

- Положбата во Грција: предвидувања дека по 4 месеци ќе биде распуштен парламентот и ќе бидат објавени избори; партиски борби за власт; грчко-југословенски односи и барање сојуз со Тито против Албанија; дилеми околу допуштањето на КПГ да учествува во изборите; предвидувања за распуштање на ООН; препораки за создавање Средоземноморски пакт; барање на Грција, како услов за влегување во Атлантскиот или Средоземноморскиот пакт, заземање на Кипар од страна на Грција; широка соработка меѓу Атина и Белград; предвидување за распад на Албанија, влегување на СССР во Југославија под изговор на грчко-југословенска агресија во Албанија. (сн. 11)

2.06.1951

- Кратка информација на Обласниот комитет во Хунедора (Романија) за некои сомнителни елементи меѓу грчката емиграција; информација на ОК Аркеш за сомнителни елементи во Флорика. (сн. 2)

6.06.1951

- Статија во "Њу-Јорк ералд Трибун": за наводната дејност на Титовите агенти меѓу грцките комунисти со цел да предизвикаат расцеп и да формираат

лева партија усмерена против СССР; судир меѓу Атина и Белград во врска со македонското прашање. (сн. 4)

ФОНД: 575

ОПИС: 1

ДЕЛО: 199

25 јуни 1951

- Податоци за сомнителни лица меѓу грчките емигранти во Романија: список на лица, Македонци и Грци, обвинети главно, како "титоисти" и непријатели на КПГ и ДАГ. (сн. 12)

- Обид за создавање титовска партија во Грција: осврт на пишувањето на атинскиот весник "Етникос Кирикс" дека, наводно, "Тито подготувал заговор против Грција". (сн. 2)

26.08.1951

- Информација од Париз: за преговорите Хариман-Тито за потпишување на американско-југословенски воен сојуз. (сн. 2)

17.10.1951

- Барање на КПГ до ЦК на ВКП(б) да се дозволи преселување на Г. Неделко од Ташкент во Романија заради водење политичко-партишка работа меѓу Македонците. (сн. 1)

ФОНД: 575

ОПИС: 1

ДЕЛО: 232

2.01.1952

- Барање на ЦК на КПГ да се одобри учество на 15-члена делегација Македонци од СССР на конгресот на Македонци-Егејци што живеат во земјите на народната демократија. (сн. 1)

23.11. -

26.12.1951

- Информација од Париз (извадоци од писма) за состојбата на Балканот: ликвидирање на Балканската комисија и создавање нова поткомисија со американски разузнавачи; договор на кралот и Папагос за избори во Грција; преговори меѓу Грција и САД за зголемување на американските бази во Грција и за потпишување на "грчко-југословенски одбранбен сојуз" со предвидена "заштита на јужните Славомакедонци". (сн. 8)

12.09.1951

- Заклучоци од советувањето на славомакедонските кадри на КПГ: одржување советување на тема "Движењето на Славомакедонците од повлекувањето од Вичо-Грамос до денешниот ден и нашите задачи"; дискусија по резолуцијата на 6-от пленум на ЦК на КПГ која им признава на Македонците право на политичка автономија; криза на раководството на македонското движење по резолуцијата на Информбирото и "разобличувањето на раководството на НОФ и КОЕМ како агенти на титовата клика"; грешки и недостатоци на раководството на КПГ; воспитување на македонските деца во земјите на народните демократии; задачи за претстојниот период; самораспуштање на НОФ и формирање на нова народноослободителна организација "Илинден". (сн. 15)

ФОНД: 575

ОПИС: 1

ДЕЛО: 242

27.06.1952

- Предлог на ЦК на КПГ членовите на КПГ што живеат во Романија да се примаат во Романската работничка партија откако ќе добијат романско државјанство. (сн. 3)

ФОНД: 575

ОПИС: 1

ДЕЛО: 266

13.03.1953

- Информација за состојбата на грчките политемигранти во Бугарија: статистички податоци за бројот на емигрантите по националност, пол, социјално потекло, образование и др.; вклучување на емигрантите во работниот процес; образование на младината и децата; издавање на весникот "Лефтерија"; обединување на Македонците во организацијата "Илинден" и др. (сн. 7)

20.03.1953

- Информација за состојбата на грчката политемиграција во ЧСР: статистички податоци; политичкиот и социјалниот состав на емигрантите; партиска припадност; вклучување во работниот процес; издавање на в. "Агонистис"; занимања на емигрантите по гранки; образование на младите; материјални услови на емигрантите; раководството на грчката политемиграција; учеството на емиграцијата во изградбата на социјализмот во ЧСР. (сн. 10)

13.11.1952

- Писмо на Костас Кајангис до Г. Георгиу-Деж и до Секретаријатот на Информбирото со објаснување на неговите постапки и барање праведно да се реши неговиот проблем со ЦК на КПГ. (сн. 13)

27.03.1953

- Информација за грчката емиграција што живеела во Унгарската НР: општи податоци; социјалниот состав и материјалната положба на емиграцијата; образование на емиграцијата; раководење со емиграцијата; масовни организации. (сн. 10)

ФОНД: 575
ОПИС: 1
ДЕЛО: 267

28.08.1953

- Информација за положбата на грчката политичка емиграција во Унгарија, Чехословачка, Романија и во Бугарија: национален состав и социјално потекло; грижа за старите, болните и инвалидите; образование и вработување на младите; учество во партискиот живот; емигрантски печат. (сн. 5)

ФОНД: 575
ОПИС: 1
ДЕЛО: 268

4.12.1953

- Информација за Маркос Вафијадис (дополнување кон белешката од 21.07.1951): нови податоци во врска со наводното предавство на Вафијадис; за неговите врски со луѓе од аристократијата и со странски агенти; за неговата посета на Југославија и средбите со Ранковиќ и др. (сн. 4)

ФОНД: 575
ОПИС: 1
ДЕЛО: 292

4.06.1954

- Извештај во врска со грчката емиграција во Романската НР: состав на емиграцијата; политичка определба; емигрантски организации; печат; задачите на "Одделението за будност"; врски со емигрантската колонија во Булкес (Југославија); создавање на НОФ во Југославија со цел обединување на цела Македонија; список на лицата заврбувани од УДБ; распуштање на НОВ и формирање на организацијата на Македонците "Илинден"; емигранти дојдени во РНР од разни капиталистички земји; односи меѓу грчките емигранти во РНР. (сн. 18)

ФОНД: 575

ОПИС:

ДЕЛО: 312

12.03.1952

- Седница на ЦК на КПГ: самокритика на Петрос Русос; негово испрашување од членовите на КПГ; дискусија и предлог за негова пререгистрација. (сн. 8)

12.03.1952

- Карактеристика на ЦК на КПГ за Петрос Русос. (сн. 3)

21.11.1952

- Седница на ЦК на КПГ за пререгистрација на Јанис Ионидис (Барбајанис): негова автобиографија; испрашување од членовите на КПГ; дискусија. (сн. 19)

- Автобиографија на Јанис Иоанидис. (сн. 9)

- Автобиографија на Вајнас Пантелис. (сн. 4)

14.12.1953

- Седница на ЦК на КПГ во врска со предлогот за избор на Вајнас Пантелис за кандидат за член на ЦК на КПГ: испрашување од членовите на КПЈ; дискусии; гласање. (сн. 5)

ФОНД: 575

ОПИС: 1

ДЕЛО: 332

17.12.1955

- Писмо на Костас Колијанис до ЦК на КПГ за 5-от пленум на партијата со некои критички забелешки за работата на Секретаријатот на ЦК: во врска со седницата на ЦК од 8.04.1955; за улогата на Порфирогенис; за работата на партиската организација во Ташкент; за отсуството на колективен метод на

раководење; за отсъството на добар раководен актив; за погрешните оценки на причините за поразот на Граѓанската војна во Грција. (сн. 14)

27.12.1955

- Дискусија на К. Колијанис по 2-та точка од дневниот ред на 5-от Пленум на ЦК на КПГ "Положбата во ташкентската партиска организација на КПГ": расцеп на организацијата на две групи; борба меѓу фракциите; став на ЦК на КПСС и ЦК на КП на Узбекистан спрема фракционерските борби во КПГ; ставот на Захаријадис и одговорноста на Колојанис; предлог да се решат внатрешните разијдувања на демократски начин; мерки за средување на положбата. (сн. 21)

28.12.1955

- Дискусија на К. Колојанис по 4-та точка од дневниот ред на 5-от Пленум на ЦК на КПГ: одговорноста на Секретаријатот за летните апсења во 1954 год. во Грција; за неодговорното однесување со партиските пари; причините за поразот на револуцијата; антиинтернационални и националистички појави кај КПГ; подготвоки за IV Конгрес на КПГ. (сн. 21)

20.01.1956

- Кратки биографски податоци за групата во градот Клуж (Романија). (сн. 3)

2.01.1956

- Решение на 5-от Пленум на ЦК и Ревизионата комисија на КПГ за исклучување од партијата на Ганачиос Василис (Химарос) како непријател на партијата и народот. (сн. 1)

9.12.1955

- Заклучок на Централната ревизиона комисија на КПГ во врска со прашањето на Ганачиос Василис (Химарос): потекло и образование; активност во младинската организација и стапување во КПГ; дејност против линијата на партијата; предавство за време на операциите на Грамос; неуспех на

операцијата во Метаксадес; провокаторската операција против Драма; апсења, мачења и убиства во периодот од 26.10. до 5.12.1949 година. (сн. 9)

ФОНД: 575

ОПИС: 1

ДЕЛО: 363

- Информација за грчката политичка емиграција во Романија: партискиот живот на КПГ во Романија; пререгистрација (проверка) на членовите на партијата; самораспуштање на КПГ; положбата на грчките емигранти по нивното примање во РРП; национален состав; образование; негативни појави; прашањето на државјанството. (сн. 12)

ФОНД: 534

ОПИС: 4

ДЕЛО: 266

- Употреба на детскиот труд во капиталистичките земји (извадок). (сн. 2)

ФОНД: 534

ОПИС: 7

ДЕЛО: 269

- За антифашистичкиот народен фронт (извадок). (сн. 1)

ФОНД: 533

ОПИС: 10

ДЕЛО: 1090

13.06.1927

- Информација за личните ставови на Лео во врска со: новите напади врз Пулиопулос; фракционерската дејност на Пулиопулос; ставовите на Хајтас и Ефтијадес; дискусији во Политбирото за ставовите во врска со Пулиопулос;

сомневања за заснованоста на сомневањата за некои врски на Политбирото со новата опозиција. (сн. 3)

- Одлуки на Окружниот комитет на партијата и Младинската организација во Солун: за неуспехот на демонстрациите организирани од партијата во Солун; одлуки за засилување на работата на организацијата-интензивирање на агитацијата и пропагандата; активности за омасовување на организацијата. (грчки јазик, сн. 1)

ФОНД: 533

ОПИС: 10

ДЕЛО: 3828

- Податоци за бројот на организации, членови, индустриски и др. ќелии во Кралството Југославија по бановини. (сн. 1)

ФОНД: 533

ОПИС: 10

ДЕЛО: 3844

- Податоци за состојбата на организациите на КСМЈ во Србија и во Македонија. (сн. 1)

ФОНД: 533

ОПИС: 10

ДЕЛО: 3848

14.02.1935

- Извештај за работата на КСМЈ од формирањето на привременото раководство (октомври 1933-јануари 1935): општи информации; организационата положба на сојузот. (сн. 2)

ФОНД: 533

ОПИС: 10

ДЕЛО: 3853

- Резолуција на Првиот антифашистички конгрес на младината на Југославија, одржан на 27-29 декември 1942 година во Бихаќ: решение да се формира Обединет сојуз на антифашистичката младина на Југославија. (сн. 2)

ФОНД: 533

ОПИС: 10

ДЕЛО: 3854

- Проглас на здружената револуционерна младина за отпор против озлогласената Шестојануарска диктатура во Кралството Југославија. (сн. 1)

РЕГИСТАР НА ЛИЧНИ ИМИЊА

А

Алекса:
Александар, крал:
Александров, Тодор (М. Христов):
Алексиќ:
Алиќ:
Анастасов, Јордан (Бабунов):
Антонов:
Антонов, В.:
Атанасов:
Атанасов, Н.:

Б

Барби, Анри:
Барл, М.:
Баум:
Барџотас:
Белов, Г.:
Бедртолд (Владетиќ):
Бичков, В.:
Божиќ:
Бојко:
Бошковиќ:
Бошковиќ, Ф. Б.:
Браловиќ:
Брашнаров, Панко:

В

Валтер:
Ванџети:
Василев, В.:
Васили:
Вафијадис, Марко:
Ваш, Гизела:
Венизелос:
Виктор:
Влахов, Димитар:
Волков:
Воронцова, Н. К.:
Вуиќ, В.:
Вучко:

Г

Гавељански:
Гамулин, Г.:
Ганачиос, Василис (Химарос):
Георгиу-Деж, Г.:
Герциков:
Гласер:
Голдштајн:
Горкић:
Гребенец:
Гребеница, Св.:
Гурин Марио Тасси (Миљшев Сејфула):

Д

Давидовић:
Даскалов, С.:
Дено:
Димитров, Г.:
Димитров, Г. М.:
Димитров, Д. К.:
Домбал, Т.:
Драгочевац (Драгачевац):

Ѓ

Ѓаковић, Ѓуро:
Ѓокић, Р.:
Ѓурков, Јордан:

Е

Ежов: 23
Есмералдо:
Ефтијадес:

Ж

Женев:

З

Занков, Г.:
Захаријадис, Н.:
Зенкел:
Знидарчић, Н.:
Зогу, Ахмед:
Зорић, Теодор:
Зотавникović, Милан:

И

Идн:
Илиев, Ив.:
Ионидис:

Ионидис, Јанис (Брбајанис):

Искров:

Ифтидимос, Карагеоргис:

Ихтман:

J

Јанков, Хр.:

Јеласка:

K

Кабакчиев:

Кабакчиев, Х.:

Кавракиров, Симеон:

Казановски, Д. В.:

Казасов:

Калогеро, Греко:

Карагеоргис:

Карајангис, Костас:

Кариљо, Донато:

Кастрин, П.:

Кишиневски:

Кирш:

Коларов:

Колијанис, Костас:

Колишевски:

Конте, В.:

Корошец:

Косанчиќ:

Костов:

Кривиенко:

Крузиќ:

Кусинен:

L

Лазиќ,

Леви:

Ленин:

Лео:

Лефтерис, Апостол:

Љ

Љасов:

Љубибродски, Јордан:

M

Мајлер, В.:

Макданов, С.:

Манајло:

Марек:

Маринов:

Марко:
Марковиќ, Вукашин:
Мартулков, А.:
Матракалев, С.:
Мачек:
Метаксас:
Милев, Б.:
Милетиќ, Петко:
Милутиновиќ, Иван:
Милхо, Етјен:
Мистру-Сароглу: 168
Митровиќ:
Митровиќ, Г. О.:
Михаил:
Михајлов, Иван (Ванчо):
Михајловиќ, С. Г.:
Михајловиќ, Т.:
Мишел:
Молотов:

Н

Наковановиќ, И. М.:
Неделко, Г.:
Нефелуди(с):
Нивички, Петре Крастев:
Николов, Х.:
Ничев, Георги Х.:
Новаковиќ, Коста:

О

Омэр:
Орешковиќ, Марко:
Освальд:

П

Павелиќ, Анте:
Павлов:
Пајо:
Панзов, С. Х.:
Паница, Тодор:
Панков, Јанко:
Пантелис, Вајнас:
Папагос:
Папанастасиу, А.:
Парцалидис:
Пашиќ:
Пејани, Бедри:
Петков:
Петров, Ванчо:
Петров, Г. В.:

Петровић:
Пијаде, Моша:
Поп Христов, Г.:
Порфирогенис:
Препелух:
Прибичевић, С.:
Прличев, К.:
Протогеров:
Пулиопулос:
Пуцар, Гуро:

Р

Радић, Стјепан:
Ракочи:
Ракоши, Матијас:
Ранђеловић, Рајко:
Ранковић:
Рацин, Коста:
Рашко:
Рилски:
Рихард, Виктор:
Русос:
Русос, Петрос:

С

Савић, Драгутин:
Сако:
Саксида:
Самоков:
Сашо:
Сверловски Џорђ (Хусни Барјан):
Сиантос, Г.:
Сидер:
Сисманиду, П.:
Сифнео:
Соколовски:
Спартак Артем (Хајно Шујно):
Сталин:
Станислав:
Степановић, М.:
Стефан-митрополит:
Стефановић, С.:
Стојанов, Младен:
Стојанов, Хр.:

Т

Тадић, Ст.:
Телман, Ернст:
Терзијанов, Н.:
Терпешов, Добри:

Тигран, Завен:
Тимов:
Тито:
Трајков:
Трајков, Х.:
Толбухин:

К
Косев:

У
Унгер:
Урумов, Георги:

Ф
Филипов:
Феос, К.:
Фундо, Зан:

Х
Хајтас:
Хариман:
Хаџиниколов:
Херман:
Хечимовиќ, Н.:
Хорзиќ:
Христов:
Христов, Г.:
Христов, Георги П.:

Ц
Цанков:
Цветковиќ:
Цвииќ, Г.:
Ценков:
Цеткин, Клара:
Цимбуки, А.:

Ч
Черчил:
Чоловиќ:

Ш
Шанданов, П.:
Шатев, Павел:

РЕГИСТАР НА ГЕОГРАФСКИ ПОИМИ

А

Австралија:
Австрија:
Албанија:
Америка:
Англија (В. Бр.):
Аргентина:
Атина:

Б

Балкан:
Белгија:
Белград:
Белорусија:
Берлин:
Бесарабија:
Бечкерек:
Бихаќ:
Босна и Херцеговина:
Близкиот Исток:
Брисел:
Бугарија:
Будимпешта:
Булкес:
Букурешт:

В

Вашингтон:
Велес:
Виена:
Вичо:
Војводина:

Г

Гевгелија:
Германија:
Главњача:
Грамос:
Грција:

Д

Далмација:
Добруџа:
Дрезден:
Дупница:

Е

Европа:
Елзас:
Епир:

Ж

Женева:

З

Загреб:

И

Индија:
Истанбул:
Италија:

Ј

Југославија:
Јурумлери:

К

Канада:
Кина:
Кипар:
Клуж:
Констанца:
Косово (и Метохија):
Кочани:
Куманово:

Л

Лепоглава:
Литванија:
Лондон:
Лотар:

Љ

Љубљана:

М

Македонија:
Марсеј:
Метаксадес:
Митровица (Сремска Митровица):
Москва:

Н

Ниш:
Нови Сад:
Нов Зеланд:

O

Огулин:
Осиец:

P

Париз:
Перник:
Пожаревац:
Полска: 17, 128
Прага:

R

Радиченац:
Романија:
Рур:
Русе:

S

САД:
Скопје:
Славонија:
Словенија:
Солун:
Софија:
Сплит:
Србија:
СССР:
Струмица:
СХС (Југославија):

T

Ташкент:
Требиње:
Тракија:
Турција:

U

Узбекистан:
Украина:
Унгарија:

F

Флорика:
Франција:

X

Хрватска:
Хунедора:

Ц

Цариград:

Цирих:

Црна Гора:

Ч

Чехословачка:

Ш

Швајцарија:

Шибеник:

Шпанија: